

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání**

**Masarykovy základní školy Zásada
468 25 Zásada 264**

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	8
1.1. NÁZEV ŠVP	8
1.2. PŘEDKLADATEL.....	8
1.3. ZŘIZOVATEL.....	9
1.4. PLATNOST DOKUMENTU.....	9
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	10
3. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	13
3.1. KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	13
3.1.1. <i>Kompetence k učení.....</i>	<i>13</i>
3.1.2. <i>Kompetence k řešení problémů.....</i>	<i>13</i>
3.1.3. <i>Kompetence komunikativní.....</i>	<i>14</i>
3.1.4. <i>Kompetence sociální a personální.....</i>	<i>14</i>
3.1.5. <i>Kompetence občanské.....</i>	<i>14</i>
3.1.6. <i>Kompetence pracovní.....</i>	<i>14</i>
4. CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	15
4.1. CÍL ŠVP.....	15
4.2. PROFIL ŽÁKA ŠKOLY.....	16
4.3. REALIZACE ŠVP.....	19
4.4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VEDOUcí K UTVÁŘENí KLÍČOVÝCH KOMPETENCí.....	20
4.5. PROJEKTOVÉ DNY.....	24
4.5.1. <i>Projektové dny pro 1. stupeň.....</i>	<i>24</i>
4.5.2. <i>Projektové dny pro 2. stupeň.....</i>	<i>25</i>
4.5.3. <i>Projektové dny celoškolské.....</i>	<i>25</i>
4.6. VZDĚLÁVÁNí ŽÁKŮ SE SPECIÁLNíMI VZDĚLÁVACíMI POTŘEBAMI.....	26
4.6.1. <i>Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.....</i>	<i>26</i>
4.6.2. <i>Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním.....</i>	<i>27</i>
4.6.3. <i>Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....</i>	<i>27</i>
4.7. ZAČLENĚNí PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT.....	28
4.7.1. <i>Osobnostní a sociální výchova (OSV).....</i>	<i>29</i>
4.7.2. <i>Výchova demokratického občana (VDO).....</i>	<i>31</i>
4.7.3. <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS).....</i>	<i>32</i>
4.7.4. <i>Multikulturní výchova (MKV).....</i>	<i>33</i>
4.7.5. <i>Environmentální výchova (ENV).....</i>	<i>35</i>
4.7.6. <i>Mediální výchova (MDV).....</i>	<i>37</i>
5. UČEBNí PLÁN – VŠEOBECNÉ POŽADAVKY RVP ZV.....	39
5.1. UČEBNí PLÁN PRO 1. STUPEŇ.....	40
5.2. UČEBNí PLÁN PRO 2. STUPEŇ.....	41
6. UČEBNí OSNOVY.....	43
6.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	43
6.1.1. Český jazyk a literatura.....	44
obsah v 1. ročníku.....	45
obsah v 2. ročníku.....	46
obsah v 3. ročníku.....	47
obsah v 4. ročníku.....	48
obsah v 5. ročníku.....	49
obsah v 6. ročníku.....	51
obsah v 7. ročníku.....	52
obsah v 8. ročníku.....	54
obsah v 9. ročníku.....	55
6.1.2. Anglický jazyk.....	56
obsah v 3. ročníku.....	57
obsah v 4. ročníku.....	58
obsah v 4. ročníku.....	59
obsah v 6. ročníku.....	60

obsah v 7. ročníku	61
obsah v 8. ročníku	62
obsah v 9. ročníku	63
6.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	64
6.2.1. Matematika	65
obsah v 1. ročníku	67
obsah v 2. ročníku	67
obsah v 3. ročníku	68
obsah v 4. ročníku	69
obsah v 5. ročníku	70
obsah v 6. ročníku	71
obsah v 7. ročníku	73
obsah v 8. ročníku	75
obsah v 9. ročníku	76
6.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	78
6.3.1. Informatika	79
obsah v 5. ročníku	80
obsah v 6. ročníku	82
obsah v 7. ročníku	84
6.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	86
6.4.1. Člověk a jeho svět	87
obsah v 1. ročníku	88
obsah v 2. ročníku	90
obsah v 3. ročníku	93
obsah v 4. ročníku	95
obsah v 5. ročníku	98
6.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST	101
6.5.1. Dějepis	102
obsah v 6. ročníku	104
obsah v 7. ročníku	105
obsah v 8. ročníku	105
obsah v 9. ročníku	107
6.5.2. Výchova k občanství	108
obsah v 6. ročníku	109
obsah v 7. ročníku	110
obsah v 8. ročníku	111
obsah v 9. ročníku	112
6.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA	114
6.6.1. Fyzika	115
obsah v 6. ročníku	116
obsah v 7. ročníku	117
obsah v 8. ročníku	118
obsah v 9. ročníku	119
6.6.2. Chemie	121
obsah v 8. ročníku	122
obsah v 9. ročníku	123
6.6.3. Přírodopis	125
obsah v 6. ročníku	126
obsah v 7. ročníku	127
obsah v 8. ročníku	128
obsah v 9. ročníku	129
6.6.4. Zeměpis	131
obsah v 6. ročníku	132
obsah v 7. ročníku	133
obsah v 8. ročníku	135
obsah v 9. ročníku	136
6.7. UMĚNÍ A KULTURA	137
6.7.1. Hudební výchova	138
obsah v 1. ročníku	139
obsah v 2. ročníku	140
obsah v 3. ročníku	140
obsah v 4. ročníku	141
obsah v 5. ročníku	142

<i>obsah v 6. ročníku</i>	142
6.7.2. Výtvarná výchova	146
<i>obsah v 1. ročníku</i>	147
<i>obsah v 2. ročníku</i>	148
<i>obsah v 3. ročníku</i>	149
<i>obsah v 4. ročníku</i>	150
<i>obsah v 5. ročníku</i>	151
<i>obsah v 6. ročníku</i>	152
<i>obsah v 7. ročníku</i>	153
<i>obsah v 8. ročníku</i>	154
<i>obsah v 9. ročníku</i>	155
6.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ	158
6.8.1. Výchova ke zdraví	159
<i>obsah v 6. ročníku</i>	160
<i>obsah v 7. ročníku</i>	161
<i>obsah v 8. ročníku</i>	161
6.8.2. Tělesná výchova	163
<i>obsah v 1. ročníku</i>	164
<i>obsah v 2. ročníku</i>	165
<i>obsah v 3. ročníku</i>	167
<i>obsah v 4. ročníku</i>	169
<i>obsah v 5. ročníku</i>	171
<i>obsah v 6. ročníku</i>	173
<i>obsah v 7. ročníku</i>	174
<i>obsah v 8. ročníku</i>	175
<i>obsah v 9. ročníku</i>	177
6.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	179
6.9.1. Člověk a svět práce	180
<i>obsah v 1. ročníku</i>	181
<i>obsah v 2. ročníku</i>	181
<i>obsah v 3. ročníku</i>	182
<i>obsah v 4. ročníku</i>	183
<i>obsah v 5. ročníku</i>	183
<i>obsah v 6. ročníku</i>	184
<i>obsah v 7. ročníku</i>	184
<i>obsah v 8. ročníku</i>	185
<i>obsah v 9. ročníku</i>	186
6.10. DOPLŇUJÍCÍ OBORY	188
6.10.1. Další cizí jazyk	188
6.10.2. Dramatická výchova	189
6.10.3. Etická výchova	189
7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	195
7.1. HODNOCENÍ ŽÁKŮ	195
7.1.1. Úvodní ustanovení	195
7.1.2. Obecné zásady hodnocení a klasifikace	195
7.1.3. Uzavírání klasifikace	196
7.1.4. Hodnocení prospěchu klasifikací	197
7.1.5. Hodnocení prospěchu slovně	200
7.1.6. Komisionální zkoušky	200
7.1.7. Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku	201
7.2. AUTOEVALUACE ŠKOLY	202
7.2.1. Úvodní ustanovení	202
7.2.2. Metody autoevaluace	202
7.2.3. Časové rozvržení autoevaluačních prací	202
7.2.4. Popis evaluačních činností v jednotlivých oblastech	203
8. POZNÁMKY	210

Motto:

Není, myslím, účelem školy, aby absolvent podržel slovíčka a vzorce, jimž se učil, nýbrž myšlenkové metody, na kterých to vše visí. Umět, to je dočasné, ale rozumět, to je trvalé obohacení ducha. Bývali učitelé, kteří žádali, aby žák prostě uměl, co mu bylo uloženo; požehnání budiž ti, kteří žádali, aby tomu také rozuměl: aby si osvojil metodickou stránku gramatického a historického a matematického a přírodovědeckého myšlení.

Napsal Karel Čapek v roce 1921

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

Školní vzdělávací program ŠANCE PRO VŠECHNY byl zpracován podle
Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (Č.j.: 27002/2005-22)

Šance pro všechny znamená, že program poskytuje maximální možné vzdělání všem žákům, tedy i žákům výjimečně nadaným nebo naopak nějakým způsobem znevýhodněným. Současně je i šancí pro všechny zúčastněné, tedy žáky, učitele i rodiče, neboť nabízí vzdělávání v příjemném, klidném, ale zároveň podnětném prostředí po celou dobu školní docházky.

1.2. Předkladatel

Název	Masarykova základní škola Zásada
Adresa	468 25 Zásada 264, okres Jablonec nad Nisou
Ředitel	Mgr. Petr Černý, pcerny@mzsasada.cz
IČO	16389581
IZO	102 177 457
RED-IZO	600 078 582
Kontakty	telefon: 483 385 182 fax: 483 390 191 e-mail: skola@mzsasada.cz
Koordinátor	Mgr. Helena Skulová, hskulova@mzsasada.cz

1.3. Zřizovatel

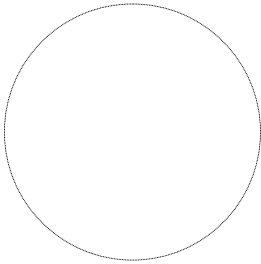
Název	Městys Zásada
Adresa	Městys Zásada 468 25 Zásada 188, okres Jablonec nad Nisou
Starosta	Libuše Ducháčková, duchackova.ou.zasada@volny.cz
IČO	00262617
Kontakty	telefon: 483 385 188, 483 385 187 fax: 483 385 187 e-mail: duchackova.ou.zasada@volny.cz

1.4. Platnost dokumentu

Č.j.: 310 / 2007

Školní vzdělávací program ŠANCE PRO VŠECHNY (verze 2007.01)
je platný od 1. 9. 2007

Zásada 30. 8. 2007

Mgr. Petr Černý, ředitel školy

2. Charakteristika školy

<p>Zaměření školy</p>	<p>Naše škola poskytuje všeobecné základní vzdělání bez preferování některé vzdělávací oblasti. Snažíme se posilovat ty předměty, které jsou potřebné pro dobré uplatnění našich žáků ve 21. století. Ve stále více se digitalizujícím a propojujícím se světě jsou to především dobrá znalost cizích jazyků a informačních technologií. Zároveň se však zaměřujeme na osobnost našich žáků a vhodnými výchovnými strategiemi a kladením důrazu na některá speciální témata ve vyučovacích předmětech se ji snažíme rozvíjet.</p>
<p>Poloha školy</p>	<p>Škola je umístěna v příjemném a klidném prostředí na okraji městyse Zásada. Poloha školy na úpatí Černostudničního hřebene umožňuje dětem bohaté sportovní vyžití. V létě využíváme nedaleký areál fotbalového hřiště, turistické i cyklistické stezky procházející okolím školy, v zimě lyžujeme na místních strojově upravovaných běžeckých tratích nebo na lyžařském vleku v obci. Do lesů a do polí to máme ze školy doslova „pár kroků“. Pod areálem školy se nachází přírodní rezervace, která nám poskytuje možnost studia přírodních mokřadů. Dopravní spojení do okolních obcí zajišťují autobusové linky, jejichž zastávky se nacházejí přímo u školy.</p>
<p>Velikost školy</p>	<p>Škola má kapacitu 200 žáků, jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Součástí je školní družina a školní jídelna. V současné době se i na naší škole projevuje pokles žáků, a tak je u nás ročně zapsáno okolo 130 studentů.</p>
<p>Vybavení školy</p>	<p>Školní budova z roku 1928 prošla v roce 2002 rozsáhlou přeměnou. Byl přistavěn nový pavilon, provedena půdní vestavba, rekonstrukce školní družiny a 1. třídy. Díky těmto úpravám jsou nyní podmínky k výuce velmi dobré. Škola má bezbariérový přístup, nové šatny, na které navazuje výtah, a tak jsou zajištěny všechny podmínky i pro vzdělávání žáků s tělesným postižením. Má 9 tříd, odborné učebny na hudební výchovu, pracovní činnosti (žakovskou cvičnou kuchyň i žakovské dílny), počítačovou pracovnu a velkou multimediální pracovnu s knihovnou. Přimo v budově je školní kuchyň, jídelna i tělocvična.</p> <p>Vybavení školy učebními pomůckami je velmi dobré, máme značné množství audiovizuální techniky, snažíme se vyhovět všem požadavkům učitelů na pomůcky, které potřebují pro zkvalitňování a modernizování vyučovacího procesu. Škola pro své žáky nakupuje nejmodernější učebnice a učební texty, žáci dostávají i značné množství pracovních sešitů, na jejich nákupu se podílí 50% škola, 50% přispívají rodiče. Nikdo z žáků však není ke koupi nucen, pokud si nechtějí pracovní sešity koupit, jsou jim zapůjčeny, pracují s nimi jako ostatní žáci, jen řeší úlohy na volné listy nebo do svých sešitů.</p> <p>Škola má vybudované dobré informační centrum, žakovská knihovna je umístěna ve zvláštní učebně (multimediální pracovně).</p>

	<p>Vyhledávání informací v knihách je možné vhodně doplnit vyhledáváním na internetu, videoukázkami nebo prací s interaktivní tabulí, neboť učebna je vybavena nejen knihami, ale i počítači s přístupem na internet, audiovizuální technikou a interaktivní tabulí.</p> <p>Škola je výborně vybavena počítači. V ICT pracovně je pro žáky připraveno dvacet kvalitních počítačů zapojených do sítě a připojených k rychlému internetu, standardním vybavením je OS Windows XP PRO, MS Office 2010, četné grafické programy a velké množství programů výukových. Pracovna je vybavena interaktivní tabulí, která výrazně usnadňuje žákům pochopení práce se složitějšími programy. Další počítače napojené na internet a interaktivní tabuli jsou umístěny v multimediální pracovně. Pro žáky jsou tak vytvořena dvě počítačová pracoviště. Stejně dobře jsou počítači vybaveni i učitelé.</p>																		
<p>Pedagogický sbor</p>	<p>Učitelství má 13 členů, jsou to ředitel, zástupce a 10 učitelů. Tím je zajištěna potřeba učitelů na pokrytí hodinové dotace školního vzdělávacího programu, k jehož zajištění je zapotřebí těchto úvazků:</p> <table border="1" data-bbox="459 891 1396 1261"> <tr> <td>Úvazek pro 1.stupeň</td> <td>5,36</td> <td>Z toho úvazek na AJ</td> <td>0,41</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Úvazek pro 2.stupeň</td> <td rowspan="2">5,55</td> <td>Z toho úvazek na AJ</td> <td>0,55</td> </tr> <tr> <td>Z toho úvazek na další cizí jazyk</td> <td>0,27</td> </tr> <tr> <td>Navýšení na funkce ředitel, zástupce, výchovný poradce, ICT koordinátor, TU v 1. třídě</td> <td>1,36</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Celková potřeba úvazků</td> <td>12,27</td> <td>Z toho na jazyky</td> <td>1,23</td> </tr> </table> <p>Téměř všichni členové pedagogického sboru mají vysokoškolské pedagogické vzdělání. Ze strany rodičů je velký zájem o umístění dětí ve školní družině, jejíž kapacita stanovená na 28 dětí již v posledních letech nedostačovala. Po několika jednáních s Krajským úřadem v Liberci jsme dosáhli navýšení úvazku, takže v současnosti máme dvě oddělení.</p>	Úvazek pro 1.stupeň	5,36	Z toho úvazek na AJ	0,41	Úvazek pro 2.stupeň	5,55	Z toho úvazek na AJ	0,55	Z toho úvazek na další cizí jazyk	0,27	Navýšení na funkce ředitel, zástupce, výchovný poradce, ICT koordinátor, TU v 1. třídě	1,36			Celková potřeba úvazků	12,27	Z toho na jazyky	1,23
Úvazek pro 1.stupeň	5,36	Z toho úvazek na AJ	0,41																
Úvazek pro 2.stupeň	5,55	Z toho úvazek na AJ	0,55																
		Z toho úvazek na další cizí jazyk	0,27																
Navýšení na funkce ředitel, zástupce, výchovný poradce, ICT koordinátor, TU v 1. třídě	1,36																		
Celková potřeba úvazků	12,27	Z toho na jazyky	1,23																
<p>Charakteristika žáků</p>	<p>Do naší školy docházejí žáci z obce Zásada a z okolních obcí Držkov, Loužnice, Radčice, Jílové a Huť, dokonce i ze vzdálenějších míst (Jablonec nad Nisou, Lučany, Velké Hamry, Tanvald, Železný Brod), kde mají vlastní školu. Individuální péče a pěkný přístup učitelů k žákům způsobují, že u nás bez problémů studují i žáci se speciálními poruchami učení, všem se dostává stejné pozornosti a kvalitní péče.</p> <p>Škola musí organizovat rozvrh tak, aby vyhovoval příjezdům a odjezdům žáků. Ráno proto začíná vyučování v prvním možném čase, tj. v 7:30 hodin. Odpolední výuka končí opět tak, aby žáci nečekali na autobusy příliš dlouho.</p> <p>Složení žáků také ovlivňuje návštěvnost zájmových kroužků. Pokud se konají v pozdějších odpoledních hodinách, jsou navštěvovány většinou pouze místními žáky, kteří nejsou vázáni na autobusové spojení. Ostatní žáci z okolních obcí se zase více zapojují do činnosti Domu dětí a mládeže</p>																		

	<p>v Železném Brodě, jehož činnost škola ve svých prostorách propaguje. Odtud mají děti dobré spojení domů i ve večerních hodinách.</p>
<p>Školní projekty</p>	<p>Škola se zapojuje do několika projektů, zabýváme se zejména ekologickou výchovou. Třídíme a sbíráme odpad, pravidelně navštěvujeme Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje STŘEVLIK, jsme zapojeni do ekologického projektu Ekohrátky. Velmi úspěšně jsme se zapojili do akce společnosti EKO-KOM a Agentury Dobrý den v pokusu o rekord a následný zápis do Guinnessovy knihy rekordů, který spočíval ve vytvoření znaku obce z tříděných odpadových materiálů. Náš znak uspěl v krajském kole, postoupil i na výstavu v Brně. Rekordní galerie znaků měst a obcí ČR vyrobených z odpadových materiálů zábavnou formou výrazně podpořila ekologické myšlení žáků.</p> <p>Velmi významnou oblastí naší činnosti je výuka žáků v dovednosti poskytnout první pomoc ve všech možných situacích. Kurzem pravidelně procházejí žáci 5. třídy, nejúspěšnější z nich se pak účastní soutěže Helpíkuv pohár. Pod vedením odborníka pana Miroslava Gorčíka dosahují vynikajících úspěchů. Pravidelně se umísťují na prvních místech v krajském kole, vždy i na předních místech v kole celostátním. Několikrát ho dokonce vyhráli. Své záchranářské umění prokazují i v mezinárodním měřítku, vyhráli několikrát zdravotnické soutěže v Polsku.</p> <p>Žáci jsou vedeni ke sportování, pracuje tu Školní sportovní klub, školní prostory jsou zdarma k dispozici všem sportovním oddílům pracujícím s mládeží (kopaná, stolní tenis, aerobic, ZTv, karate, tanec), spolupracujeme DDM v Železném Brodě a ZUŠ v Jablonci nad Nisou. Jejich učitelé pracují se žáky přímo v prostorách naší školy, a tím snižují nutnost dojíždění za mimoškolními aktivitami do okolních měst.</p> <p>Žáci a rodiče se velmi aktivně zapojili při navazování přátelství s rodinami z Francie. Pravidelně se konají výměnné pobyty, jednou vítáme francouzské přátele u nás, podruhé se vypravujeme za nimi.</p>
<p>Spolupráce s rodiči</p>	<p>Spolupráce s rodiči je tradičně dobrá, 3x do roka se konají třídní informativní schůzky, většina učitelů má navíc stanovené pravidelné konzultační hodiny, kdy jsou ve škole k dispozici. Rodiče se mohou kdykoliv dotázat na své dítě telefonicky nebo si domluvit osobní schůzky s učiteli v libovolném, jim vyhovujícím termínu. Další potřebné informace mohou rodiče získat na webových stránkách školy. Pro vzájemné schůzky učitelů s rodiči je vyčleněn kabinet výchovného poradce, vždy je tedy k dispozici příjemné a klidné prostředí, ve kterém si mohou všechny zúčastněné strany libovolně dlouho pohovořit.</p>
<p>Spolupráce se zřizovatelem</p>	<p>Spolupráce se zřizovatelem je na velmi dobré úrovni, obecní zastupitelstvo se o školu dobře stará, snaží se o rozvoj školy tak, jak to škola potřebuje a finanční situace obce dovolí.</p>

3. Obecná charakteristika základního vzdělávání

V demokratické společnosti přebírá člověk odpovědnost za svoji profesionální kariéru, za úspěch či neúspěch v životě. Škola mu k tomuto celoživotnímu úsilí musí poskytnout odpovídající vybavení. To neznamena naplnit ho sumou vědomostí, ale vybavit ho kompetencemi, které mu umožní jeho další rozvoj. Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se usiluje o postupné naplňování šesti klíčových kompetencí, v jejichž rozvíjení pak budou dále pokračovat navazující střední školy:

3.1. Klíčové kompetence (co žák umí)	Jakých schopností, dovedností, postojů a návyků žák nabude?
3.1.1. Kompetence k učení (umí a chce se učit)	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. ▸ Vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě. ▸ Operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, ▸ Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti. ▸ Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, naplňuje si, jak by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí své výsledky a diskutuje o nich.
3.1.2. Kompetence k řešení problémů (umí řešit problémy)	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, promyslí a naplňuje způsob řešení, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. ▸ Vyhledá informace vhodné k řešení problémů, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit nezdarem a hledá konečné řešení problému. ▸ Samostatně řeší problémy, sleduje vlastní pokrok při jejich zdolávání, osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací. ▸ Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

<p>3.1.3. Kompetence komunikativní</p> <p>(umí komunikovat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu. ▸ Naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje. ▸ Rozumí různým typům textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, využívá je ke svému rozvoji. ▸ Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. ▸ Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
<p>3.1.4. Kompetence sociální a personální</p> <p>(umí spolupracovat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. ▸ Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. ▸ Chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska.
<p>3.1.5. Kompetence občanské</p> <p>(je dobrým občanem)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti násilí. ▸ Chápe základní společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. ▸ Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností pomoc a chová se zodpovědně v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. ▸ Respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit. ▸ Chápe základní environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.
<p>3.1.6. Kompetence pracovní</p> <p>(a dobrým pracovníkem)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky. ▸ Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot. ▸ Využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

4. Charakteristika ŠVP

4.1. Cíl ŠVP

Školní vzdělávací program „Šance pro všechny“ vznikl na základě spolupráce celého pedagogického sboru. Při jeho tvorbě jsme vycházeli z cílů RVP ZV, podmínek školy, složení pedagogického sboru, skladby žáků i z podmínek a vztahů s obcí, rodiči i širokou veřejností. Snažili jsme se respektovat zásadu rovnoprávného přístupu k základnímu vzdělání pro všechny žáky i zásadu diferencované a individualizované výuky pro žáky určitým způsobem znevýhodněné, nebo naopak pro žáky velmi talentované. Celý program lze charakterizovat touto jedinou větou:

Naším cílem je spokojené a šťastné dítě, ze kterého v bezpečném, laskavém a podnětném prostředí školy a rodiny vyroste slušný a pro další rozvoj připravený člověk.

K naplnění této vize:

- vybudujeme sbor vysokoškolsky vzdělaných učitelů, kteří jsou schopni pracovat s žáky podnětnými didaktickými metodami, znalí moderních informačních technologií, ochotní věnovat čas svým žákům a svému dalšímu rozvoji
- poskytneme žákům maximální možné vzdělání v příjemném a motivujícím prostředí přátelském ke všem, kteří se na tomto procesu podílejí, tj. k žákům, učitelům i rodičům
- poskytneme kvalitní péči žákům integrovaným
- zajistíme podnětné a aktivizující prostředí pro žáky mimořádně nadané
- poskytneme žákům možnost dalšího rozvoje v různých volnočasových aktivitách
- naučíme žáky, jak se učit a jak se orientovat ve světě plném informací
- vybavíme žáka základními znalostmi informačních technologií a cizích jazyků nutných pro život v dnešním přetechnizovaném a globalizovaném světě
- povedeme žáky k vzájemné toleranci, spolupráci a odpovědnosti za svůj další zdravý a kvalitní život

Kvalitním realizováním této vize se budou u žáků postupně utvářet požadované klíčové kompetence a naplní se i **devět cílů základního vzdělávání**, které mají:

1. Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

4.2. Profil žáka školy

Postupným naplňováním klíčových kompetencí se rozvíjí osobnost žáka. Po každém období je stupeň získaných kompetencí na jiné úrovni. Profil žáka formuluje očekávanou úroveň klíčových kompetencí vždy po uplynutí 1., 2. a 3. období vzdělávání, tedy úroveň po 3., 5. a 9. ročníku základní školy. Profil žáka stanovený po devátém ročníku je chápán jako výstupní a vychází z něho i celkové hodnocení žáka po absolvování základního vzdělání

Profil žáka po absolvování 3. ročníku

Žák dodržuje zásady a pravidla slušného chování. Umí zdvořile o něco požádat, pozdravit, poděkovat, omluvit se.

Dodržuje základní hygienické návyky. Přiměřeně věku ví, co podporuje jeho zdraví – zdravá výživa, pohybová aktivita, odpočinek, spánek. Chrání zdraví své i ostatních a zdravé životní prostředí. Otevřeně projevuje své city v chování a jednání, s pomocí dospělých řeší své problémy a životní situace. Umí se chovat ohleduplně a citlivě k lidem, k přírodě a ke kulturním hodnotám.

Vyjadřuje se srozumitelně – správně dýchá, artikuluje. Umí vést dialog a naslouchat druhým. Sám se snaží kultivovaně vyjadřovat ústně i písemně.

Učí se žít ve skupině a respektovat její pravidla. Zná alespoň základní pravidla spolupráce ve skupině – schopnost splnit povinnost, přijmout svou úlohu, dodržet vymezená pravidla. Umí požádat o pomoc a pomoc poskytnout, snaží se tolerovat odlišné názory. Má pozitivní vztah ke starým, nemocným a postiženým lidem.

Rozvíjí svou schopnost zapamatovat si podstatné pojmy a vědomosti, uplatňovat základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování). Opírá se především o osobní zkušenost a názorné poznatky.

Umí vyhledávat jednoduché informace v učebnicích, časopisech, knížkách pro děti přiměřeného věku. Je schopen pracovat na zadaném úkolu soustředěně, samostatně a tvořivě.

Umí používat výpočetní techniku, tj. správně zapnout a vypnout počítač, přihlásit do školní sítě, spustit výukový program a samostatně s ním pracovat.

Má osvojené základní pracovní dovednosti a návyky, dodržuje jednoduché pracovní postupy a zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Učí se pracovní činnost plánovat. Má pozitivní vztah ke své práci i jejím výsledkům.

Profil žáka po absolvování 5. ročníku

Žák se umí samostatně rozhodovat a nést důsledky svého rozhodnutí. Má zdvořilé a kultivované vystupování a jednání, umí zdvořile požádat, pozdravit, poděkovat, omluvit se. Umí přiznat chybu, omluvit se a pokusit se o nápravu. Orientuje v mravních a etických hodnotách, rozlišuje mezi dobrem a zlem. Začíná si utvářet svůj žebříček hodnot, učí se posuzovat své fyzické a duševní možnosti a tím nabývat dovednost sebepoznání.

Váží si svého života a zdraví, objasní význam jednotlivých složek zdravého životního stylu (zdravá výživa, pohybová aktivita, odpočinek, vztahy s druhými lidmi, osobní bezpečí). Chová se ohleduplně, vnímavě a citlivě k lidem a přírodě, chápe význam ochrany životního prostředí a ví, jak je chránit.

Otevřeně a kultivovaně projevuje své city, vnímá odlišnosti lidí v prožívání různých životních situací. Své citové problémy a životní situace je schopen za pomoci dospělých řešit.

Zná základní prostředky komunikace v ústním i písemném projevu. Poznává smysl sdělení a jeho podstatu, je schopen vést dialog, naslouchat druhým, reagovat odpovídajícím způsobem, formulovat otázky. Je schopen alespoň základní komunikace v cizím jazyce (zeptat se na cestu, požádat a poděkovat, orientace při nákupu).

Je citlivý k lidem, projevuje toleranci a úctu k druhým, i ke starým, nemocným a postiženým lidem. Je schopný vcítit se do situace druhého. Umí žít v sociální skupině respektovat její pravidla a ovlivňovat její kvalitu. Je schopen pracovat ve skupině – přijmout svou úlohu, plnit své povinnosti a závazky, dodržovat vymezená pravidla, uplatňovat vlastní schopnosti, respektovat je u druhých. Umí požádat o pomoc a poskytnout pomoc druhému. V rámci skupiny se snaží vyjednávat, hledat kompromisní postoje, radit se, rozhodovat a organizovat práci tak, aby skupina dosáhla vytčeného cíle.

Je schopen zapamatovat si podstatná fakta, pojmy a vědomosti, stále rozvíjí své logické a tvořivé myšlení. Je schopen nalézat souvislosti a vztahy mezi jevy a ději, uplatňuje při tom základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování). Svě získané poznatky a zkušenosti používá v reálných situacích. Zná různé pracovní postupy a techniky. Svoji pracovní činnost umí přiměřeně plánovat, organizovat i hodnotit. Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Pracuje s informačními technologiemi na uživatelské úrovni, umí používat výpočetní techniku, tj. správně zapnout a vypnout počítač, přihlásit do sítě, spustit výukový program a samostatně s ním pracovat. Pracuje se základními grafickými programy, nakreslí a upraví obrázky, které může využít při prezentování svých prací. Používá textové editory, umí upravit a vytisknout svoji práci. Používá internet k vyhledávání informací, které umí vhodně vybrat, rozřadit a zpracovat. Informace umí vyhledávat i v učebnicích, časopisech, encyklopediích a knížkách pro děti. Je schopen pracovat na zadaném úkolu soustředěně, vytrvale, samostatně a tvořivě.

Profil žáka po absolvování 9. ročníku

Žák vystupuje jako svobodná a zodpovědná osobnost. Umí posoudit své fyzické a psychické možnosti, klade proto na sebe přiměřené nároky. Samostatně se rozhoduje a nese důsledky svého rozhodnutí. Vyjadřuje své vlastní postoje, vhodně prosazuje své zájmy, přičemž respektuje svobodu druhých. Uvědomuje si a dodržuje morální zásady, pravidla chování a pravidla soužití s ostatními lidmi. Kultivovaně vystupuje ve společenském jednání, přiznává svou chybu, poučí se z ní a omluví se za ni. Má základní představu o svém dalším životě i o tom, jaké místo chce zaujmout ve společnosti.

Žák aktivně rozvíjí a chrání své zdraví. Váží si svého i cizího života. Chápe, co je náplní zdravého životního stylu. Postupně poznává význam vhodného životního a pracovního prostředí.

Přiměřeně zvládá aktuální životní problémy a krizové situace. Projevuje pozitivní city v chování, je vnímavý a citlivý k lidem a k přírodě. Umí se orientovat ve svém citovém životě a citových vztazích, chápe, co je rizikové chování v dospívání a jaké jsou jeho důsledky.

Žák srozumitelně a kultivovaně komunikuje písemně i ústně, verbálně i neverbálně. Umí vést dialog, naslouchat druhým, reagovat odpovídajícím způsobem. Trpělivě naslouchá i vysvětluje, je přístupný návrhům druhých, zapojuje se do diskuze. Ke komunikaci využívá informační technologie. Komunikuje v cizím jazyce v běžných každodenních situacích, chápe nezbytnost znalosti cizích jazyků pro své další studium a pro své budoucí uplatnění v životě.

Žák chápe principy demokracie v osobním i společenském životě, má základy občanského a právního vědomí. Zastává různé role v sociální skupině respektuje její pravidla, ovlivňuje její

kvalitu. Zaujímá vstřícné vztahy ke starým a hendikepovaným lidem. Je tolerantní k jiným kulturám, náboženstvím a skupinám, respektuje jejich hodnoty, zvyky a názory. Má vytvořeny základy občanského a národního sebevědomí, zná kulturní, náboženský a humanistický odkaz národní minulosti.

Žák pracuje a spolupracuje ve skupině a týmu, je schopen přijmout svou úlohu, povinnosti, dodržuje vymezená pravidla, uplatňuje vlastní schopnosti a respektuje schopnosti druhých. Při práci ve skupině je schopen se prosadit, rozhodnout se, zorganizovat práci, vést ji a kontrolovat, je schopen posoudit, zda bylo dosaženo cíle. Toleruje odlišné názory, učí se hledat kompromisy. Snaží se hledat nejvhodnější postupy řešení. Je schopen logicky uvažovat, uplatňuje základní myšlenkové operace. Při řešení problémů je aktivní a tvořivý, snaží se nacházet netradiční způsoby řešení.

Žák je otevřený všem vnějším podnětům, vyhledává a objevuje nové poznatky a aplikuje je v praxi. Získané vědomosti zařazuje do systému a využívá je v různých životních situacích. Objevuje vzájemné vztahy přírodních a společenských jevů, zobecňuje je.

Zná různé učební metody, postupy a techniky a snaží se je využívat při individuálním učení. Vyhledává informace, třídí je a zpracovává. Posuzuje svou práci, pracuje soustředěně, vytrvale, samostatně a tvořivě. Chápe užitečnost učení pro další sebevzdělávání a uplatnění v životě. Při své práci aktivně využívá informační technologie. Bezpečně pracuje s počítačem, ovládá textové, grafické, tabulkové a prezentační programy. K získávání informací využívá všech služeb internetu, používá elektronickou poštu. Výsledky své práce dokáže prezentovat v písemné i elektronické podobě. Při prezentaci se dokáže vhodně chovat a správně, srozumitelně a plynule komunikovat.

Žák chápe význam práce v životě člověka, má základní pracovní dovednosti a návyky, zná pracovní postupy a technologie. Svou pracovní činnost plánuje, organizuje a hodnotí. Má pozitivní a zodpovědný postoj k vlastní práci. Umí prezentovat nejen svou práci, ale i svou osobu. Zodpovědně se rozhoduje o své budoucí životní a profesní orientaci, aktivně pracuje s informacemi o volbě povolání a trhu práce.

4.3. Realizace ŠVP

Školní vzdělávací program je realizován ve třech úrovních:

<p>1. Úroveň povinných předmětů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Výuka je společná pro všechny žáky. ▸ Vzdělávací oblasti jsou shodné se vzdělávacími oblastmi doporučenými RVP ZV. ▸ Obsahové plány pro žáky jakkoliv znevýhodněné a žáky mimořádně nadané jsou upravené podle jejich individuálních potřeb.
<p>2. Úroveň volitelných předmětů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Od šestého ročníku je žákům umožněn výběr z nabídky volitelných předmětů, od sedmého ročníku je zařazení těchto předmětů povinné. ▸ O zařazení volitelného předmětu do rozvrhu rozhoduje ředitel školy na základě zájmu žáků. Vzhledem k tomu, že k otevření předmětu je zapotřebí určitý počet zapsaných studentů, rozhoduje o výběru také vzájemná dohoda žáků ve třídě. Je rovněž možné na volitelný předmět vytvářet skupiny z různých ročníků. ▸ Volitelný předmět je možné měnit po jednom pololetí školního roku, ovšem jen v případě, že se na změně dohodne celá skupina. ▸ Nabídka volitelných předmětů se může v případě speciálního zájmu žáků rozšířit o další oblasti. ▸ Volitelnými předměty jsou například: <ul style="list-style-type: none"> ○ další cizí jazyk - německý ○ informatika ○ sportovní hry ○ sborový zpěv ○ technické kreslení ○ dopravní výchova ○ praktika z českého jazyka ○ praktika z matematiky ○ konverzace v angličtině
<p>3. Úroveň zájmová</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zahrnuje dobu po skončení vyučování a nabízí organizovanou zájmovou činnost pro děti. ▸ Od prvního do čtvrtého ročníku mohou děti navštěvovat školní družinu. ▸ Starší žáci se mohou realizovat v některém ze zájmových kroužků, které jsou zaměřeny především sportovně. Jsou to například: <ul style="list-style-type: none"> ○ oddíl stolního tenisu ○ oddíl kopané ○ oddíl aerobiku ○ oddíl základní tělesné výchovy ○ oddíl karate ○ taneční kroužek ○ kroužek šikovných rukou ○ německý jazyk ○ hra na klavír ○ zajímavosti na internetu ○ výtvarná dílna ○ zdravotnická příprava

4.4. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Při výuce používáme co nejvíce aktivizující metody učení, které z velké míry vycházejí z činnostního učení Tvořivé školy Brno. Všechny učitelky prvního stupně absolvovaly dlouhodobé kurzy a jsou v této metodě práce proškoleny, na prvním stupni používáme i učebnice a pracovní sešity nakladatelství Nová škola. Na druhém stupni používáme učebnice od různých nakladatelství, i když v převážné většině jsou to učebnice nakladatelství Fraus, které obsahují řadu námětů na různé aktivity žáků, jsou vzájemně propojené (obsahují odkazy na jiné předměty), mají doplňující texty na internetu, kde mohou žáci objevovat stále nové souvislosti a zajímavosti. Jsou v nich i náměty na činnosti, podporující spolupráci žáků ve skupinách, dají se dobře využít i při naplňování úkolů průřezových témat.

Jednotlivé kompetence se snažíme utvářet různými postupy, většina jich je uvedena v následující tabulce. Jednotlivé metody samozřejmě nelze přiřadit ke každé kompetenci přesně, tak jako se při aktivitách žáků nebuduje vždy jen jedna kompetence. Všechny spolu souvisí, různě se prolínají a i když je při některých činnostech určitá aktivita prováděna se záměrem budovat jednu určitou kompetenci, vždy se přitom dotýká i několika dalších. Není zde také vypsáno úplně všechno, učitelé a žáci jsou tvořivé bytosti a stále objevují nové činnosti vedoucí ke stanovenému cíli. Tak, jak se bude stále zlepšovat a vyvíjet náš ŠVP, tak se budou dozajista i vylepšovat strategie vedoucí k jeho naplnění.

Jakými postupy zajišťujeme budování klíčových kompetencí ?	
1. Výchovné a vzdělávací strategie utvářející kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vytváříme pro žáky podnětné a motivující prostředí, tj. nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů – knihovnu vybavenou kvalitními knihami, především encyklopediemi, Internet, exkurze aj., informace propojujeme s praktickým životem. ▸ Zaměřujeme se na čtení s porozuměním, samostatnou práci s textem, požadujeme po žácích vyhledávání, porovnávání a prezentování nalezených informací, zadáváme referáty pro jednotlivce i pro skupiny. ▸ Na začátku hodiny společně vyvodíme cíl hodiny, na konci společně zhodnotíme jeho dosažení. ▸ Nejdůležitější látku prezentujeme z různých úhlů, různými metodami. ▸ Používáme model učení E – U – R. ▸ Vytváříme se žáky myšlenkové mapy. ▸ Podporujeme žáky v tom, aby sami vybírali způsoby plnění zadaných úkolů. ▸ Necháváme žákům dostatečný prostor pro kladení otázek, povzbuzujeme je, aby se hodně ptali, oceňujeme zajímavé otázky. ▸ Podporujeme činnosti vedoucí k větší samostatnosti žáků, necháme je organizovat vlastní činnosti, abychom podpořili jejich iniciativu, tvořivost, vlastní úsudek. ▸ Využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků. ▸ Žákovské práce hodnotíme formou zpětné vazby, hodnotíme za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí. Vybízíme žáky k sebehodnocení. ▸ Podporujeme žáky v účasti na různých soutěžích.

<p>2. Výchovné a vzdělávací strategie utvářející kompetence k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Poznatky nepředkládáme žákům v hotové podobě, umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, provádět pokusy. ▸ Uplatňujeme mezipředmětové vztahy, podněcujeme k objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů, zapojíme žáky do řešení různých projektů a soutěží. ▸ Zařazujeme problémové úlohy vycházející z praktického života. ▸ Starším žákům umožňujeme zapojit se do přípravy aktivit pro mladší spolužáky. ▸ Od frontálního vyučování přecházíme k aktivizujícím metodám, ve větší míře uplatňujeme praktická cvičení. Zařazujeme metody, které podporují zvědavost. Do výuky zařazujeme problémové vyučování, experimentování. ▸ Umožňujeme žákům výběr z nabídky domácích úkolů. ▸ Zařazujeme nejen krátkodobé úkoly, ale i dlouhodobé projekty s pevně stanoveným termínem odevzdání. ▸ Rozvíjíme schopnost logického uvažování a uplatňování základních myšlenkových operací - srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce. ▸ Podporujeme netradičních způsoby řešení. Používáme prvky metody „Brainstorming“ a SWOT analýzy.
<p>3. Výchovné a vzdělávací strategie utvářející kompetence komunikativní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Klademe důraz na týmovou práci ▸ Dáváme žákům prostor pro komunikaci (ústní, písemnou, výtvarnými i technickými prostředky atd.). Při každé hodině se snažíme, aby každý žák promluvil. ▸ Umožňujeme žákům prezentovat své názory v komunitním kruhu. ▸ Přípravujeme projekty, které umožňují komunikaci mezi různými věkovými skupinami (akce pro mladší spolužáky, akce pro rodiče). ▸ Požadujeme vyjádření zadaných prací různými komunikačními prostředky – písemná, grafická, slovní forma, PowerPoint, web ▸ Dbáme na dodržování pravidel správné komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních názorů). ▸ Necháváme žáky zpracovávat vlastní projekty a veřejně je prezentovat, rozvíjíme schopnost hodnocení vlastní práce. ▸ Umožňujeme žákům veřejně prezentovat výsledky své práce.

<p>4. Výchovné a vzdělávací strategie utvářející kompetence sociální a personální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Pěstujeme atmosféru demokracie a přátelství. ▸ Podporujeme spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení atd. ▸ Zadáváme různé aktivity, aby žáci mohli střídat své role ve skupině, požadujeme po žácích, aby si postupně začali role ve skupině přidělovat sami, aby si společně vytvářeli pravidla pro práci ve skupině. ▸ Po skončení práce diskutujeme se žáky o tom, co během práce zažili, co bylo užitečné, co z práce by šlo využít v jejich příštím životě atd. ▸ Podporujeme spolupráci, práci v týmu, organizujeme výuku bez situací nerovnosti, používáme kooperativní učení, spolupráci ve výuce. ▸ Využíváme komunitní kruh, řízenou diskusi, prezentaci názorů žáků. ▸ Umožňujeme žákům projevit své city, v případě potřeby ohleduplně poradíme, jak se orientovat ve vlastním citovém životě a v citových vztazích, jak otevřeně a kultivovaně projevovat své city, jak řešit své citové vztahy ▸ Připravujeme se žáky akce pro mladší spolužáky, rodiče i důchodce v obci, rozvíjíme tak u žáků ohleduplný a citlivý vztahu k lidem různých věkových skupin. Rozvíjíme u žáků schopnost empatie, ohleduplnosti vůči starým a nemocným lidem, pěstujeme solidaritu s druhými ▸ Pěstujeme v žácích pocit sounáležitosti se školou a k dění v ní, zařazováním školních projektů rozvíjíme dobré vztahy mezi spolužáky, dospělými atd.
<p>5. Výchovné a vzdělávací strategie utvářející kompetence občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ V rámci třídnických hodin umožňujeme žákům vznášet připomínky k ustanovením školního řádu, žáci se mohou podílet se na vytváření školního režimu. ▸ Připravujeme takové činnosti, ve kterých se žáci učí, jak argumentovat a vhodnou formou prosazovat své zájmy, samostatně se rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí, dohodnutá pravidla chování pak dodržovat z vlastního přesvědčení. Demokracii a svobodu nelze zaměňovat za anarchii, ▸ Společně se žáky připravujeme ve škole vhodné prostředí - účelné, funkční, estetické a bezpečné. ▸ Věnujeme pozornost prevenci šikany a násilí, preventivnímu protidrogovému programu. Rozvíjíme u dětí kritické postoje k negativním projevům ve škole i společnosti. Vytváříme podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí, pěstujeme schopnost porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. ▸ Integrujeme žáky vyžadující speciální péči. Respektujeme individuální rozdíly mezi žáky. ▸ Účastníme se ekologických projektů a tím rozvíjíme vztah žáků k přírodě, podporujeme aktivity, kterými se žáci mohou zapojit do občanského života (sběr, pomoc při úpravě hřiště místních fotbalistů, pomoc při úpravě sjezdovky, účast v charitativních sbírkách, besedy s odborníky z různých oborů – např. místními včelaři, lesníky atd.) ▸ Pořádáme různé kulturní akce (zájezdy do divadel, výlety za krásami ČR), pěstujeme tak vztah rodné zemi a ke kulturním hodnotám. ▸ Pravidelně pořádáme akce vycházející z lidových tradic (Mikulášská nadílka, vánoční besídka, masopustní rej, Jarmareček)

<p>6. Výchovné a vzdělávací strategie utvářející kompetence pracovní</p>	<ul style="list-style-type: none">▸ Dbáme na to, aby výsledky žákovských prací byly použitelné (např. dárek pro maminku ke Dni matek, dárek k Vánocům atd.)▸ Vyžadujeme u žáků zhodnocení vlastní práce, případně návrhy na její zlepšení.▸ Zapojujeme žáky na práci při výzdobě školy a všude tam, kde mohou využít své dovednosti., například i při zhotovování jednoduchých pomůcek do výuky.▸ Zadáváme skupinové práce nutící členy skupiny převzít odpovědnost za výsledek společné práce. Požadujeme pečlivost, dodržení předem stanovených kritérií, dodržení časových termínů, tak rozvíjíme u žáků schopnost plánování své práce.▸ Starším žákům umožňujeme samostatnou přípravu akcí pro mladší spolužáky (sportovní Den dětí, divadlo pro školku, samostatná příprava vystoupení na školní akademii atd.)▸ Účastníme se akcí pro žáky 8. a 9. tříd (Schola Nova, dny otevřených dveří na středních školách, Přijímačky nanečisto atd.)▸ Výuku ve vyšších ročnících vhodně doplňujeme exkurzemi na různá pracoviště v místě bydliště a nejbližším okolí. (zahradnictví, výroba skleněných figurek, varhanictví, Technosklo atd.)▸ Nabízíme volný přístup k informacím o různých druzích zaměstnání (Internet, vhodné materiály na video, CD a DVD nosičích)▸ Nabízíme kvalitní informační a poradenské služby výchovného poradce v oblasti profesní orientace.
--	---

4.5. Projektové dny

Významnou součástí ŠVP, ve které se realizuje vzdělávání žáků, jsou třídní a celoškolní projekty. Projekty se neustále vyvíjejí, přidávají se nové podle zájmu žáků a okamžité situace. Snažíme se reagovat na aktuální dění v obci, republice, Evropě i ve světě.

4.5.1. Projektové dny pro 1. stupeň
<p>Naše obec Projekt pro žáky 1. ročníku. Seznámení s obcí, ve které žijeme.</p>
<p>Bezpečně do školy, bezpečně ze školy Celoroční projekt pro žáky 1. ročníku, který přináší praktický nácvik dopravních situací, chování v silničním provozu.</p>
<p>Den pro mateřinku Projekt pro žáky 1. ročníku. Ukažme dětem ze školky naši školu a co už umíme</p>
<p>Poznáváme přírodu Jednodenní projekt pro žáky 1. - 5. ročníku ve spolupráci s ekologickým centrem Střevlík, na který navazuje dlouhodobá práce na ekologických projektech.</p>
<p>Týden ve STŘEVLIKU Týdenní ekologicko-výchovný pobyt ve Středisku ekologické výchovy Libereckého kraje v Oldřichově v Hájích pro žáky 4. třídy, který prakticky doplňuje a završuje ekologickou výchovu na 1. stupni.</p>
<p>Masopustní rej Celodenní projekt pro 1. stupeň rozvíjející výtvarné, pracovní a pohybové činnosti žáku, který je zároveň seznamuje s lidovými tradicemi.</p>
<p>Učíme se s Ajaxem Celoroční projekt primární prevence ve 2. a 3. třídě</p>
<p>Helpík Celoroční projekt pro 5. ročník spočívající v přípravě žáků na poskytnutí první pomoci a vrcholící krajskou soutěží O Helpíkův pohár. (Případně až celorepublikovým kolem)</p>
<p>Bezpečný cyklista Projekt pro 4. ročník, zaměřený na nácvik dovedností potřebných pro bezpečnou jízdu na kole</p>
<p>Cesty za divadlem Využití nabídky divadla v Jablonci nad Nisou ke vzdělávání, kulturnímu vyžití a nácviku chování v kulturním zařízení.</p>
<p>Vzhůru k výšinám aneb Celý den na horolezecké stěně. Projekt pro 5. ročník</p>

4.5.2. Projektové dny pro 2. stupeň

Co máme za humny

Projekt pro žáky 6. – 9. ročníku zaměřený na poznání přírody (6.tř.), zajímavostí (7.tř.), historie (8. tř.) a současnosti (9.tř.) nejbližšího okolí školy. Materiály se po celé 4 roky hromadí do jedné výstupní „knihy“ se zápisy, kresbami, fotografiemi, videozáznamem atd.

Naše hlavní město

Vzdělávací zájezd do Prahy s programem upraveným učivu jednotlivých ročníků (vždy pro 2 ročníky společně)

Sportovní den

Atletický trojboj na hřišti za školou

Cesty za divadlem

Využití nabídky divadla v Jablonci nad Nisou ke vzdělávání, kulturnímu vyžití a nácviku chování v kulturním zařízení.

Objevitelé přírodních zákonů

Projekt zaměřený na vyhledávání a zpracování různých informací z dané oblasti, vymýšlení a provádění originálních pokusů a jejich předvádění spolužákům.

Nisa Schola

Projekt pro žáky 9. třídy napomáhající jim při rozhodování o své další profesionální orientaci.

4.5.3. Projektové dny celoškolské

Kuličkíada

Zábavné sportovní odpoledne, ve kterém se potkávají malí s velkými.

Dětský den

aneb Devátáci připravují sportovní Den dětí pro všechny žáky 1. stupně.

Jarmareček

Starší žáci připravují vystoupení, mladší drobné upomínkové předměty na staročeský Jarmareček ve školce.

Jak se žije v Evropě

aneb Jiný kraj, jiný mrav. Poznáváme své sousedy.

Mikulášská nadílka

Žáci 9. třídy nadělují po celé obci (dětem ze školy, ze školky, důchodcům).

Vánoční akademie

Celoškolská besídka pro rodiče, prarodiče, absolventy a vůbec všechny přátele školy.

Zásadský slavík

Celoškolská soutěž ve zpěvu

4.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

4.6.1. Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Žáci jsou na naší škole vzděláváni formou individuální integrace do běžných tříd. Škola odstraňuje architektonické bariéry a provádí potřebné úpravy školního prostředí, aby u nás mohli být vzděláváni i žáci s tělesným postižením.

Žáky, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. S dětmi pracují zkušené učitelky, které buď mají příslušné odborné vzdělání (dyslektický asistent), nebo si potřebné znalosti doplňují ve speciálních kurzech. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V plánu, který podléhá schválení rodiči, jsou uvedeny závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, rozsah této individuální péče. Vzdělávací obsah je upraven tak, aby bylo dosaženo souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi těchto žáků. Při klasifikaci přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí. Pedagogové používají při své práci speciální kompenzační a didaktické pomůcky (didaktické kostky, bzučáky, masážní míčky..), speciální pracovní sešity pro dyslektiky, dysgrafiky a dyskalkuliky, výukové programy pro výuku matematiky, čtení, českého jazyka a na kompenzaci příslušných vývojových poruch (MATIK, TERASOFT..) a další. Jejich volba závisí na doporučení odborných pracovišť, ve kterých je žák sledován, zkušenosti učitelů a vhodné odezvě žáků na tyto pomůcky. Pokud má žák doporučenou individuální práci s učitelem, jsou mu tyto hodiny vždy věnovány. S žákem pracuje učitel po vyučování ve třídě nebo v počítačové pracovně.

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků pedagogové:

- uplatňují zdravotní hlediska a respektují individualitu a potřeby žáka,
- využívají všech podpůrných opatření při vzdělávání žáků,
- uplatňují princip diferenciacce a individualizace při stanovování obsahu, forem i metod výuky,
- upravují očekávané výstupy i výběr učiva vzdělávacích oborů tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné,
- zohledňují druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracují s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními i s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů)

4.6.2. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Hlavním problémem při vzdělávání žáků z kulturně odlišného prostředí je většinou jejich nedostatečná znalost českého jazyka. U těchto žáků je proto věnována velká pozornost osvojení českého jazyka, seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. Vzdělávání v jazyce příslušné národnosti menšiny škola zajistit nemůže, zajišťuje však pro tyto žáky dostatek informací, pomocí kterých se mohou dobře seznámit i s historií, kulturou a tradicemi vlastní národnosti. Učitelé se snaží vytvářet příznivé klima, které umožní bezproblémovou integraci těchto žáků do kolektivu třídy a školy. Mnoho svého volného času věnují těmto žákům při doučování českému jazyku, aby se mohli rychle dorozumět se spolužáky a na odpovídající úrovni zapojit do vzdělávacího procesu. Při hodnocení těchto žáků se bere ohled na jejich znalost vzdělávacího jazyka, v prvním roce se český jazyk neklasifikuje, u ostatních předmětů se tolerují jazykové nepřesnosti.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním škola nabízí:

- individuální péči,
- menší počet žáků ve třídě,
- odpovídající metody a formy práce,
- specifické učebnice a materiály,
- pravidelnou komunikaci s rodiči a rychlou zpětnou vazbu,
- spolupráci s výchovným poradcem, speciálním pedagogem, případně s dalšími odborníky.

4.6.3. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci obvykle snadno komunikují s dospělými a se staršími spolužáky, někdy se však obtížněji zařazují do kolektivu věkově odpovídajících spolužáků. Mimořádné nadání se může totiž stát nejen důvodem obdivu, ale i důvodem jejich odmítnutí. Proto učitelé věnují vedle rozvíjení talentu žáků i pozornost vytváření příznivých podmínek pro jejich přijetí třídním kolektivem. Výuka mimořádně nadaných žáků je individualizovaná a diferencovaná.

Pedagogové pro mimořádně nadané žáky zabezpečují:

- individuální vzdělávací plány,
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu,
- speciální pracovní sešity s náročnějším učivem,
- zadávání specifických úkolů,
- zapojení žáků do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- v některých předmětech vnitřní diferenciaci žáků,
- výuku některých předmětů se staršími žáky.

4.7. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata se zabývají aktuálními problémy současného světa a jsou důležitým prvkem základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení jednotlivých oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují utváření klíčových kompetencí. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata jsou realizována zejména formou integrace do normální výuky. K jejich naplnění se také využívají třídní i celoškolní projekty. Každá třída má rovněž do rozvrhu zařazenou hodinu, kterou nazýváme Průřezová témata a projekty (PTP). Na její zařazení byla využita disponibilní časová dotace. Vyučuje ji vždy třídní učitel a všechny třídy ji mají v rozvrhu ve stejnou dobu. Třídy se tak mohou setkávat při společných projektech i jen tak ke společnému posezení a popovídání, hraní her, během kterých si nenásilnou formou budují a procvičují oblasti z průřezových témat. V následujícím odpoledni mohou všichni žáci dále pokračovat v rozpracovaných projektech a činnostech, které je zaujmou. Žáci totiž mají ve škole poměrně málo času k setkávání a komunikaci mezi staršími a mladšími navzájem, doufáme, že tento způsob spolupráce přinese lepší vztahy mezi dětmi. Motivací PTP hodin je našich „x Péček“:

Pozastav se - Posadíme se - Pozveme přátele - Přečteme si pohádku - Připravíme projekt
Předvedeme pokus - Popovídáme si - Pohostíme se - Prostě se pomějeme - atd.

Inspiraci na různé aktivity žáků, při kterých se realizují průřezová témata získávají učitelé na školeních, na internetu, využívají odborné knihy, časopisy a další materiály.

V následujících tabulkách je uvedena charakteristika jednotlivých průřezových témat a přehled předmětů, ve kterých jsou převážně realizována. P znamená, že tematický okruh je hlavní náplní projektu, kterému se věnuje několik tříd (případně celá škola) a prolíná mnoha předměty. Informace o probíraných tématech jsou rovněž stručně uvedeny v poznámkách u tematických plánů jednotlivých předmětů.

Nedílnou součástí předmětu Průřezová témata a projekty se od 1. září 2010 stává obsah doplňujícího oboru Etická výchova. Učivo, které je jeho obsahem v 1. až 9. ročníku, je součástí běžné každodenní výuky a je její neoddelitelnou složkou. Etická výchova probíhá při každé vyučovací hodině, v každém předmětu, o přestávkách, na výletech, prostě při každé školní činnosti. Velmi úzce souvisí s náplní předmětů Výchova k občanství, Výchova ke zdraví a zejména s průřezovými tématy. Protože jsme průřezovým tématům vyčlenili jednu hodinu v učebním plánu, nezavádíme nový předmět Etická výchova, ale jeho obsah začleňujeme do předmětu průřezová témata a projekty.

4.7.1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova má každodenní využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti, hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu

Přínos tématu k rozvoji osobnosti žáka:

- › vede k porozumění sobě samému a druhým,
- › pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým,
- › napomáhá k zvládnutí vlastního chování,
- › přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni,
- › rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti,
- › utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci,
- › vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci,
- › umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů),
- › formuje studijní dovednosti,
- › podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.

Tématické okruhy	Ročník a oblast, kde je okruh integrován									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Osobnostní rozvoj										
Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	Hudební výchova									
	Český jazyk a literatura									
	Matematika									
	Člověk a zdraví									
	Člověk a jeho svět					Přírodopis				
Sebepoznání a sebepojetí já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí	Člověk a zdraví									
	Člověk a jeho svět					Výchova k občanství				
	Přírodopis									
	Anglický jazyk									
Seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	Člověk a zdraví									
	Člověk a jeho svět					Výchova k občanství				
	Člověk a příroda									
Psychohygienu dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích	Umění a kultura									
	Člověk a zdraví									
	Český jazyk a literatura									
Kreativita cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality, tvořivost	Umění a kultura									
	Matematika									
	Český jazyk a literatura									

v mezilidských vztazích										Výchova k občanství
Sociální rozvoj										
Poznávání lidí vzájemné poznávání se ve skupině, ve třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí	Český jazyk a literatura									
	Člověk a jeho svět					Člověk a společnost				
	Anglický jazyk									
	Zeměpis									
					IT	IT	IT			
Mezilidské vztahy péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva; vztahy a naše skupina, naše třída	Člověk a zdraví									
	Člověk a jeho svět					Člověk a společnost				
	Český jazyk a literatura									
Komunikace řeč těla, zvuků a slov, předmětů, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; komunikační dovednosti (monolog, dialog); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci	Člověk a jeho svět					Člověk a společnost				
	Český jazyk a literatura									
	Hudební výchova									
						Výchova k občanství				
						Výchova ke zdraví				
					IT	IT	IT			
Kooperace a kompetice rozvoj dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence	Český jazyk a literatura									
	Člověk a jeho svět					Matematika				
	Člověk a zdraví									
						Člověk a příroda				
Morální rozvoj										
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	Člověk a jeho svět					Člověk a zdraví				
						Výchova k občanství				
Hodnoty, postoje, praktická etika analýzy vlastních i cizích postojů a jejich projevů v chování lidí; odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající chování (neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích	Člověk a jeho svět					Český jazyk a literatura				
						Člověk a společnost				
						Člověk a zdraví				

4.7.2. Výchova demokratického občana (VDO)

Průřezové téma Výchova demokratického občana učí žáky spravedlnosti, toleranci a odpovědnosti, rozvíjí kritické myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti. Má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti, aby byl schopen se orientovat ve složitostech a problémech demokratické společnosti. Její získání umožní žákovi řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace.

Téma využívá ke své realizaci zkušeností a prožitků žáků z domova i ze školy, žáci si na svých zkušenostech ověřují význam dodržování demokratických pravidel, případně se podílejí na vytváření pravidel nových. Zároveň objevují, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice vede k anarchii či naopak k despotismu.

Přínos tématu k rozvoji osobnosti žáka:

- › vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod,
- › vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů, vychovává k úctě k zákonu,
- › rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační a argumentační schopnosti a dovednosti,
- › prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování,
- › vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení,
- › rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku,
- › učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti,
- › přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- › motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším,
- › vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností,
- › vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Tématické okruhy	Ročník a oblast, kde je okruh integrován									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Občanská společnost a škola demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; uplatňování demokratických principů v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad); formy účasti žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	Český jazyk a literatura					Člověk a společnost				
	Člověk a jeho svět					Anglický jazyk				
	Člověk a svět práce							Zeměpis		
Občan, občanská společnost a stát občan jako člen společnosti - jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku Listina základních práv a svobod; základní	Člověk a jeho svět					Člověk a společnost				
					IT	IT	Zeměpis			
	Český jazyk a literatura									

principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)							IT		
Formy participace občanů v politickém životě volební systémy a demokratické volby (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí					Člověk a jeho svět	Člověk a společnost			
						Zeměpis			
						Anglický jazyk			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	Český jazyk a literatura								
						Člověk a jeho svět		Zeměpis	
						Člověk a společnost			
						Výtvarná výchova			
						Anglický jazyk			

4.7.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Jeho náplní je výchova budoucích evropských občanů, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Ve vědomí a jednání žáků podporuje tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí a seznamuje je s možnostmi, které jim život v evropském prostoru poskytuje.

Přínos tématu k rozvoji osobnosti žáka:

- prohlubuje základní vědomosti o funkci nevládních organizací, jejich vlivu na řešení, globálních i lokálních problémů a dodržování lidských práv,
- rozšiřuje dovednosti potřebné pro seberealizaci a orientaci v evropském prostředí,
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na život jednotlivce i s možnostmi jejich využívání,
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky,
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti,
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti,
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám.

Tématické okruhy	Ročník a oblast, kde je okruh integrován								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy						Výtvarná výchova		Hudební výchova	
						Hudební výchova		IT	Zeměpis
						Člověk a jeho svět		Výchova k občanství	
						Anglický jazyk		IT	
Objevujeme Evropu a svět naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů						Člověk a jeho svět		Zeměpis	
						Hudební výchova			
						Anglický jazyk			
						IT	IT	IT	
Jsme Evropané kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže						Člověk a jeho svět		Zeměpis	
								Člověk a společnost	
						Výtvarná výchova			
						Anglický jazyk			

4.7.4. Multikulturní výchova (MKV)

Průřezové téma Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování rozmanitosti. Majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci všech etnik žijících ve společném státě.

Přínos tématu k rozvoji osobnosti žáka:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, rozvíjí schopnost tolerovat odlišnosti, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu,
- učí žáky uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých,
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné,
- učí žáky nést odpovědnost za své jednání,
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou,
- poskytuje znalost pojmů kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj., rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti, napomáhá prevenci vzniku xenofobie,
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu.

Tématické okruhy	Ročník a oblast, kde je okruh integrován								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě			Český jazyk a literatura						
	Člověk a jeho svět					Zeměpis			
	Umění a kultura					Člověk a společnost			
					Anglický jazyk				
Lidské vztahy právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské nebo generační příslušnosti; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); význam integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, lidská solidarita)		Umění a kultura				Anglický jazyk			
	Český jazyk a literatura					Zeměpis			
		Tělesná výchova				Hudební výchova			
					IT		Dějepis		
			Člověk a svět práce			IT	IT		
P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
Etnický původ rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		Český jazyk a literatura				Zeměpis			
			Člověk a jeho svět			Člověk a společnost			
			Umění a kultura			Přírodopis			
Multikulturalita multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		Anglický jazyk				Zeměpis			
			Tělesná výchova			Umění a kultura			
						Anglický jazyk			
Princip sociálního smíru a solidarity odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, otázka lidských práv	Člověk a jeho svět					Zeměpis			
						Člověk a společnost			
						Anglický jazyk			

4.7.5. Environmentální výchova (ENV)

Environmentální výchova vede žáky k pochopení vztahů člověka a životního prostředí a k odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Přínos tématu k rozvoji osobnosti žáka:

- › rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí,
- › vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování,
- › přispívá k chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí,
- › umožňuje pochopení vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí,
- › poskytuje znalosti a pěstuje návyky nezbytné pro žádoucí jednání občana vůči prostředí,
- › seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti,
- › učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů,
- › učí komunikovat o problémech životního prostředí, zdůvodňovat své názory a stanoviska,
- › přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty,
- › vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů,
- › podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí,
- › přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí,
- › vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí,
- › vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Tématické okruhy	Ročník a oblast, kde je okruh integrován								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy les (význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření); vodní zdroje (důležitost pro krajinnou ekologii); moře (význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (ohrožování, globální význam); lidské sídlo, město, vesnice (umělý ekosystém, funkce a vztahy k okolí); kulturní krajina (ovlivnění přírody od vzniku civilizace až po dnešek)									
Základní podmínky života voda (vztah vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana vody, pitná voda ve světě a u nás); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace									

<p>v okolí, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů; ekosystémy (funkce ekosystémů, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, principy hospodaření s přírodními zdroji, získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)</p>									
<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam, vlivy na prostředí, druhy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vlivy na prostředí, vztahy k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s nimi (odpady a příroda, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam jejich ochrany, právní řešení u nás, v EU a ve světě, ochrana přírody při masových sportovních akcích) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</p>	Český jazyk a literatura		Zeměpis						
	Člověk a jeho svět		Přírodopis						
			Matematika						
			Výtvarná výchova						
			Chemie						
		Výchova k občanství							
<p>Vztah člověka k prostředí naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, ochrana životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příčina, důsledky, možné způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (vliv na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů, principy udržitelnosti rozvoje)</p>	Člověk a jeho svět		Zeměpis						
			Člověk a příroda						
	Tělesná výchova			Výchova ke zdraví					
		Výtvarná výchova							
		Člověk a svět práce		Anglický jazyk					

4.7.6. Mediální výchova (MDV)

Průřezové téma Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků, mají výrazný vliv na chování a utváření životního stylu. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost vyhodnotit podněty přicházející z médií. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními.

Přínos tématu k rozvoji osobnosti žáka:

- rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům,
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích,
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu,
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu,
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu,
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Tématické okruhy	Ročník a oblast, kde je okruh integrován								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních „bulvárních“ prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu									
						Český jazyk a literatura			
						Hudební výchova	Zeměpis		
					IT	Člověk a příroda			
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu; opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)									
						Český jazyk a literatura			
						IT	Zeměpis		
							Přírodopis		
Stavba mediálních sdělení příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství									
						IT	Zeměpis		
							Výchova k občanství		

<p>jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)</p>					IT	IT				
					Český jazyk a literatura					
<p>Vnímání autora mediálních sdělení identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu</p>			Umění a kultura							
					Český jazyk a literatura					
<p>Fungování a vliv médií ve společnosti organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)</p>			Český jazyk a literatura							
					IT	Člověk a společnost				
					IT	IT				
<p>Tvorba mediálního sdělení uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení</p>			Český jazyk a literatura							
					Výtvarná výchova					
					IT	IT	IT			
					Anglický jazyk					
<p>Práce v realizačním týmu redakce školního časopisu, či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce</p>			IT							
					P	P	P	P	P	

5. Učební plán – všeobecné požadavky RVP ZV

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Minimální časová dotace pro 1. stupeň	Minimální časová dotace pro 2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	35	15
	Cizí jazyk	9	12
Matematika a její aplikace		20	15
Informační a komunikační technologie		1	1
Člověk a jeho svět		12	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	11
	Výchova k občanství		
Člověk a příroda	Fyzika	-	21
	Chemie		
	Přírodopis		
	Zeměpis		
Umění a kultura	Hudební výchova	12	10
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	10
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	3
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		14	24
Celková povinná časová dotace		118	122

Poznámky:

Při sestavování učebního plánu musí být dodržena povinná týdenní časová dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti, celková povinná časová dotace na příslušném stupni, současně musí být dodržena povinná minimální týdenní dotace a nesmí být překročena maximální povolená týdenní dotace v každém ročníku, které jsou stanoveny následovně:

Ročník	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Minimální týdenní dotace	18	18	22	22	22	28	28	30	30
Maximální týdenní dotace	22	22	26	26	26	30	30	32	32

Z těchto podmínek vychází rozdělení časové dotace mezi jednotlivé ročníky tak, aby se splnil a zároveň nepřekročil počet hodin v ročníku, aby byl splněn povinný počet hodin na jednotlivé vzdělávací oblasti a na celý stupeň, ale současně aby se počet hodin dal dobře srovnat do rozvrhu a vyhovoval nejen místním, ale i dojíždějícím žákům. To vše bylo umožněno vhodným použitím disponibilní časové dotace.

Učební plány pro 1. stupeň a 2. stupeň jsou stanoveny následovně:

5.1. Učební plán pro 1. stupeň									
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předměty	Ročník					Celkem za celý 1. stupeň	Z toho z disp. časové dotace
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	7+1	7+1	7	7	7	37 (35+2)	2
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4+1	4	4	4	21 (20+1)	1
Informační a komunikační technologie		Informatika	-	-	-	-	1	1	
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět	2	2	2+1	3	3	13 (12+1)	1
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce		Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	
Průřezová témata		Průřezová témata a projekty	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	5 (0+5)	5
Disponibilní časová dotace			1	1	1	1	1	5	5
Celková povinná časová dotace			21	22	24	25	26	118	14

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň:

- Disponibilní časová dotace 1. stupně (14 hodin) je využita k posílení časové dotace předmětů Český jazyk (2h), Matematika (1h), Člověk a jeho svět (1h) a k zařazení samostatného předmětu Průřezová témata a projekty (5h).
- V každém ročníku je ponechána 1 disponibilní hodina, aby byla umožněna variabilita učebnímu plánu podle potřeb žáků. Obvykle se použije v 1. a 2. ročníku na posílení časové dotace předmětu Český jazyk, ve 3. až 5. ročníku na posílení dotace předmětu Matematika.
- V případě žádosti rodičů o výuku cizího jazyka již od první třídy (je to žádáno, pokud měly děti výuku již v mateřské škole) se tato hodina použije v 1. a 2. ročníku na výuku anglického jazyka. Učební plán v předmětu Anglický jazyk pak bude upraven takto:

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předměty	Ročník					Celkem za celý 1. stupeň	Z toho z disp. časové dotace
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11 (9+2)	2

5.2. Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předměty	Ročník				Celkem za celý 2. stupeň	Z toho z disp. časové dotace
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	3+1	4	4+1	17 (15+2)	2
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
Matematika a její aplikace		Matematika	4	3+1	4	4+1	17 (15+2)	2
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	1	-	-	2 (1+1)	1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	1+0,5	11,5 (11+0,5)	0,5
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	1	1+0,5	22,5 (21+1,5)	1,5
	Chemie	Chemie	-	-	2	1+1		
	Přírodopis	Přírodopis	2	1	2	1		
	Zeměpis	Zeměpis	2	1	2	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	-	-	10	
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce		Člověk a svět práce	1	-	1	1	3	
Průřezová témata		Průřezová témata a projekty	0+1	0+1	0+1	0+1	4 (0+4)	4
Volitelný předmět		Německý jazyk nebo jiný volitelný předmět	-	2	2	2	6	6
Disponibilní časová dotace			1	2	2	2	7	7
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	122	24

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň:

Disponibilní časová dotace 2. stupně (24 hodin) je využita:

- k posílení časové dotace předmětů Český jazyk (2h), Matematika (2h), Dějepis (0,5h), Fyzika (0,5h), Chemie (1h) a Informatika (1h),
- k zařazení nového předmětu Průřezová témata a projekty (4h),

- › k zařazení dalšího cizího jazyka nebo jiných volitelných předmětů, které vycházejí z cílů základního vzdělávání a rozvíjejí klíčové kompetence žáků (6h),
- › k umožnění variability učebního plánu (7h)

Variabilita učebního plánu

- › V každém ročníku jsou ponechány 2 disponibilní hodiny (v 6. ročníku 1), aby byla umožněna variabilita učebního plánu podle potřeb žáků a aktuálních vyhlášek MŠMT. Bude využita buď k zařazení dalšího volitelného předmětu, nebo k posílení časové dotace předmětu, ve kterém je to pro danou třídu nejvíce potřebné.

Zvláštní časová dotace

- › Časová dotace 1,5 hodiny za rok znamená, že se předmětu vyučuje v jednom pololetí jednu hodinu, ve druhém pak hodiny dvě. Časová dotace 0,5 hodiny za rok znamená, že se předmětu vyučuje 1 hodinu v jednom pololetí.

Volitelné předměty

- › Od 7. třídy je žákům v rámci volitelných předmětů přednostně nabízen další cizí jazyk (obvykle německý), v rozsahu 2 hodiny týdně. Žáci, kteří si nevyberou další cizí jazyk, si musí vybrat z nabídky školy jiné volitelné předměty se stejnou časovou dotací (tj. 2 hodiny týdně). O konkrétním předmětu rozhodne po provedeném průzkumu ředitel školy podle zájmu žáků a organizačních možností školy. Výběr stvrzuje žák a jeho zákonný zástupce podpisem, předmět musí žák absolvovat v plném rozsahu.
- › Hlavním cílem volitelných předmětů Praktika z matematiky a Praktika z českého jazyka je zopakovat, prohloubit a systematicky utřídit učivo předmětů, které jsou většinou základem pro úspěšné vykonání přijímacího řízení na střední školy. Jsou zařazovány v 1. pololetí 9. ročníku. Ve druhém pololetí pak jejich časová dotace přechází na jiný předmět (obvykle fyziku, dějepis, zeměpis nebo informatiku).
- › Nabídka volitelných předmětů se může každoročně obměňovat, záleží na momentální odbornosti učitelů a zájmu žáků. Na výběr jsou například tyto předměty
 - Německý jazyk
 - Informatika
 - Dopravní výchova
 - Praktika z matematiky (0,5h)
 - Praktika z českého jazyka (0,5h)
 - Technické kreslení
 - Sportovní hry
 - Sborový zpěv
 - Vedení domácnosti
 - a další

6. Učební osnovy

6.1. Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura Anglický jazyk
---	--

Charakteristika

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk.

Český jazyk a literatura je vyučován od 1. do 9. ročníku, týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících je uvedena v tabulkách s osnovami. Dovednosti získané v oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Vytvářejí se předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek, které se vzájemně prolínají. Jsou to:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Žáci se v nich učí chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, jasně a srozumitelně se vyjadřovat, analyzovat a kriticky posoudit obsah čteného textu. Prostřednictvím četby získávají základní čtenářské návyky a dospívají k prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje.

Cizí jazyk je vyučován od 3. do 9. ročníku, týdenní časová dotace je uvedena v tabulkách osnov. Cizí jazyk poskytuje základ pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry, zlepšuje možnosti dalšího studia i budoucího pracovního uplatnění.

Vzdělávání v oblasti Jazyk a jazyková komunikace směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání,
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku,
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů,
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření,
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace,
- ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama,
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti,
- rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, ve značné míře je využívána výpočetní technika, protože škola vlastní velké množství výukových programů, žáci pracují i v multimediální učebně, kde mohou vyhledávat informace v encyklopediích, pracovat s interaktivní tabulí a na internetu. Výuka je doplňována častými návštěvami divadel, sledováním tematicky zaměřených filmů a výukových programů na DVD a videokazetách. Pravidelně se též využívají audiokazety, zejména v cizím jazyku.

6.1.1. Český jazyk a literatura

V předmětu Český jazyk a literatura utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Pracujeme s pravidly českého pravopisu, vyhledáváme informace v encyklopediích. ▸ Třídíme a řadíme nalezené informace a texty do skupin podle určitých znaků. ▸ Píšeme texty podle diktátů, doplňujeme chybějící slova, části textů v jazykových cvičeních. ▸ Čteme hlasitě i tichým čtením texty přiměřeně náročné. Přečtený text reprodukuje. ▸ Stručně a jasně popisujeme předměty a objekty z běžného života, situace či zážitky. ▸ Osvojujeme si základní a jazykové a literární pojmy.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ V textech vyhledáváme problémy i jejich řešení. ▸ Přemýšlíme o příčinách neúspěchu literárních hrdinů i nás samých. ▸ Využíváme získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení. ▸ Navrhujeme řešení a snažíme se vytvářet více variant řešení problémů. ▸ Neúspěch nechápeme jako konec snažení, ale jako důvod k další práci. ▸ Nalézáme pravidla, kterými se řídí mluvnické jevy.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vlastními slovy převyprávíme čtený a vyprávěný text. ▸ V psaném i mluveném textu řadíme informace logicky za sebou. ▸ Vytváříme vlastní texty na zadané téma. Sami ho přednášíme a v diskuzi obhajujeme své myšlenky a názory. ▸ Snažíme se o procítěný přednes básně, určitého textu. ▸ Svůj názor obhajujeme smysluplnými argumenty. Dokážeme přijmout rozdílné názory nebo vlastní kritiku. ▸ Dáváme prostor pro písemnou, ústní, výtvarnou formu komunikace. ▸ Využíváme prvky dramatické výchovy – scénky, pantomima, pohybová improvizace, rozhovory, prvky muzikoterapie.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Spolupracujeme ve třídě, ve skupině, snažíme se o vytváření příjemné atmosféry ve skupině ▸ O přečteném textu diskutujeme, posuzujeme chování literárních postav a zaujímáme k nim svůj postoj. ▸ Dokážeme pomoci slabším nebo sami o pomoc požádat. ▸ Chápeme literaturu jako naše kulturní a historické dědictví a jako prostředek k poznání jiných národů a kultur.

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> › Zodpovědně se připravujeme na vyučování. › Odmítáme nevhodné chování literárních hrdinů i svých spolužáků. › Obhajujeme svá práva mezi spolužáky. › Respektujeme individuální rozdíly mezi žáky – pomoc tělesně postiženým, tolerance a porozumění odlišnostem a jiným způsobům chování – sluchové poruchy, žáci s ADHD, poruchy chování u žáků se sníženým intelektem, ze znevýhodněného sociálního prostředí. › Účastníme se ekologických projektů – vypracování projektu, diskuze na dané téma.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> › Pracujeme samostatně, ve skupině i týmově – celá třída. › Vyžadujeme vlastní hodnocení práce a návrhy na řešení problémů i další možnosti zlepšení. › Neseme zodpovědnost za práci celé skupiny – dodržování pravidel, plánování, kritéria hodnocení. › Dbáme na zachování základních hygienických a pracovních návyků. › Učíme se relaxovat a odpočívat, práci si plánovat. › Respektujeme rozdílné pracovní tempo jednotlivců, umožňujeme dokončit práci i slabším a pomalejším spolužákům. › Využíváme různé zdroje informací – internet, noviny, CD a DVD programy, atd.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	1.	1.	8
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 1. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Komunikační a slohová výchova				
<ul style="list-style-type: none"> › hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací › rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat › dodržuje a ovládá základní hygienické návyky spojené se čtením a psaním 	<ul style="list-style-type: none"> › čtení písmen velké a malé abecedy (tiskacích, psacích) › hlasitě čtení jednoduchých textů s porozuměním › dialog s partnerem › pozdrav, oslovení, omluva, prosba 	VDO –samostatnost, komunikativnost, sebekritika a sebehodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> › rozlišuje psaní velkých a malých tiskacích písmen › přepíše tiskací písmo do psané podoby › píše slova a věty podle diktátu 	<ul style="list-style-type: none"> › psaní velkých a malých tiskacích písmen › přepis tiskacích písmen do psací podoby › psaní jednoduchých diktátů 	MAT – správné tvary číslic		
Jazyková výchova				
<ul style="list-style-type: none"> › zná jednotlivá tiskací a psací písmena › přečte je a napíše › skládá jednotlivá slova › čte slova (po hláskách) › tvoří jednoduché věty › rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova 	<ul style="list-style-type: none"> › písmena a hlásky › výslovnost hlásek a jejich skládání do slov. › formulace a psaní jednoduchých vět 	Děti se učí číst genetickou metodou. ENV – pozitivní vztah k životnímu prostředí a jeho aktivní ochraně		

Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ dokáže se jednoduše vyjadřovat ▸ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▸ nebojí se dramatizovat jednoduchý text ▸ čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku ▸ vypráví pohádku nebo příběh podle obrázkové osnovy 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyjadřovací schopnosti ▸ dramatizace textu ▸ čtení a přednes textu ▸ pohádka a příběh 	<p>MDV – děti si utvářejí pozitivní vztah k literatuře</p> <p>VV – doplnění textu obrázkem</p> <p>HV – rytmičtější říkadla</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	1.	2.	8
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 2. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Komunikační a slohová výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ používá vhodné oslovení, pozdrav ▸ zná a umí napsat svoji adresu ▸ napíše krátký dopis, pozdrav ▸ naslouchá druhému (učitel – žák – audio – video) ▸ nebojí se vyjádřit svůj názor, pocity 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ oslovení, pozdrav ▸ psaní adresy ▸ psaní dopisu, pohledu ▸ poslech ▸ vyjádření vlastních názorů 	<p>EGS – pozdravy v cizích jazycích.</p> <p>MKV – možné následky jednání – zodpovědnost, rasová nesnášenlivost</p> <p>ENV – vztah k životnímu prostředí</p>		
Jazyková výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje písmena abecedy ▸ řadí slova podle abecedy ▸ rozlišuje samohlásky a souhlásky ▸ zná gramatiku tvrdých a měkkých souhlásek ▸ dělí slova na slabiky, dělí slova na konci řádku ▸ rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov (dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, spodoba) ▸ odůvodňuje a správně píše velká písmena na začátku vět ▸ rozlišuje druhy vět podle obsahu ▸ rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky a správně jich užívá ▸ pozná vlastní jména osob a zvířat ▸ řadí správně jednoduché věty podle obsahu ▸ píše jednoduché texty podle diktátu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ abeceda ▸ souhlásky a samohlásky ▸ slabika. ▸ slova s dě, tě, ně... ▸ spodoba ▸ psaní velkých písmen ▸ druhy vět podle obsahu ▸ délka samohlásek ▸ vlastní jména ▸ řazení vět podle obsahu ▸ psaní diktátu. 			
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ovládá psaní správných tvarů písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ psaní ▸ tvary písmen psací abecedy 			

Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ čte s porozuměním jednoduchý text (užívá tiché i hlasité čtení) ▸ dbá na správnou výslovnost – pečlivě vyslovuje, sám se opravuje ▸ rozlišuje nebo poznává hádanku, pohádku, prózu a poezii, přečtený text dokáže vlastními slovy převyprávět ▸ orientuje se v jednoduchých textech, vyhledává v nich informace 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ čtení s porozuměním ▸ hlasité čtení ▸ tiché čtení ▸ výslovnost ve slově ▸ hádanka, pohádka, poezie, próza ▸ interpretace textu ▸ vyhledání informací z textu 	EGS – život dětí v jiných zemích – zvyky, tradice (četba)

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	1.	3.	7
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 3. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Komunikační a slohová výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v textu slyšeném i čteném ▸ píše jednoduchá sdělení, přání, pozdrav ▸ umí telefonovat ▸ jednoduše popíše předmět ▸ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ▸ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ▸ vypravuje podle osnovy 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientace v textu ▸ krátká zpráva, přání, pozdrav ▸ telefonování ▸ popis ▸ rozhovor ▸ vlastní mluvený projev ▸ vypravování 	MKV – mezilidské vztahy, principy slušného chování a tolerance		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ má upevněné hygienické a prac. návyky spojené se psaním ▸ opisuje delší souvislé texty ▸ opraví chybný text ▸ dbá na úpravu v sešitě 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ psaní ▸ opis textu ▸ oprava textu ▸ úprava textu 			
Jazyková výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zná abecedu, řadí slova podle abecedy, vyhledává v abecedním seznamu ▸ porovná významy slov, slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená ▸ vyhledá v textu slova příbuzná ▸ umí řady vyjmenovaných slov a dokáže je použít ▸ odůvodňuje psaní i/y po obojetných souhláskách ▸ osvojuje si pravopis znělých a 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ abeceda ▸ nauka o slově, sl. souřadná, nadřazená, podřazená, opač. významu ▸ vyjmenovaná slova a slova příbuzná ▸ spodoba ▸ slovní druhy 			

<ul style="list-style-type: none"> › neznělých souhlásek › určí slovní druhy- 1 ,5 ,7 ,8, 10. › spojí věty do jednodušších souvětí vhodnými spojovacími výrazy. › píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> › věta jednoduchá, souvětí › psaní velkých písmen 	
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> › čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti › zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení › využívá četbu jako zdroj poznatků, umí reprodukovat text 	<ul style="list-style-type: none"> › čtení › plynulost a výraz čtení › reprodukce textu 	<p>MKV – mezilidské vztahy, principy slušného chování a tolerance</p> <p>MKV – spisovatelé, básníci – vlastní kulturní zakotvení</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	2.	4.	7
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 4. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Komunikační a slohová výchova				
<ul style="list-style-type: none"> › snaží se o kultivovaný projev ve škole i mimo školu › vypravuje, učí se dramatizovat › sestaví osnovu, na základě osnovy popisuje osoby, věci, děje, činnosti › napíše vzkaz, dopis › slušně vyjádří nesouhlas, obhajuje své názory › zformuluje otázku k danému textu 	<ul style="list-style-type: none"> › ústní projev › vypravování › dramatizace › osnova › popis › psaní dopisu › obhajoba a diskuse › formulace otázek 	<p>MKV – mezilidské vztahy, principy slušného chování a tolerance.</p>		
Jazyková výchova				
<ul style="list-style-type: none"> › používá vyjmenovaná slova › rozliší kořen, předponu, příponu › rozliší předložku a předponu › užívá slova spisovná a citově zabarvená › vyhýbá se nespisovným a vulgárním výrazům › rozliší slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, opozita › určí pád, číslo, rod a vzor u podstatných jmen › zná vzory podstatných jmen a jejich skloňování › určí osobu, číslo, čas u sloves › pozná infinitiv a zvrtná slovesa, 	<ul style="list-style-type: none"> › vyjmenovaná slova › stavba slova › nauka o slově › spisovné a nespisovné tvary › podstatná jména › význam slova › mluvnické kategorie podstatných jmen › slovesa › věta, souvětí 	<p>VDO – disciplinovanost a sebekritika, sebedůvěra, sebeúcta</p> <p>VV – vytváření obrázkové osnovy</p> <p>PČ – výrobek podle popisu práce, osnovy.</p> <p>HV – zhudebňování textů</p> <p>MA – vyhledávání podstatného z textů</p> <p>slovních úloh</p> <p>ČJS – vyhledávání informací</p>		

<p>složené tvary sloves</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší větu jednoduchou a souvětí ▸ pozná základní skladební dvojice ve větě jednoduché ▸ správně píše skupiny bě, pě .. ▸ používá velká písmena u vlastních jmen a zeměpisných názvů. 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ skupiny bě- bje, pě, vě – vje ▸ psaní velkých písmen 	<p>v encyklopediích a odborných příručkách.</p>
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ čte nahlas i potichu s porozuměním, volí vhodnou intonaci. ▸ rozumí přiměřeně náročnému textu a snaží se o vhodnou reprodukci ▸ rozliší podstatné a okrajové informace ▸ vybere si vhodnou četbu podle svého zájmu, udělá zápis do deníku ▸ zná některé autory a ilustrátory dětských knih ▸ pozná literárními útvary – bajka, povídka, dobrodružná literatura 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ čtení ▸ intonace ▸ porozumění a reprodukce ▸ vyhledávání informací ▸ výběr četby. ▸ čtenářský denník. ▸ ilustrace dětské knihy. ▸ bajka, povídka, dobrodružná literatura 	<p>MKV – mezilidské vztahy, principy slušného chování a tolerance.</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	2.	5.	7
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 5. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Komunikační a slohová výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ dokáže zdramatizovat vhodný text ▸ sestaví osnovu k popisu i vyprávění ▸ zachovává posloupnost děje ▸ napíše dopis, blahopřání, oznámení a pozvánku, vyplní poštovní tiskopis ▸ vytvoří zkrácený zápis textu, zaznamená podstatné informace ▸ rozliší podstatné a okrajové informace ▸ rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě ▸ rozpozná přímou a nepřímou řeč 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ dramatizace textu ▸ osnova ▸ dopis, blahopřání ▸ oznámení, pozvánka ▸ výtah z textu ▸ reklama. ▸ řeč přímá a nepřímá 	<p>MKV – mezilidské vztahy, principy slušného chování a tolerance</p>		
Jazyková výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ chápe jazyk jako s prostředek komunikace ▸ správně píše zeměpisné názvy, 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ mateřský jazyk ▸ velká písmena 	<p>VL – vztah k národnostním a etnickým menšinám</p>		

<p>názvy národností</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ▸ rozliší souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova ▸ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ▸ pozná ohebné – neohebné, určuje slovní druhy ▸ určí pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen ▸ určí druhy přídavných jmen, zná gramatiku tvrdých a měkkých přídavných jmen ▸ časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu ▸ pozná všechny slovesné způsoby. ▸ určí osobu, číslo, způsob, čas ▸ pozná druhy zájmen a druhy číslovek ▸ pozná základní skladební dvojici ve větách, v neúplné zákl. sklad. dvoj. označuje základ věty ▸ pozná podmět a přísudek, ovládá shodu přísudku s holým podmětem ▸ odliší větu jednoduchou a souvětí ▸ užívá vhodné spojovací výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ stavba slova ▸ vyjmenovaná slova ▸ slovní druhy ▸ podstatná jména ▸ přídavná jména ▸ slovesa ▸ zájmena, číslovky ▸ skladba věty 	<p>EGS – „Jsme Evropané“ – společné znaky a odlišnosti.</p>
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. ▸ čte přiměřeně rychle a plynule se správnou intonací ▸ používá prvky uměleckého přednesu ▸ rozpozná umělecké žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, SCI- FI, comics ▸ zná pojmy rým, verš, sloka 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ čtení s porozuměním ▸ umělecký přednes ▸ umělecké žánry ▸ členění textu v poezii 	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková výchova	Český jazyk a literatura	3.	6.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Komunikační a slohová výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyplní jednoduché tiskopisy ▸ ovládá jednoduché komunikační žánry ▸ zná základní normy písemného vyjadřování a jednoduchou grafickou úpravu textu ▸ souvisle vypravuje příběh, popíše osoby, věci, pracovní postup ▸ využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, zformuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří poznámky 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ poštovní poukázky, podací lístek ▸ vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva, oznámení, SMS zpráva ▸ dopis osobní a úřední ▸ dějová posloupnost při vypravování, osnova, jazykové prostředky. ▸ popis – předmětu, postavy, krajiny, pracovního postupu ▸ výtah a výpisky 	MKV – mezilidské vztahy, principy slušného chování a tolerance.		
Jazyková výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ žák pracuje se základními jazykovými příručkami, správně vyslovuje, výrazně čte 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ používání jazykových příruček – Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Stručná mluvnice česká ▸ výslovnost souhláskových skupin, slovní přízvuk, větná melodie, důraz, tempo, pauzy 	Procvičovat i v hodinách čtení		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ určí slovní druhy, ▸ skloňuje podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky ▸ časuje slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ podstatná jména – obecná, vlastní (tvary, skloňování, mluvnické kategorie) ▸ přídavná jména (stupňování, skloňování, jmenné tvary) ▸ zájmena (druhy a skloňování) ▸ číslovky (druhy, skloňování základních číslovek) ▸ slovesa – opakování mluvnických kategorií, podmiňovací způsob přítomný a minulý, slovesný čas 	Pracovat se Stručnou mluvnicí českou		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ chápe pravopis na základě znalosti stavby slova 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozbor stavby slova, slova příbuzná, střídání hlásek při odvozování, skupiny hlásek při odvozování, skupiny bě-/bje-, pě-, vě-/vje-, mě-/mně, ▸ předpony s-/z-/vz- ▸ předložky s/z ▸ i-/y po obojetných souhláskách ▸ vyjmenovaná slova 	Pracovat s Pravidly českého pravopisu		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ skladba – základní větné členy: PO – vyjádřený, nevyjádřený, PŘ - slovesný, jmenný se sponou ▸ shoda přísudku s podmětem ▸ rozvíjející větné členy: přívlastek, předmět, příslovečné určení ▸ věta jednoduchá, její grafické znázornění. ▸ souvětí - počet vět 	Nezabývát se doplňkem
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozvrstvení národního jazyka 	MPV na základě výběru výchozího textu
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ žák rozliší vyjadřování v próze a ve verších 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ sloka, verš, rým 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ v příbězích rozliší dobro a zlo ▸ zvládá dramatizaci jednoduchého textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ pohádky – klasické, moderní, české, cizí, znaky pohádek 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ chápe literaturu jako zdroj informací 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ lidová slovesnost – přísloví, pořekadla, říkadla,... 	HV – lidové písně
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uvědomuje si, že překonávání překážek činí člověka lepším ▸ reprodukuje slyšený a psaný text 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ životopisná literatura, cestopisy, dobrodružná literatura, báje a pověsti 	Dě – Řecko VV – řecké umění EGS – život lidí v jiných zemích
<ul style="list-style-type: none"> ▸ přednáší z paměti literární texty přiměřené věku ▸ vyjádří své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ poezie 	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková výchova	Český jazyk a literatura	3.	7.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Komunikační a slohová výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodných jazykových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ popis ▸ charakteristika ▸ líčení ▸ výtah ▸ životopis ▸ vypravování 	MKV – mezilidské vztahy, principy slušného chování a tolerance.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ charakteristika – přímá a nepřímá 	OSV – poznávání lidí		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší subjektivní a objektivní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ popis ▸ líčení 	EV – příroda a já EGS - cestování		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ životopis, žádost 	OSV – poznávání lidí		

komunikativnímu záměru		
▸ vyhledá klíčová slova a formuluje hlavní myšlenky textu	▸ výtah	Práce s texty různého zaměření EGS – cestování OSV – mezilidské vztahy, pravidla komunikace daného kulturního prostředí, pozitivní vztah k jazyku
▸ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	▸ vypravování	
Jazyková výchova		
▸ žák vhodně volí výrazy ve vztahu k určitému prostředí, rozpozná přenesená pojmenování ▸ používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova	▸ význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, sousloví, rčení, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy	Práce se slovníky i v hodinách slohu (návody pracovních nástrojů a pomůcek)
▸ má širší slovní zásobu	▸ slovní zásoba a její obohacování ▸ způsob tvoření slov ▸ tvoření slov odvozováním podstatných jmen, přídavných jmen, sloves	
▸ žák užívá správných tvarů a písemné podoby slov	▸ opakování slovních druhů, mluvnických kategorií ▸ slovesa – slovesný rod ▸ příslovce – spřežky, stupňování ▸ předložky, spojky, částice, citoslovce	Pravopis v průběhu celého školního roku
▸ rozlišuje věty podle postoje mluvčího	▸ věty oznamovací, tázací, žádací	
▸ rozlišuje větné členy a na základě znalostí stavby věty zvládá pravopisné jevy – interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí	▸ skladba věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty. ▸ základní a rozvíjející větné členy ▸ druhy vedlejších vět	
Literární výchova		
▸ žák se orientuje v literárních pojmech a útvarech ▸ pozná útvary starší literatury, literatury novější, dramatické útvary. ▸ vnímá krásu literatury a jazyka ▸ pracuje s textem, formuluje vlastní názory ▸ orientuje se v drobných literárních útvarech	▸ pojmy: poezie (lyrika, epika), próza – povídky, bajka, pohádka, román, pověst, cestopis, sci-fi	OSV – mezilidské vztahy MKV – charakter člověka EGS – poznávání cizích zemí ENV – příroda a já MDV – vnímání mediálního sdělení
	▸ kroniky, legendy, letopisy, mýty, Bible	
	▸ divadlo (drama, dialog, monolog, scénář, dramatik, režisér), ▸ televize, film	
	▸ román ▸ fejeton	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková výchova	Český jazyk a literatura	3.	8.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Komunikační a slohová výchova				
▸ žák vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	▸ výtah	Práce s texty různého zaměření		
▸ výstižně vyjádří charakteristické rysy literární postavy, rozliší reálné od nereálného	▸ charakteristika literární postavy	vhodné literární texty		
▸ rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení; pracuje s různými prameny	▸ výklad	Encyklopedie, slovníky, knihy, internet		
▸ žák vyjádří svůj vztah k líčené skutečnosti, používá neobvyklého jazykového vyjádření	▸ líčení – subjektivně zbarvený popis	VDO – občanská odpovědnost EV – životní prostředí MDV – zpravodajství, média v každodenním životě		
▸ žák uvažuje nad problémem, vyjadřuje svůj vlastní názor, vysvětluje a hodnotí	▸ úvaha			
Jazyková výchova				
▸ žák má přehled o slovanských a světových jazycích ▸ rozvíjí vztah k českému jazyku	▸ obecné výklady o jazyce, ▸ slovanské jazyky, útvary českého jazyka a jazyková kultura	Ukázky z české literatury, cizí jazyky		
▸ prohlubuje si znalost spisovné podoby českého jazyka a obohacuje si slovní zásobu o slova přejatá, učí se jejich výslovnost a pravopis ▸ skloňuje slova přejatá	▸ obohacování slovní zásoby: tvoření slov, sousloví, přejímání slov z cizích jazyků ▸ skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen ▸ slovesný vid	EGS – jsme Evropané MKV – etnický původ EGS – objevujeme Evropu a svět		
▸ poznatků o jazyce využívá ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu	▸ pravopis - opakování	Pravopis a jazykové rozbory v průběhu celého školního roku		
▸ zvládá interpunkci ve větě jednoduché a v souvětí	▸ věta jednoduchá, souvětí souřadné a podřadné	Vyhledávání souvětí v literárních textech		
Literární výchova				
▸ žák uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla ▸ rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele ▸ rozliší literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	▸ texty dle výběru učitele a žáků ▸ druhy: lyrika, epika, drama ▸ žánry: romance, balada, bajka, báje, povídka, román, kronika, cestopisy	vychází z textů v čítance a z knih vybraných k mluvním cvičením		
▸ žák se začíná orientovat v chronologickém vývoji literatury	chronologické uspořádání – tabulky a přehledy			

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková výchova	Český jazyk a literatura	3.	9.	5
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Komunikační a slohová výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v různých slohových útvarech, využívá vhodně slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ základní funkční styly ▸ (styl prostěsdělovací, odborný, publicistický, umělecký) 	Práce s texty různého zaměření		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyjádří ústně či písemně své zážitky, používá jazykové prostředky vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vypravování 			
<ul style="list-style-type: none"> ▸ odlišuje fakta od názorů a hodnocení, vhodnými jazykovými prostředky vyjádří svůj názor 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ úvaha 	dle zvoleného tématu: MDV, ENV, MKV, EGS, VDO, OSV		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ mediální výchova: komentovaná zpráva, fejeton 			
Jazyková výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se ve skladbě českého jazyka, má přehled o členění složitých souvětí, respektuje interpunkci na základě znalosti skladby. 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ skladba: opakování větných členů, znázornění grafické stavby věty ▸ věta jednoduchá a souvětí ▸ shoda přísudku s několikanásobným podmětem. 	OSV –Řešení probl. a rozhodovací dovednosti MV		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a umí je používat ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ slovní druhy, mluvnické kategorie, ▸ pravopis vlastních jmen a názvů 	ENV MKV		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ovládá pravopisné jevy slov českých i přejatých ▸ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ pravopis – opakování a procvičování ▸ způsoby tvoření slov ▸ slovní zásoba (homonyma, antonyma, synonyma) 	OSV		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ spisovně vyslovuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ spisovná výslovnost 			
<ul style="list-style-type: none"> ▸ má přehled o slovanských jazycích, orientuje se ve vývoji českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vývoj českého jazyka ▸ útvary českého jazyka 	EGS		
Literární výchova				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ žák se orientuje v chronologickém vývoji literatury, chápe literární text ▸ charakterizuje jednotlivé literární žánry ▸ má přehled o významných představitelích české a světové 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ nejstarší literární památky ▸ počátky písemnictví u nás – Kosmas, Dalimilova Kronika, Jan Hus,... ▸ renesance a baroko – M. Cervantes, W. Shakespeare; ▸ J. A. Komenský,... 	Žáci vycházejí z vybraných ukázek		

literatury.	<ul style="list-style-type: none"> ▸ klasicismus a osvícenství – J. de La Fontaine, Molière, I. A. Krylov, J. W. Goethe,.. 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▸ literatura 19. století – E. A. Poe, A.S. Puškin, H. de Balzac, Ch. Dickens, ... ▸ česká literatura 19. století – Tyl, Čelakovský, Erben, Mácha, K. H. Borovský, Němcová, Neruda, Vrchlický 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▸ literatura 20. století – Remarque, Exupéry, Hemingway, Šolochov, Bradbury,... ▸ česká literatura 20. století – Bezruč, Hašek, Wolker, Vančura, Nezval., Seifert, Olbracht, Hrubín, Poláček, Čapek, V+W, Hrabal, Havel, Kryl, Škvorecký, Nepil, Žáček, Viewegh,.. 	

6.1.2. Anglický jazyk

V předmětu Anglický jazyk utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Pracujeme se slovníky, vyhledáváme informace v encyklopediích a na internetu. ▸ Třídíme a řadíme nalezené informace a texty do skupin podle určitých znaků. ▸ Píšeme texty podle diktátů, doplňujeme chybějící slova podle smyslu vět. ▸ Čteme hlasitě i tichým čtením texty přiměřeně náročné. Přečtený text reprodukuje. ▸ Stručně a jasně popisujeme předměty a objekty z běžného života, situace či zážitky.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ V textech vyhledáváme problémy i jejich řešení. ▸ Navrhujeme řešení a snažíme se vytvářet více variant řešení problémů. ▸ Neúspěch nechápeme jako konec snažení, ale jako důvod k další práci. ▸ Nalézáme pravidla, kterými se řídí mluvnické jevy.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vlastními slovy převyprávíme čtený a vyprávěný text. ▸ V psaném i mluveném textu řadíme informace logicky za sebou. ▸ Vytváříme vlastní texty na zadané téma. Sami ho přednášíme a v diskuzi obhajujeme své myšlenky a názory. ▸ Dáváme prostor pro písemnou, ústní, výtvarnou formu komunikace. ▸ Využíváme prvky dramatické výchovy – scénky, pantomima, pohybová improvizace, rozhovory.

Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> › Spolupracujeme ve třídě, ve skupině, snažíme se o vytváření příjemné atmosféry ve skupině › O přečteném textu diskutujeme, posuzujeme chování literárních postav a zaujímáme k nim svůj postoj. › Dokážeme pomoci slabším nebo sami o pomoc požádat. › Chápeme jazyk jako prostředek k poznání jiných národů a kultur.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> › Zodpovědně se připravujeme na vyučování. › Odmítáme nevhodné chování literárních hrdinů i svých spolužáků. › Obhajujeme svá práva mezi spolužáky. › Respektujeme individuální rozdíly mezi žáky – pomoc tělesně postiženým, tolerance a porozumění odlišnostem a jiným způsobům chování.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> › Pracujeme samostatně, ve skupině. › Vyžadujeme vlastní hodnocení práce a návrhy na další možnosti zlepšení. › Dbáme na zachování základních hygienických a pracovních návyků. › Učíme se relaxovat a odpočívat, práci si plánovat. › Respektujeme rozdílné pracovní tempo jednotlivců, umožňujeme dokončit práci i slabším a pomalejším spolužákům. › Využíváme různé zdroje informací – internet, noviny, CD a DVD programy, atd.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	1.	3.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 3. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › pozdraví, rozloučí se, představí › rozumí běžným pokynům učitele v hodině › vyjádří souhlas a nesouhlas, říká, jak se daří › pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu, počet, vyjádří velikost › představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti › vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje své jméno › pojmenuje hračky, vyjádří jejich polohu, počítá do sta › zazpívá vánoční písně › pojmenuje běžné ovoce a zeleninu, používá slovesný tvar mám - máme › vyjádří jídlo, které rád jí a pije › pojmenuje části lidského těla › pojmenuje běžné části oblečení › pojmenuje domácí a některá exotická zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> › Hallo (Ahoj) › Numbers (Čísla) › At school, colours (Ve škole, barvy) › My family (Moje rodina) › Alphabet (Abeceda) › Toys (Hračky) › At Christmas (o Vánocích) › Fruit and vegetables (Ovoce a zelenina) › Food and drink (Jídlo a pití) › My body (Moje tělo) › Clothes (oblečení) › At home (Doma) › Animals (Zvířata) 			

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	2.	4.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 4. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Receptivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › rozumí známým slovům a větám v probíraných tématech › čte v dětských časopisech, vyhledá v nich jednoduché informace › čte plynule a foneticky správně › používá dvojjazyčný slovník › zná anglickou abecedu, hláskuje jména, pracuje se slovníky. › tvoří množné číslo podst. jmen, vyjádří vlastnictví s have got. › užívá vazbu there is/are › časuje sloveso to be v obou číslech. › používá přivlastňovací zájmena › vyjádří zákaz Don't ... › užívá přivlastňovací pád 	<ul style="list-style-type: none"> › Fruit and vegetables (Ovoce a zelenina) › Food and drink (Jídlo a pití) › Pets (Domácí zvířata) › Nákupy <p>Základní gramatické struktury a typy vět</p> <ul style="list-style-type: none"> › věta jednoduchá › pořádek slov ve větě › tvorba záporu › tvorba otázky 			
Produktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › sestaví správně jednoduché písemné sdělení, odpověď na otázku › reprodukuje obsah textu › pozdraví, představí se, zeptá se na jméno, národnost, věk › popíše předmět – velikost barvu, polohu, počítá do 100 › představí rodinu › vyjadřuje oblibu ovoce a zeleniny › popíše části těla, svoje oblečení › pozdraví, osloví učitele, reaguje na jeho pokyny 	<p>Pravidla komunikace v běžných situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> › My family (Moje rodina) › My toys (Moje hračky) › Parts of the body, clothes (Části těla, oblečení) › At home (Doma) › My schoolbag, colours, sizes, numbers (Moje školní taška, barvy, velikost, čísla) › In the classroom (ve třídě) › The alphabet (Abeceda) 			
Interaktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › aktivně se zapojí do jednoduché konverzace › poskytne požadovanou informaci › klade jednoduché otázku a odpovídá na ně 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> › adresa › blahopřání, pozdrav › omluva, žádost 			

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	2.	5.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 4. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Receptivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › rozumí známým slovům a větám v probíraných tématech › čte v dětských časopisech, vyhledá v nich jednoduché informace › čte plynule a foneticky správně › používá dvojjazyčný slovník › používá přítomný čas prostý › používá sloveso I want › zná anglickou abecedu, hláskuje jména, pracuje se slovníky. › tvoří množné číslo podst. jmen › užívá vazbu there is/are › časuje sloveso to be v obou číslech. › používá přivlastňovací zájmena › vyjádří zákaz Don't ... › užívá přivlastňovací pád › dodržuje pořádek slov › vyjádří právě probíhající činnost 	<ul style="list-style-type: none"> › My day (Můj den) › Sports and games (Sporty a hry) › In the town (Ve městě) › Weather (Počasí) › In our flat (V našem bytě) › Shopping › Birthday › Animals <p>Základní gramatické struktury a typy vět</p> <ul style="list-style-type: none"> › věta jednoduchá › pořádek slov ve větě › tvorba záporu a otázky › I CAN, I CAN'T › přítomný čas průběhový › WHAT, WHEN › min.čas slovesa TO BE, TO HAVE › min. čas pravidelných sloves › I am going to ... 			
Produktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › popíše hlavní postavy pohádky, převypráví děj › popíše sebe, svou rodinu, své zájmy › seznámí se a britskými svátky › popíše činnosti ve škole a ve volném čase › sestaví jednoduchý dopis › pojmenuje části dne, hlavní jídla › popíše svůj obvyklý den › pojmenuje druhy sportu, vyjádří jejich oblibu › charakterizuje roční období, popíše stav počasí 	<p>Pravidla komunikace v běžných situacích – další témata</p> <ul style="list-style-type: none"> › What are they doing? (Co dělají právě teď) › známá pohádka › Who is who? (Kdo je kdo?) › Are they the same? (Jsou stejné?) › pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost, nákupy › důležité zeměpisné údaje 			
Interaktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, klade jednoduché otázky, odpovídá na ně › poskytne požadovanou informaci › omluví se, požádá o.. › zeptá se na cestu 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> › adresa › blahopřání, pozdrav › omluva, žádost 			

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková výchova	Anglický jazyk	3.	6.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Receptivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ovládá nauku o slově, zná způsoby obohacování jazyka ▸ čte nahlas plynule přiměřené texty s využitím vizuální opory, používá navazování, melodii jazyka, vyhledává známé výrazy, odpovídi na otázky ▸ aktivně používá pravopisné jevy, rozumí jednoduché promluvě ▸ odvozuje pravděpodobný význam nových slov ▸ používá dvojjazyčný slovník, vyhledává informaci nebo význam slova 	<p>Tématické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ domov, rodina, bydlení, škola ▸ volný čas, zájmová činnost ▸ dopis kamarádovi ▸ sport, zdraví, stravování ▸ příroda, počasí ▸ člověk a společnost, cestování ▸ narozeniny ▸ nakupování <p>Gramatické struktury vět</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ slovní zásoba a tvoření slov ▸ sloveso – TO BE, TO HAVE GOT, CAN ▸ vazba THERE IS/ARE ▸ Přítomný čas prostý ▸ Průběhový čas ▸ Minulý čas prostý WAS, WERE 	<p>Projekt o škole</p> <p>Projekt o výletě – návštěva Prahy-památky</p> <p>Projekt moje narozeniny</p> <p>Projekt školní výlet- moje ZOO</p> <p>Projekt- Co jsem dělal/a víkendu.</p>		
Produktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ sestavuje jednoduché sdělení (ústní i písemné) související s životem rodiny, školy ▸ mluví o opakujících činnostech, popisuje zvyky a nálady ▸ mluví o předmětech blízkých a vzdálených ▸ popisuje osoby-podoba, oblečení ▸ zdůvodní svůj názor ▸ mluví, co dělal/a v minulosti 	<p>Základní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ existencionalní (Kdo?.....) ▸ prostorové (Kde? Kam?.....) ▸ časové (Kdy?.....) ▸ kvalitativní (Jaký? Který? Jak?) ▸ kvantitativní (Kolik?.....) ▸ setkání nebo společenský program ▸ doplňující otázky ▸ otázky na podmět a předmět 	<p>Projekt –Moje vysněné město</p>		
Interaktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích ▸ vyžádá si jednoduchou informaci, zeptá se na cestu 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ prosba, žádost, přání, přivítání, poděkování, pozdrav ▸ představování, omluva ▸ žádost o pomoc, informaci 			

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	3.	7.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Receptivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › žák rozumí složitějšímu článku i nahrávce, reprodukuje správně obsah přiměřeného textu (gramaticky) › zformuluje hlavní myšlenku, tvoří jednoduchý překlad › pochopí text v informačním textu › plynule čte, dobře vyslovuje › hledá ve slovníku › tvoří správně otázky 	<p>Tématické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> › svět kolem nás, internet, chat › dopis kamarádovi v angličtině › realie o anglofonních zemích › tradice Vánoce, Velikonoc atd. › realie Česká republiky › nakupování <p>Upevňování probrané gramatiky</p> <ul style="list-style-type: none"> › slovesa TO BE, TO HAVE GOT › minulý čas, včetně otázky › budoucí čas › předložky › nepravidelná slovesa › trpný rod › modální slovesa › stupňování přídavných jmen › předpřítomný čas 	<p>Hry zaměřené na rozvoj komunikace, písničky, dialogy, vyprávění.</p> <p>Projekty: moje prázdniny, průvodce cizince v ČR, Vánoce ve světě, zimní sporty, zdravá výživa.</p>		
Produktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › samostatně napíše krátký text, příběh v jednoduchých větách › otázky › vyjadřuje svůj názor › ptá se na důvod › napíše správně datum › zvládne telefonický rozhovor › charakterizuje postavu z příběhu › popíše určitou zemi 	<p>Základní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> › vyhledávání informací pomocí internetu › prostorové znalosti, orientace › časové otázky – Kolik je hodin ? › zájmové informace › národnostní a mezilidské vztahy › kolik co stojí – cizí měna 	<p>Projekty : Nákup v supermarketu, Návštěva cizí země</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Hv, Ov, Čj</p>		
Interaktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích › vyžádá si jednoduchou informaci, zeptá se na cestu 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> › prosba, žádost, přání, přivítání, poděkování, pozdrav › představování, omluva › žádost o pomoc, službu › souhlas a nesouhlas 	<p>Motivace ve sledování filmů v původním znění, čtení časopisů.</p>		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková výchova	Anglický jazyk	3.	8.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Receptivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozumí běžnému rozhovoru ▸ ve čteném příběhu rozumí ději, vybere hlavní děj – odhaduje ▸ používá slovník ▸ rozeznává slovo složené, nepravidelná slovesa ▸ rozumí krátkým článkům v časopisech, na internetu jednoduchým návodům ▸ chatuje v jednoduchých větách ▸ správně používá čas v textu i ústním projevu ▸ správně používá základní gramatické jevy- písemně i ústně 	<p>Tématické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ sporty- letní, zimní olympiády ▸ oblíbené knihy, filmy, časopisy ▸ orientace v kalendáři, datумы, letopočty ▸ u lékaře ▸ v restauraci <p>Prohlubování probraných slovesných časů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ trpný rod ▸ nepravidelná slovesa ▸ otázky WHO, WHICH ▸ zájmena tázací, spojky ▸ vedlejší věta časová ▸ tázací dovětky ▸ číslovky násobné ▸ zástupné ONE 	<p>Motivace k soutěžím, vyprávění příběhu . Projekt-Neuvěřitelný příběh</p> <p>Internet Video Nahrávky Historie a život jiných kultur Výchova k toleranci a respektování jiného názoru</p>		
Produktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zná běžné základní fáze každodenního života (hygiena, škola, zaměstnání, nákupy, cestování, koníčky, kultura bydlení a umí je použít) ▸ vypráví přečtený text ▸ napíše dopis, krátký příběh podle osnovy ▸ popíše město, osobu 	<p>Základní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ existencionální ▸ prostorové ▸ časové ▸ kvalitativní ▸ kvantitativní 	<p>Projekty: Čím budu až vyrostu, Návštěva restaurace</p>		
Interaktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ mluví o běžných situacích v probraných časech (v přítomnosti, minulosti, budoucnosti, trpném rodě i v otázkách a záporech) ▸ zeptá se a rozumí odpovědi 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ prosba, žádost, přání, přivítání, poděkování, pozdrav ▸ představování, omluva ▸ žádost o pomoc, službu, informaci ▸ souhlas a nesouhlas 	<p>Multikultura, etnický původ, práce v týmu</p>		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	3.	9.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Receptivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › rozumí běžnému rozhovoru › ve čteném příběhu rozumí ději › odhaduje, používá slovník › bezpečně používá nepravidelná slovesa › rozumí krátkým článkům v časopisech, na internetu jednoduchým návodům › chatuje v jednoduchých větách 	<p>Tématické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> › člověk a společnost › péče o zdraví › profesionální orientace › dovolená v cizině <p>Lexikální princip pravopisu slov, užití časů</p> <ul style="list-style-type: none"> › nepravidelná slovesa › předpřítomný a předminulý čas › a few .. a little, some..any › to be able to › not.. either, other.. the others › minulý čas průběhový 	<p>Internet</p> <p>Video</p> <p>Nahrávky</p> <p>Historie a život jiných kultur</p> <p>Výchova k toleranci a respektování jiného názoru</p>		
Produktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › sestaví ústní i písemné sdělení týkající se rodiny, školy a probíraných tematických okruhů › gramaticky správně tvoří a obměňuje věty › reprodukuje obsah přečteného i slyšeného textu 	<p>Promluvy na dané téma</p> <ul style="list-style-type: none"> › Poslech a reprodukce textu › Reálie anglofonních zemí › Profesionální orientace › Moje koníčky › Volný čas a kamarádi 			
Interaktivní řečové dovednosti				
<ul style="list-style-type: none"> › mluví o běžných situacích v probraných časech (v přítomnosti, minulosti, budoucnosti, trpném rodě i v otázkách a záporech) › vyžádá si potřebné informace 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> › prosba, žádost, přání, přivítání, poděkování, pozdrav › představování, omluva › žádost o pomoc, službu, informaci › souhlas a nesouhlas 	<p>Multikultura, etnický původ, práce v týmu</p>		

6.2. Matematika a její aplikace	Matematika
--	------------

Charakteristika

Vzdělávací oblast je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití, učí se řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Učí se využívat prostředky výpočetní techniky - kalkulátory, vhodný počítačový software, různé výukové programy. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, číst a analyzovat je z tabulek, diagramů a grafů; to vše vytváří předpoklady pro rozvoj exaktního myšlení, a tím i pro další úspěšné studium.

Oblast je realizována v předmětu Matematika, obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

- Čísla a početní operace na 1. stupni, na který navazuje na 2. stupni okruh Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Vzdělávání v oblasti Matematika a její aplikace směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace,
- rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů,
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu,
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění,
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy,
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu,
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznání skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby,
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti, k soustavné sebekontrolě při každém kroku, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Předmět je vyučován od 1. do 9. ročníku, týdenní časová dotace je pro každý ročník uvedena v tabulkách s osnovami. Výuka probíhá převážně ve třídě, často v počítačové učebně nebo multimediální učebně, protože škola vlastní velké množství výukových programů. Některé příklady se řeší v na školním hřišti nebo v přírodě.

6.2.1. Matematika

V oblasti Matematika a její aplikace utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Orientujeme se na číselné ose, porovnáváme čísla, orientujeme se v tabulkách čísel. ▸ Operujeme s čísly: rozkládáme, porovnáváme, sčítáme. Hledáme nejvhodnější matematické operace. Sami vytváříme slovní úlohy ze života a následně je řešíme. ▸ Počítáme pamětně i písemně. ▸ Měříme délky, časy, hmotnosti, objem – nacházíme příklady ve svém okolí. ▸ Malujeme a rýsuje geometrická tělesa, vyhledáváme je kolem sebe. ▸ Vytváříme pro žáky podnětné a motivující prostředí (nástěnné obrazy, počítadla, papírové peníze, modely geometrických tvarů a těles). ▸ Na základě prožitku úspěchu vytváříme u žáků potřebu dalšího vzdělávání. ▸ Vybíráme takové příklady a úlohy, na kterých žáci objevují užitečnost matematických znalostí v praktickém životě. Na příkladech ukazujeme, jak se lidské poznání se neustále vyvíjí, ozřejmujeme tak žákům nutnost celoživotní učení. ▸ Látku prezentujeme z různých úhlů, vybízíme žáky, aby sami vybírali způsoby, kterými se lze dopracovat k řešení. Oceňujeme neobvyklé postupy, iniciativu a tvořivost a logický úsudek. ▸ Zadáváme takové činnosti, které nutí žáky k větší samostatnosti, k vyhledávání potřebných údajů v učebnicích, encyklopediích, na internetu. ▸ Vybízíme žáky k sebehodnocení, kritičnosti, požadujeme od nich pečlivost a odpovědnost. ▸ Dáváme žákům možnost opravit si „nepovedené“ práce, pěstujeme v nich pocit, že není třeba se bát chyby, ale z chyb se poučit. Občas dělá úmyslnou chybu i učitel, oceňujeme žáky, kteří chybu odhalí a opraví, podporujeme je tím k tomu, aby nepřejímali sdělení učitele jako vždy platná, aby si uvědomili, že každý se může splést, že je nutné být aktivní, pozorný, přemýšlet, kontrolovat, odhadovat a předvídat řešení, že je možné o výsledcích diskutovat. ▸ Výsledky prací se žáky rozebíráme, vždy je chválíme za pokrok, který udělali, oceňujeme snahu a pravidelnost v práci. Objasňujeme jim, kde ještě mají nedostatky a jakým způsobem se zlepšit. ▸ Podněcujeme žáky k účasti na matematických soutěžích.
-----------------------	---

<p>Kompetence k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> › Zadáváme texty, ve kterých musí žáci objevovat a rozpoznávat problémové situace. › Hledáme příčiny špatného řešení a pokoušíme se o nápravu. › Hledáme více možností řešení. Hledáme příklady z okolního prostředí. › Provádíme odhady správného řešení (výsledku) a porovnáváme je se skutečností. › Řadíme a třídíme čísla podle zadaných parametrů. Nacházíme shodné a podobné znaky. › Žákům nepředkládáme látku „hotovou“, necháváme je objevovat a nalézat poučky, hypotézy, různé cesty vedoucí k řešení atd. › Podněcujeme žáky k tomu, aby objevovali vztahy k jiným předmětům a využívali znalosti a dovednosti, které znají z jiných předmětů, z praktického života. › Dáváme žákům dostatečný prostor pro kladení otázek, podporujeme je v tom, zajímavé a neotřelé otázky oceňujeme.
<p>Kompetence komunikativní</p>	<ul style="list-style-type: none"> › Obhajujeme postupy svého řešení a diskutujeme o něm. › Vyjadřujeme se přesně a výstižně. › Formulujeme, zadáváme a řešíme úkoly v logickém sledu. › Matematické operace využíváme při skutečném nakupování. › Pracujeme ve skupinkách, dvojicích i samostatně – snažíme se o vzájemné naslouchání.
<p>Kompetence sociální a personální</p>	<ul style="list-style-type: none"> › Účelně spolupracujeme ve skupinách, zvládáme ale i samostatnou práci. › Chápeme matematiku jako významnou součást našeho života › Podporujeme spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení atd. › Zadáváme různé aktivity, aby žáci mohli střídat své role ve skupině, požadujeme po žácích, aby si postupně začali role ve skupině přidělovat sami, aby si společně vytvářeli pravidla pro práci ve skupině. › Podporujeme spolupráci, práci v týmu, organizujeme výuku bez situací nerovnosti, používáme kooperativní učení, spolupráci ve výuce.
<p>Kompetence občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> › Nacházíme logické souvislosti matematiky v běžném životě kolem nás. › Získáváme základy ekonomicky zodpovědného chování. › Chápeme význam peněz v životě člověka. Nepřeceňujeme, ale ani nepodceňujeme jej. › Matematickými prostředky zpracováváme statistická šetření ze svého okolí a zaujímáme svůj postoj k jejich výsledkům (hustota dopravy, dodržování rychlosti, třídění odpadu atd.)
<p>Kompetence pracovní</p>	<ul style="list-style-type: none"> › Dodržujeme vymezená pravidla. Chováme se tak, abychom nerušili nebo neohrožovali ostatní. › Účelně používáme měřidla, počítadla, kalkulačtor. Manipulujeme s měřidly různých veličin tak, abychom je nepoškodili. › Požadujeme převzetí odpovědnosti za výsledek práce, pečlivost, dodržení časových termínů a budujeme tak schopnost plánovat si svou práci.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Matematika a její aplikace	Matematika	1.	1.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 1. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Číslo a početní operace				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ používá čísla 0 –20 ▸ vyhledává je na číselné ose ▸ porovnává čísla 0 –20 ▸ řadí čísla 0 –20 ▸ používá vztahy „větší, menší, rovno“ ▸ používá matematické operace +, - bez přechodu desítky ▸ používá číslo 0 –20 k modelování situací, počítá předměty, vytváří soubory s daným počtem prvků 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ numerace 0 -20 ▸ číselná řada ▸ číselná osa ▸ porovnávání čísel ▸ operace s čísly 0-20 	metoda – činnostní učení pomůcky : počítadlo, hrací kostka, hrací peníze, dominové karty ...		
Závislosti, vztahy a práce s daty				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ sestavuje jednoduché slovní úlohy, provádí jednoduchý zápis slovní úlohy ▸ dokáže číst a nastavit celé hodiny, zná strukturu týdně 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ slovní úlohy ▸ týden, hodiny 			
Geometrie v rovině a v prostoru				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v prostoru ▸ používá geometrické pojmy (vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned za, hned před) ▸ pracuje s rovinnými obrazci – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ geometrické pojmy ▸ rovinné obrazce 			
Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pracuje s hrací kostkou ▸ pracuje s penězi – hra na obchod ▸ seznamuje se s vážením a měřením 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ hra: nakupování 	ČJS TV		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Matematika a její aplikace	Matematika	1.	2.	5
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 2. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Číslo a početní operace				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ používá čísla 0 –20 ▸ sčítá a odčítá s přechodem desítky ▸ orientuje se v číselném oboru 0 – 100 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ numerace 0 -100 ▸ číselná řada ▸ číselná osa ▸ operace s čísly 0-100 	ČJS – orientace v čase		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ pracuje s číselnou osou – čte čísla, zapisuje čísla ▸ rozlišuje jednotky a desítky ▸ porovnává čísla od 0 –100 ▸ používá vztahy: o x více, o x méně 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ porovnávání čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zná násobilku: 1,2,3,4,5 a 10 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Násobilka 	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ řeší a vytváří slovní úlohy v oboru 0 –100 (+,-) ▸ řeší slovní úlohy se vztahy : o x více, o x méně 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ slovní úlohy 	
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ kreslí a rýsuje čáry ▸ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa ▸ nachází příklady v reálném životě 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ čára ▸ rovinné útvary ▸ jednoduchá tělesa 	<p>Vv – práce s geometrickými tvary – obrázky</p> <p>Pč – stavebnice s geometrickými tvary</p>
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pracuje s penězi – nakupování 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ hra – nakupování, operace s pohádkovými penězi ▸ matematická soutěž Cvrček 	čtení

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Matematika a její aplikace	Matematika	1.	3.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 3. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poz.	
Číslo a početní operace				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ používá čísla 0 –1000, vyhledává je na číselné ose, porovnává a řadí ▸ seznamuje se s časovou přímkou ▸ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel ▸ rozeznává řády jednotek, desítek, stovek i tisíců ▸ pamětně i písemně sčítá i odčítá čísla 0 –1000 ▸ počítá se závorkou – dodržuje pravidla přednosti matematických operací ▸ provádí odhad a kontrolu výsledků ▸ zaokrouhluje čísla na desítky a stovky 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ operace s čísly 0 -1000 ▸ číselná osa ▸ časová přímka ▸ tabulky ▸ číselné řady ▸ operace s čísly 0 – 1000 ▸ matematické zákony ▸ odhad výsledku ▸ zaokrouhlování 	<p>ČJS – časová osa, jízdní řády, práce s mapou (odhad vzdáleností, slovní úlohy s plánováním trasy výletu)</p> <p>TV- měří délku hodu, skoku</p> <p>ČJS – provádí jednoduché převody jednotek</p> <p>Pomůcky: čtvercová síť, peníze, školní váhy, pásmo, krejčovský metr, malování na mřížku</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ násobí a dělí v oboru násobilky 1 - 10 ▸ násobí a dělí dvojciferné číslo číslem jednociferným ▸ dělí se zbytkem ▸ seznamuje se s násobením a dělením mimo obor násobílek ▸ násobí dvoj- a trojčiferných čísel číslem jednociferným 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ násobilka ▸ dělení dvojciferných čísel ▸ dělení se zbytkem 	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ řeší slovní úlohy se vztahy : o x více, o x méně, x krát více, x krát méně ▸ řeší slovní úlohy s jednotkami délky, času, hmotnosti a objemu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Slovní úlohy 	
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ osvojuje si základy rýsování ▸ měří délku úsečky ▸ seznamuje se základními jednotkami délky ▸ určuje a pojmenovává geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, kužel, válec) ▸ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rýsování základních útvarů v rovině (bod, druhy čar, přímka, úsečka, různoběžky) ▸ měření délky ▸ základní jednotky délky ▸ základní útvary v prostoru ▸ modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zná základní jednotky hmotnosti, objemu a času 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ jednotky SI 	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ umí použít peníze 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ hra ▸ matematická soutěž Cvrček 	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Matematika a její aplikace	Matematika	2.	4.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 4. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Číslo a početní operace				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ čte a zapisuje čísla 0 – 1000 000 ▸ porovnává čísla ▸ zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce ▸ dělí se zbytkem ▸ řeší jednoduché rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ zápis a čtení čísel do milionu. ▸ zaokrouhlování čísel nad 10 000. ▸ matematické operace s čísly 0 – 1000 000 ▸ dělení se zbytkem 	Pomůcky: kalkulátor, kružítko, trojúhelník s ryskou, , pásma, školní váhy, odměrné nádoby, čtvercová síť, milimetrový papír,		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ početní operace používá ve slovních úlohách převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času ▸ používá písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení ▸ násobí dvojciferným činitelem ▸ účelně využívá kalkulátor ▸ násobí a dělí číslem: 10, 100, 1000, ... ▸ vypočítá zlomkovou část 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rovnice ▸ slovní úlohy ▸ převody jednotek ▸ písemné matematické operace ▸ práce s kalkulátorem ▸ zlomek a zlomková část 	<p>karty s čísly, peníze Hv – zlomky- takt Tv – zaměření výkonu ČJS – míry, váhy, objem, čas, měřítko mapy, časová osa Pč – osová ouměrnost – vystřihování Vv – dokreslování souměrnosti</p>
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ řeší slovní úlohy se vztahy ▸ x více, o x méně, x krát více, x krát méně ▸ řeší slovní úlohy s jednotkami délky, času, hmotnosti a objemu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ slovní úlohy 	
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rýsuje body, přímky, úsečky, různoběžky, polopřímky ▸ dělí úsečku za pomoci kružítka ▸ pozná a rýsuje rovnoběžky, kolmice ▸ rozezná kruh a kružnici, rozumí pojmem poloměr a průměr, sestrojí kružnici daného poloměru ▸ rýsuje čtverec, obdélník za pomoci trojúhelníku s ryskou ▸ počítá obvody trojúhelníku, čtverce, obdélníku ▸ sestrojí pravoúhlý trojúhelník ▸ maluje a rýsuje jednoduché tvary podle osově souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rýsování základních geometrických útvarů v rovině ▸ práce s kružítkem ▸ rovnoběžky, kolmice ▸ kružnice a kruh ▸ konstrukce čtverce a obdélníku ▸ konstrukce trojúhelníku ▸ osová souměrnost 	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ přirozeně používá peníze 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ hra s penězi ▸ matematická soutěž Klokánek 	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Matematika a její aplikace	Matematika	2.	5.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 5. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Číslo a početní operace				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost 	<p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přirozená čísla do milionu a přes milion, posloupnost přirozených čísel, číselná osa 		<p>Rozšiřující učivo:</p>	

<p>sčítání a násobení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ▸ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ▸ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě ▸ početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti ▸ písemné algoritmy početních výkonů, odhady výsledků, kontrola výpočtu 	<p>První seznámení se zlomkem a desetinným číslem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem ▸ desetinná čárka ▸ desetina, setina
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyhledává, sbírá a třídí data ▸ čte a sestavuje jednoduché tabulky ▸ sestaví graf přímé úměrnosti 	<p>Tabulky, grafy, diagramy</p> <p>proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná</p> <p>grafy, soustava souřadnic</p>	
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník) ▸ sestrojí osu úsečky a osu úhlu ▸ sčítá a odčítá graficky úsečky ▸ určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ▸ sestrojí rovnoběžky a kolmice ▸ určí obsah čtverce a obdélníku, užívá základní jednotky obsahu ▸ určí povrch krychle a kváдру sečtením obsahů stěn ▸ znázorní ve čtvercové síti osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti útvaru 	<p>Rovinné obrazce, tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ konstrukce obdélníku, čtverce ▸ další jednotky obsahu ar, hektar, kilometr čtvereční, milimetr čtvereční ▸ povrch kváдру a krychle ▸ propedeutika pojmu objem tělesa pomocí různých stavebnic (jednotková krychle) 	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ matematická soutěž Klokánek ▸ problémové slovní úlohy ▸ číselné a obrázkové řady ▸ magické čtverce 	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Matematika a její aplikace	Matematika	3.	6.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Číslo a proměnná				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ zvedení pojmu zlomek ▸ základní tvar zlomku 		<p>Fyzika –výpočty hustoty, hmotnosti atd.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ▸ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností ▸ účelně využívá kalkulátor ▸ řeší slovní úlohy z praxe s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel ▸ na příkladech vysvětlí pojmy zlomek, číselník, jmenovatel ▸ provádí početní operace se zlomky ▸ vhodně krátí zlomky, zjednodušuje si výpočty 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ grafické znázornění zlomku a jejich porovnávání ▸ sčítání a odčítání zlomků se stejnými jmenovateli ▸ souvislost zlomku a des. čísla ▸ zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ porovnávání, sčítání a odčítání, násobení a dělení des. čísel ▸ vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ násobek, dělitel ▸ znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 ▸ prvočísla, rozklad čísla na prvočinitele ▸ společný dělitel, největší společný dělitel, čísla soudělná a nesoudělná ▸ společný násobek, nejmenší společný násobek 	<p>Rozvíjení smyslu pro odhad výsledku.</p> <p>Využívání vlastních zkušeností – recepty na vaření, sportovní výsledky, údaje v tisku</p>
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ▸ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti ▸ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<p>Vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přímé úměrnosti mezi daty ▸ soustava souřadnic ▸ vytvoření grafu závislosti, vše v návaznosti na výuku fyziky 	<p>Fy – graf závislosti teploty látky na době zahřívání</p>
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ určuje velikost úhlu měřením a výpočtem ▸ rozliší podle velikosti úhel ostrý, pravý a tupý ▸ provádí operace s úhly početně i graficky ▸ sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar ▸ při geometrických zápisech využívá potřebnou matematickou symboliku ▸ rozliší trojúhelníky podle velikostí jejich úhlů, stran ▸ sestrojí výšku, těžnici, kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou ▸ charakterizuje základní vlastnosti 	<p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ úhel, osa úhlu ▸ velikost úhlu, stupeň, minuta, úhломěr ▸ přímý, ostrý, pravý, tupý úhel ▸ vedlejší a vrcholové úhly ▸ sčítání a odčítání úhlů a jejich velikosti ▸ násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma <p>Osová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ shodnost geometrických útvarů ▸ osová souměrnosti ▸ osově souměrné obrazce <p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vnější a vnitřní úhly trojúhelníku ▸ rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník 	

<p>kvádrů a krychle, načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle, správně převádí jednotky objemu a obsahu ▸ analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Objem a povrch kvádrů a krychle</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ objem tělesa v krychlové síti ▸ jednotky objemu (l, dl, cl, ml) ▸ objem krychle a kvádrů ▸ síť krychle a kvádrů ▸ povrch krychle a kvádrů 	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ řeší nestandardní aplikační úlohy a problémy ▸ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů ▸ nalézá různá řešení zkoumaných situací, ▸ řeší úlohy na prostorovou představivost ▸ aplikuje poznatky a dovednosti z různých oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ číselné a logické řady ▸ netradiční geometrické a aritmetické úlohy ▸ magické čtverce, matepoker ▸ matematické hry a zábavy ▸ matematické programy na PC ▸ Pythagoriáda ▸ Benjamín 	<p>Zařazují se v průběhu celého roku jako motivační úlohy</p> <p>Rozvoj kompetencí k řešení problémů, Kreativita, komunikace a spolupráce</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Matematika a její aplikace	Matematika	3.	7.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Číslo a proměnná				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ chápe zlomek jako část celku, umí ho zobrazit ▸ upravuje zlomky rozšiřováním a krácením ▸ správně používá pojmy nepravý zlomek, smíšené číslo ▸ správně porovná zlomky, skupinu zlomků uspořádá ▸ počítá se zlomky ▸ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností ▸ účelně využívá kalkulátor ▸ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel ▸ řeší aplikační úlohy z praxe s použitím znalostí o procentech ▸ vyjádří vztah celek – část procentem 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rozšiřování a krácení zlomků, rovnost zlomků, společný jmenovatel, převrácené číslo, smíšená čísla ▸ početní operace se zlomky, <p>Celá čísla, racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ čísla kladná, záporná, čísla navzájem opačná ▸ absolutní hodnota čísla ▸ uspořádání celých čísel, sčítání, odčítání a násobení celých čísel ▸ záporná desetinná čísla ▸ racionální čísla, uspořádání racionálních čísel, početní operace s racionálními čísly <p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ procento, promile ▸ základ, procentová část, počet procent ▸ úrok, jednoduché úrokování 	<p>Komunikace a spolupráce, plánování trasy výletu, vyhledávání informací na internetu</p>		

Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) ▸ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů, ▸ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data z praktického života, řeší reálné situace ▸ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti, vyjádří vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<p>Poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ poměr, převrácený poměr, postupný poměr ▸ měřítko plánů a map ▸ přímá úměrnost ▸ soustava souřadnic, osy souřadnic, graf přímé úměrnosti ▸ nepřímá úměrnost, graf nepřímé úměrnosti ▸ trojčlenka ▸ úlohy ze života ▸ využití PC tvorbě grafů 	<p>FYZ – graf závislosti teploty látky na době zahřívání Rychlost a dráha pohybu atd.</p>
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středové souměrný útvar ▸ užívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků ▸ rýsuje trojúhelníky podle zadaných vlastností ▸ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ▸ vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů ▸ správně používá jednotky ▸ rýsuje čtyřúhelníky podle zadaných vlastností ▸ určí a charakterizuje vlastnosti hranolu, sestrojí jeho síť ▸ odhadne a vypočítá objem a povrch hranolu, správně převádí jednotky 	<p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ střední příčky trojúhelníku ▸ výšky trojúhelníku ▸ těžnice trojúhelníku, těžiště ▸ kružnice vepsaná a opsaná ▸ trojúhelníková nerovnost <p>Shodnost a shodná zobrazení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ shodnost geometrických útvarů ▸ shodnost trojúhelníků ▸ věty o shodnosti trojúhelníků ▸ konstrukce trojúhelníku užitím vět sss, sus, usu <p>Středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ středová souměrnost, samodružný bod ▸ útvar středově souměrný <p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rovnoběžník a jeho vlastnosti ▸ výšky a úhlopříčky – obdélník, rovnoběžník, kosodélník, čtverec, kosočtverec ▸ obvod a obsah rovnoběžníku ▸ obsah trojúhelníku ▸ lichoběžník, vlastnosti lichoběžníku ▸ obvod a obsah lichoběžníku <p>Hranol</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ síť hranolu ▸ objem a povrch hranolu 	<p>Pečlivost a přesnost v práci, komunikace mezi spolužáky</p>
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ řeší nestandardní aplikační úlohy a problémy 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ číselné a logické řady ▸ logické a netradiční geometrické 	<p>Rozvoj kompetencí k řešení problémů,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá logickou úvahu a úsudek, nalézá různá řešení ▸ řeší úlohy na prostorovou představivost ▸ aplikuje poznatky a dovednosti z různých oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ úlohy, obrázkové analogie ▸ magické čtverce, matepoker ▸ matematické hry a zábavy ▸ matematické programy na PC ▸ Pythagoriáda, Klokan 	Kreativita, komunikace a spolupráce
---	---	-------------------------------------

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Matematika a její aplikace	Matematika	3.	8.	4
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Číslo a proměnná				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu ▸ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností ▸ účelně využívá kalkulátor ▸ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním ▸ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic ▸ analyzuje a řeší jednoduché problémy, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ druhá mocnina a odmocnina ▸ Pythagorova věta ▸ třetí mocnina ▸ zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ▸ zápis čísel ve tvaru $a \cdot 10^n$ <p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ číselný výraz a jeho hodnota ▸ proměnná, výraz s proměnnou ▸ celistvý výraz ▸ mnohočlen <p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rovnost, vlastnosti rovnosti ▸ lineární rovnice s jednou neznámou, kořen rovnice ▸ ekvivalentní úpravy lineárních rovnic, zkouška 		<p>Zápis velkých čísel ve fyzice, chemii a zeměpisu, zápis čísel na displeji kalkulátoru</p> <p>Rozšiřující učivo: Mocniny s přiroz.mocnitelem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ mocniny s přiroz.mocnitelem ▸ operace s mocninami a jejich vlastnosti 	
Závislosti, vztahy a práce s daty				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ▸ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti, vyjádří vztah tabulkou, rovnicí, grafem, ▸ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<p>Základy statistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ statistický soubor ▸ statistické šetření ▸ jednotka, znak, četnost ▸ aritmetický průměr ▸ medián, modus ▸ diagramy - sloupkový, kruhový ▸ zpracování údajů v programu MS Excel, tvorba grafů 		<p>Využití výpočetní techniky při zpracování dat, význam statistických šetření, zhodnocení údajů v tisku, kritický postoj k médiím</p>	
Geometrie v rovině a v prostoru				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozezná sečnu, tečnu a vnější příčku kružnice ▸ vypočítá délku tětivy Pythagorovou větou ▸ vypočítá obsah a obvod kruhu a čtyřúhelníků 	<p>Kruh, kružnice, válec</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kruh, kružnice ▸ vzájemná poloha kružnice a přímky - tečna, sečna, vnější příčka, tětíva ▸ vzájemná poloha dvou kružnic, 			

<ul style="list-style-type: none"> ▸ charakterizuje základní vlastnosti válce, načrtne a sestrojí síť válce ▸ odhaduje a vypočítá objem a povrch válce, správně používá jednotky ▸ bezpečně ovládá jednoduché konstrukce ▸ čistě a přesně rýsuje ▸ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh ▸ sestrojí trojúhelník se zadanou výškou, se zadanou těžnicí ▸ při konstrukcích užívá věty o shodnosti trojúhelníků a známé vlastnosti čtyřúhelníků 	<p>vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, středná</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ obsah kruhu, délka kružnice, Ludolfovo číslo ▸ válec, síť válce ▸ objem a povrch válce <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ množiny bodů dané vlastnosti ▸ základní konstrukční úlohy ▸ konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků 	<p>Pečlivost a přesnost v práci, komunikace mezi spolužáky</p>
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ řeší nestandardní aplikační úlohy a problémy ▸ užívá logickou úvahu a úsudek, nalézá různá řešení situací ▸ řeší úlohy na prostorovou představivost ▸ aplikuje poznatky a dovednosti z různých vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ číselné a logické řady ▸ logické a netradiční geometrické úlohy, obrázkové analogie ▸ magické čtverce, matepoker, Sudoku ▸ matematické hry a zábavy ▸ matematické programy na PC ▸ Pythagoriáda, Kadet 	<p>Rozvoj kompetencí k řešení problémů, Kreativita, komunikace a spolupráce</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Matematika a její aplikace	Matematika	3.	9.	5
Požadované výstupy – kompetence	Učivo – obsah v 9. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.y	
Číslo a proměnná				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, ▸ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav ▸ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace 	<p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Početní operace s výrazy ▸ Rozklad na součin vytýkáním a pomocí vzorců <ul style="list-style-type: none"> ◦ $(a+b)^2$ ◦ $(a-b)^2$ ◦ $(a+b) \cdot (a-b)$ <p>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<p>Rozšiřující učivo: Lomený výraz.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ lomený výraz, definiční obor výrazu, početní operace s lomenými výrazy ▸ složený lomený výraz, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli 		
Závislosti, vztahy a práce s daty				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat ▸ určuje vztah přímé anebo 	<p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ funkce, definiční obor funkce ▸ množina hodnot funkce ▸ závislá a nezávislá proměnná 	<p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kvadratická funkce a její graf <p>Využití výpočetní</p>		

<p>nepřímé úměrnosti, vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ graf funkce ▸ rostoucí a klesající funkce, konstantní funkce ▸ lineární funkce a její vlastnosti, graf lineární funkce, přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce ▸ grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic ▸ nepřímá úměrnost a její graf <p>Základy finanční matematiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ úrok, jistina, úroková doba, úrokovací období, úroková míra ▸ jednoduché úrokování ▸ složené úrokování 	<p>techniky při zpracování dat, Sestrojování grafů v Excelu i ve spec. programech,</p> <p>Zhodnocení údajů v tisku, kritický postoj k médiím.</p> <p>Půjčky, odhad svých možností ve splácení</p> <p>Výpočet mzdy, daň, sociální a zdravotní pojištění</p>
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků ▸ při výpočtech užívá matematické tabulky, určuje z nich hodnoty goniometrických funkcí ▸ hodnoty goniometrických funkcí určuje s pomocí kalkulátoru 	<p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ podobnost, poměr podobnosti ▸ podobnost trojúhelníků ▸ věty o podobnosti trojúhelníků ▸ dělení úsečky v daném poměru ▸ technické výkresy, plány a mapy ▸ poměr stran v podobných trojúhelnících 	<p>Rozšiřující učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ goniometrické funkce jako poměry stran v pravouhlém trojúhelníku ▸ funkce sinus, kosinus, tangens ▸ užití funkce sinus a tangens
<ul style="list-style-type: none"> ▸ charakterizuje základní vlastnosti jehlanu, kuželu a koule ▸ odhadne a vypočítá objem a povrch jehlanu, kuželu a koule ▸ načrtne a sestrojí síť jehlanu a kuželu ▸ řeší aplikační geometrické úlohy 	<p>Jehlan, kužel, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ jehlan, kužel, síť jehlanu ▸ objem a povrch jehlanu a kužele ▸ koule, poloměr koule ▸ objem a povrch koule <p>Základy rýsování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ druhy čar, technické písmo ▸ kótování, kóty ve strojírenství, kóty ve stavebnictví ▸ pravouhlé promítání ▸ sdružené průměty hranolu a válce 	<p>Doplňkový celek</p> <p>Uvedený celek lze vynechat, pokud žáci absolvovali v rámci volitelných předmětů technické kreslení</p>
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ řeší nestandardní aplikační úlohy a problémy, užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení situací ▸ řeší úlohy na prostorovou představivost ▸ používá poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ číselné a logické řady ▸ logické a netradiční geometrické úlohy, obrázkové analogie ▸ magické čtverce, matepoker ▸ matematické hry a zábavy ▸ matematické programy na PC ▸ Pythagoriáda, Kadet 	<p>Rozvoj kompetencí k řešení problémů, Kreativita, komunikace a spolupráce</p>

6.3. Informační a komunikační technologie

Informatika

Charakteristika

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě s informacemi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Získané dovednosti umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání a jsou předpokladem k dobrému uplatnění na trhu práce.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií,
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím,
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení,
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací,
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivity svého učení a racionálnější organizaci práce,
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW,
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích,
- šetrné práci s výpočetní technikou.

Předmět je vyučován v 5., 6. a 7. ročníku, 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky, každý žák má k dispozici své vlastní pracoviště, a to PC s procesorem Sempron 3000 MHz a vyšší, 80 GB HDD, počítače jsou zapojeny do sítě obsluhované školním serverem, k dispozici je nepřetržité vysokorychlostní připojení k internetu, operační systém Windows XP Professional, MS Office XP a 2003, programy na zpracování digitálních fotografií a práci s grafikou (Zoner, XnView, Gimp a další) a nepřeberné množství výukových programů. Každý žák má vlastní účet a prostor na serveru, elektronickou adresu, k odesílání úkolů používá elektronickou poštu, nebo ukládá vytvořené soubory do sdíleného disku. Žáci mají rovněž možnost prezentovat sebe a své práce na webových stránkách školy.

6.3.1. Informatika

V oblasti Informační a komunikační technologie utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zapojením do různých soutěží rozvíjíme u žáků schopnost vyhledávání informací a jejich využívání v praxi. ▸ Požadujeme po žácích získávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací). ▸ Požadujeme po žácích, aby nepřijímali nekriticky sdělení uvedená na internetu, ale o jejich obsahu přemýšleli a zaujímali k němu stanoviska. Vyvoláváme diskusi ve skupině o problematických informacích. ▸ Zadáváme úlohy, jejichž výsledky mohou využít i v dalších předmětech nebo v praktickém životě. Požadujeme, aby ke korekci textů svých prací využívali nástroje softwaru, aby upravovali texty jak české, tak anglické. Umožňujeme jim opravu prací, které na poprvé dobře nezvládli, oceňujeme snahu o vylepšení své práce. Poskytujeme jim prostor na to, aby své práce mohli opravovat i po skončení vyučování. Žáci mohou po vyučování pracovat na školní síti, případně dokončit úkoly doma a odeslat je učiteli elektronickou poštou. ▸ V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace, oceňujeme každé zlepšení, snažíme se, aby každý žák zažil úspěch a radost z práce.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme praktické problémové úlohy, jejichž řešení je využitelné v životě.. ▸ Učíme žáky nebát se problémů, při jejich řešení vhodně používat techniku. ▸ Podporujeme netradiční způsoby řešení problémů. ▸ Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. ▸ Zadáváme takové úlohy, při nichž musí žáci při práci s počítačem používat logické a algoritmické myšlení. ▸ Účastníme se soutěží na internetu, např. Najdi.seznam.cz. Dosahujeme tak nejen větší obratnosti žáků při hledání údajů na internetu, ale vhodným způsobem tak propojujeme znalosti ze všech školních předmětů i z praxe, využíváme znalosti žáků ze sportu, z jejich zájmových činností. Někteří žáci tak mohou projevit a uplatnit své znalosti, o kterých učitelé ani spolužáci mnohdy nemají ani tušení.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Požadujeme po žácích, aby vhodně prezentovali své názory a myšlenky. Při prezentaci výsledků své práce mohou využívat všechny softwarové a hardwarové prostředky dostupné ve škole. ▸ Dbáme na správné užívání českého i anglického jazyka, k opravám nesprávně vytvořeného textu využíváme prostředků softwaru. ▸ Žákům umožňujeme využívání různých forem komunikace s využitím internetové sítě (chat, icq, skype atd.), přitom klademe důraz na správný tvar elektronické pošty a všeobecně na kulturu komunikace. ▸ Zadáváme úlohy a situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, dáváme jim dost prostoru pro vzájemnou komunikaci při řešení úloh.

Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Při řešení zadaných úloh podporujeme vzájemnou spolupráci žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, vyžadujeme však dodržování společně dohodnutých pravidel chování, aby se žáci, kteří spolu komunikují nevyrušovali při tvořivé práci jiné spolužáky. ▸ Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci svou i práci druhých. ▸ Při prezentaci výsledků práce vyžadujeme vhodný projev i vhodnou prezentaci své osoby. ▸ Vybízíme žáky, aby diskutovali o informacích uvedených na internetu, zaujímali odpovědný přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a v jiných médiích. ▸ Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami umožňujeme časté využívání informačních technologií, žáci pak častěji zažívají pocit úspěch a radosti z učení.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. ▸ Na konkrétních příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. ▸ Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. Uplatňujeme individuální přístup k žákům.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru motivujeme žáky ke zvýšení zájmu o učení a k racionálnější organizaci jejich práce. ▸ Dbáme na dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť. ▸ Požadujeme šetrnou práci s výpočetní technikou a pravidelné provádění základní údržby softwaru a hardwaru. ▸ Zadáváme úlohy, při kterých si žáci musí na internetu hledat informace o pracovní náplni různých povolání. ▸ Pomocí vhodného software umožňujeme žákům otestovat si své schopnosti a předpoklady pro další studium, směřujeme žáky k odpovědnému přístupu při volbě střední školy nebo učebního oboru, ▸ Ve volitelném předmětu informatika v 9. třídě na fiktivní firmě řešíme jednoduché činnosti podnikatele – prezentace firmy v novinách, na webu, výpočet mzdy zaměstnanců, daňové přiznání.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Informační a komunikační technologie	Informatika	2.	5.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 5. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Základy práce s počítačem				
žák ▸ respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	Ovládání počítače <ul style="list-style-type: none"> ▸ zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do sítě, odhlášení ze sítě, hesla, uživatelé ▸ bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky 		OSV- respektování práce spolužáků, osobní vlastnictví, vlastní práce a práce okopírovaná	

<ul style="list-style-type: none"> ▸ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie ▸ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<p>Hardware</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ základní součásti počítače – procesor, pevný disk, operační paměť, základní deska, mechaniky ▸ periferie – klávesnice, myš, monitor, tiskárna ▸ jak zapojit počítač <p>Software</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ operační systémy Windows ▸ výukové programy pro různé předměty 	<p>Ukázka vnitřních součástí PC Připojení periferií OSV- vztah k majetku jiného člověka VDO-SW pirátství Využití znalostí při práci s výukovými programy v jiných předmětech</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ bezpečně a rychle se orientuje na klávesnici počítače 	<p>Práce s myší a klávesnicí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ orientace na klávesnici ▸ důležité klávesy – Enter, Esc, Delete, Backspace, Shift atd. ▸ práce s myší-klik, dvojklik, uchopení a tažení, užití pravého tlačítka, místní nabídka 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ udržuje pořádek v datových souborech ▸ včas provádí zálohování dat na různá paměťová média ▸ aktivně využívá všechny možnosti operačního systému Windows k urychlení své práce 	<p>Práce se složkami a soubory</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ nejznámější manažery ▸ složka, soubor, vytvoření, přejmenování, kopírování, přesun a odstranění složky, ukládání souborů na paměťová média ▸ seznámení s formáty souborů (exe, com,bat, doc, gif, jpg) <p>Práce s okny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ minimalizace, maximalizace atd. ▸ záhlaví, panel nástrojů atd. ▸ přesuny souborů a složek pomocí oken nebo schránky 	<p>Plocha operačního systému Windows XP</p> <p>Tento počítač, průzkumník atd.</p>
Vyhledávání informací a komunikace		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty ▸ vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích ▸ komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení, používá chat a icq 	<p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ služby poskytované internetem ▸ metody vyhledávání informací ▸ formulace požadavku při vyhledávání na internetu ▸ pohyb po webu (vyhledávače, odkazy, známé adresy) ▸ ukládání obrázků a textů z webu ▸ komunikace (e-mail, chat, icq) <p>Elektronická pošta</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ odesílání pošty přes webové rozhraní ▸ psaní a odeslání zprávy, čtení došlých zpráv, mazání zpráv 	<p>MDV- kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů, vyhledávání informací o světě, komunikace s lidmi z různých kultur</p> <p>MDV- vyhledávání web. stránek s tématy z různých předmětů. svoboda slova (i jeho nebezpečí), pluralita názorů</p> <p>OSV-pravidla správné komunikace</p>

Zpracování a využití informací		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru ▸ nakreslí obrázek a upraví ho pro tisk ▸ nakreslené obrázky přenesou do textu a vhodně přizpůsobí jejich velikost 	<p>Grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ programy na tvorbu obrázků ▸ uložení vytvořeného obrázku nebo změny, otevření obrázku ▸ základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary atd.) ▸ úprava obrázku před tiskem ▸ přenos obrázku do textového souboru 	<p>Matematika – plošné objekty.</p> <p>OSV-kreativita OSV, MDV – pravidla správné komunikace, psaní dopisů, navazování vztahů</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ dodržuje základní typografická pravidla při psaní textu ▸ dokáže rychle a správně psát velká písmena, používá diakritiku, vkládá další znaky a symboly 	<p>Textové editory</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ základní funkce textového editoru ▸ uložení, otevření souboru ▸ pohyb v dokumentu, označení části textu, psaní a opravy textu ▸ základní typografická pravidla ▸ formátování písma ▸ vložení obrázku, úprava obrázku pro potřeby textu 	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Informační a komunikační technologie	Informatika	3.	6.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Základy práce s počítačem – prohloubení znalostí				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady ▸ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie ▸ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<p>Hardware</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ základní součásti počítače a jejich údržba – defragmentace disku ▸ další vstupní a výstupní periferie – skener, reproduktory, fotoaparát ▸ jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech <p>Software</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ operační systémy a jejich základní funkce ▸ multimediální programy 	<p>Ukázka vnitřních součástí PC Připojení periferií Připojení ke zdroji OSV- vztah k majetku jiného člověka VDO-SW pirátství Využití znalostí při práci s výukovými programy v jiných předmětech</p>		
Vyhledávání informací a komunikace				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ el. poštu používá pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů) 	<p>Elektronická pošta</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přístup k poště přes poštovní programy – MS Outlook ▸ psaní, čtení došlé zprávy, odpověď, předání došlé zprávy dál ▸ připojení, otevření a uložení přílohy 	<p>Využití znalostí v praxi-odesílání úkolů el. poštou z domova MKV – komunikace s lidmi</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ zná základní služby internetu a ví k čemu slouží ▸ internet používá jako zdroj informací ▸ zpracuje referát na dané téma s využitím informací z internetu ▸ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů ▸ vysvětlí význam autorského zákona 	<p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ využití dalších služeb poskytovaných internetem ▸ historie internetu ▸ tok informací (vznik, přenos, zpracování a využití) ▸ pohyb po webu (vyhledávače, hypertextové odkazy, adresy) ▸ ukládání obrázků a textů z webu ▸ komunikace (e-mail, chat, telefonování) ▸ hodnota a relevance informací a informačních zdrojů 	<p>EGS – vyhledávání informací o světě, web - zdroj informací o tématech probíraných i v jiných předmětech. VDO – svoboda slova, pluralita názorů ENV-zdroj informací o životním prostředí a jeho ochraně OSV-práce v týmu, poznávací schopnosti, pravidla komunikace</p>
<p>Zpracování a využití informací</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ovládá práci s textovými a grafickými editory ▸ uplatňuje základní estetická hlediska a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ▸ vytvoří vlastní dokument, upraví existující, uloží změny ▸ změní vlastnosti písma a odstavců ▸ do dokumentu vloží jakýkoliv obrázek, upraví jeho vlastnosti a vhodně jej umístí do textu ▸ vytvoří tabulku, naplní ji údaji, upraví její vzhled podle potřeb a umístí ji do textu 	<p>Textové editory – Word</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ zobrazení netisknutelných znaků ▸ formátování písma ▸ základní typografická pravidla ▸ vložení symbolu ▸ vlastnosti odstavce, odrážky, zarážky ▸ vložení obrázku a jeho úprava ▸ textový rámec ▸ psaní do více sloupců ▸ záhlaví a zápatí, styly ▸ tabulky a jejich formátování, přidávání a ubírání řad, sloupců 	<p>Chemie- psaní chemických vzorců Matematika- psaní zlomků, mocnin, rovnic a dalších matematických zápisů MDV-stavba správná formulace sdělení OSV-práce splňuje stanovené požadavky, respektování připomínek OSV-výchova ke zdravému životnímu stylu</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vytvoří prezentaci v PowerPointu ▸ zpracuje a prezentuje informace v textové a vhodné grafické a multimediální formě 	<p>PowerPoint</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ snímek, přidání snímku, nová prezentace ▸ šablony návrhů, rozložení snímku, animace, vlastní animace, přechod snímku, zvukové efekty ▸ využití prezentace ve vyučování, na webových stránkách 	<p>OSV-kreativita, prezentace vlastní práce, hodnocení vlastní práce, komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ nakreslí, vybarví, přesune a zkopíruje různé objekty ▸ vytvoří svoji vizitku ▸ vrství a seskupuje objekty ▸ vytvoří plakát na školní akci 	<p>Vektorová grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ čáry a jejich úpravy ▸ tvarování a vybarvování objektů ▸ pořadí objektů 	<p>Zoner Callisto</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Informační a komunikační technologie	Informatika	3.	7.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Zpracování a využití informací				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v Excelovském okně, sešitě apod. ▸ vytvoří tabulku, naplní ji daty a upraví její vzhled. ▸ s daty pomocí vzorců provádí jednoduché početní operace. ▸ na základě tabulky vytvoří graf a upraví jeho vzhled. ▸ graf i tabulku vloží do Wordu. 	Tabulkové procesory – Excel <ul style="list-style-type: none"> ▸ služby tabulkového procesoru ▸ sešit, list, řada, sloupec, buňka ▸ pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu ▸ označení řady, sloupce, buněk, ▸ zadávání údajů ▸ formátování tabulky, buňky, čísla, zarovnání, ohraničení, stínování ▸ vložení řady, sloupce, buněk, sloučení a rozdělení buněk ▸ jednoduché vzorce (součet, rozdíl, násobení, dělení, průměr..) ▸ graf, vytvoření grafu, úprava vzhledu a vlastností grafu ▸ vložení tabulky a grafu do Wordu, spolupráce Wordu s Excelem 	Matematika – jednoduché početní operace, grafické znázornění dat – grafy Fyzika – výpočty v tabulce pomocí vzorců EGS-statistika-daňové zákony, sociální s zdravotní pojištění, výpočet mzdy		
Grafika				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ nakreslí od ruky různé druhy křivek a zdokonalí je ▸ vytvoří umělecké nadpisy pro další použití v textu ▸ vytvoří reklamní leták 	Vektorová grafika <ul style="list-style-type: none"> ▸ složitější tvarování objektů ▸ zakřivený text ▸ umělecký text ▸ průhlednost, bitmapové výplně ▸ spojení a průnik objektů 	Zoner Callisto		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá obsluhu digitálního fotoaparátu ▸ snímky z fotoaparátu přenesou do počítače ▸ vybrané snímky vhodně upraví pro potřeby tisku nebo webové stránky ▸ vytvoří jednoduchou fotomontáž 	Rastrové obrázky <ul style="list-style-type: none"> ▸ digitální fotoaparát a kamera ▸ základní postupy při fotografování ▸ velikost obrázků a jejich úprava ▸ vystřížení části obrázku, výřez, fotomontáž ▸ práce s vrstvami 	IrfanView XnView Gimp		
Vyhledávání informací a komunikace				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ el. poštu používá pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů) 	Elektronická pošta <ul style="list-style-type: none"> ▸ napsání, čtení došlé zprávy, odpověď, předání došlé zprávy dál ▸ připojení, otevření a uložení přílohy ▸ další poštovní programy 	Využití znalostí v praxi-odesílání úkolů el. poštou z domova MKV – komunikace s lidmi, pravidla komunikace		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí pojem internet a uvede jeho význam ▸ zná základní služby internetu a ví k čemu slouží ▸ internet používá jako zdroj informací ▸ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů ▸ vysvětlí význam autorského zákona 	<p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ využití dalších služeb poskytovaných Internetem při vytváření referátů na zadané téma ▸ hodnota a relevance informací a informačních zdrojů ▸ ukládání obrázků a textů z webu a jejich další využití, autorský zákon ▸ komunikace pomocí všech známých a dostupných programů 	<p>EGS – vyhledávání informací o světě, web - zdroj informací o tématech probíraných i v jiných předmětech. VDO – svoboda slova, pluralita názorů ENV-zdroj informací o životním prostředí a jeho ochraně OSV-práce v týmu, poznávací schopnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vytvoří jednoduché osobní webové stránky 	<p>Front Page</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ hypertextový odkaz ▸ jednoduchá webová stránka 	<p>Rozšiřující učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ naprogramuje Baltíka, aby vykonával určené příkazy ▸ vytvoří pohybující se postavy ▸ podle návodu vytvoří jednoduchou hru Bludiště 	<p>Programování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ jednoduché programování robota Baltíka ▸ animace v Baltíkovi ▸ program Game Maker 	<p>Rozšiřující učivo</p>

Poznámka:

Učivo této oblasti se dále rozšiřuje a prohlubuje ve volitelném předmětu Informatika, který je zařazován v 8. a 9. ročníku, neboť znalost informačních technologií je v současnosti předpokladem k budoucímu profesnímu uplatnění žáků a povinná časová dotace (podle RVP ZV 2 hodiny za celou školní docházku) je k dobrému zvládnutí tohoto oboru nedostačující.

6.4. Člověk a jeho svět

Člověk a jeho svět

Charakteristika

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Její obsah se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů.

- o Místo, kde žijeme
- o Lidé kolem nás
- o Lidé a čas se
- o Rozmanitost přírody
- o Člověk a jeho zdraví

Žáci se učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Postupně si osvojují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam tolerance, pomoci, vzájemné úcty a snášenlivosti, seznamují se se základními právy a povinnostmi. Poznávají sebe, své potřeby, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy a mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Učí se orientovat v dějích a v čase, poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život, poznávají rozmanitost živé i neživé přírody naší vlasti, učí se sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti,
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací,
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů,
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů),
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně,
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět,
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, využívá se i školní zahrada, přírodniny se zkoumají při vycházkách do blízkého okolí školy. Vyskytují se tu louky, lesy, dokonce i přírodní mokřady. Žáci často využívají učebnu výpočetní techniky, zejména k vyhledávání informací na internetu, využívají rovněž výukové programy vztahující se k této tematice, kterými je škola dobře vybavena. Každý ročník 1. stupně se účastní ekologicko – výchovných programů Střediska ekologické výchovy Libereckého kraje STŘEVLIK v Oldřichově v Hájích, ve škole plní zadané projekty, 4. ročník pak absoluuje týdenní pobyt ve středisku. Celá náplň tohoto předmětu je zaměřena na rozvoj osobnosti žáka, jeho návyků, postojů, rozvíjí se komunikace, vztah k lidem, přírodě. Proto nejsou v poznámkách podrobně popsána témata, jichž se právě probírané činnosti týkají. V podstatě by se opisoval obsah průřezových témat. Žáci mají navíc zařazen předmět Průřezová témata a projekty, ve kterém se oblastí, jichž by se předmět Člověk a jeho svět nedotkl, doplní.

6.4.1. Člověk a jeho svět

V oblasti Člověk a jeho svět utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vyhledáváme informace v encyklopediích, na internetu , v tisku. ▸ Řadíme a třídíme zkoumané materiály podle zadaných kritérií – vytváříme herbáře, karty živočichů, mineralogické výstavky. ▸ Plánujeme a orientujeme se s pomocí mapy.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Plánujeme a realizujeme výlety s pomocí mapy, internetu, průvodců aj. ▸ Provádíme pokusy, plánujeme, realizujeme, hodnotíme, hledáme řešení a příčiny úspěchu nebo neúspěchu. ▸ Objevujeme nové varianty řešení. Nebojíme se přijít s novým nápadem či originálním řešením.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Jasně a srozumitelně vyjádříme (ústně i písemně) výsledky pozorování, pokusu. ▸ Vytváříme a následně přednášíme ostatním vypracované referáty na zvolené téma. ▸ Sledujeme instruktážní video či dokument – diskutujeme o problému a nacházíme poučení. ▸ Nasloucháme ostatním , respektujeme odlišný názor, dokážeme v textu zachytit podstatné informace.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Rozdělujeme si úkoly ve skupině tak, aby pracovala co nejefektivněji. Novými náměty či dotazy přispíváme k diskusi. ▸ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují ▸ Orientujeme se v obci – navštívujeme důležité budovy v obci, komunikujeme s občany. ▸ Zařizujeme si sami jednoduché záležitosti (odeslání dopisu, nákup, telefonování...).

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> › Navštěvujeme ekologická centra a snažíme se o pochopení ekologických a návazně ekonomických či zdravotních souvislostí. › Chováme se zodpovědně k životnímu prostředí – třídíme odpad, šetříme energii. › Pečujeme o zvoleného živočicha či rostlinu – chápeme zodpovědné chování . › V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> › Osvojujeme si technologické postupy výroby některých předmětů, pokrmů, pěstování rostlin. (př. ruční výroba papíru, péče o rostlinu a její následné zpracování). › Požadujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, posilujeme tím jejich pozitivní vztah k práci. Třídíme odpad a známe možnosti jeho recyklace. › Požadujeme po žácích, aby pracovali přiměřeným tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých, aby si vážili práce svých kamarádů. › Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, aby se žáci museli adaptovat na nové pracovní podmínky. › Využíváme exkurzí do firem v obci k seznámení žáků s různými profesemi.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	1.	1.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo – obsah v 1. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Místo, kde žijeme				
› vyjádří , co pro něho znamená domov a vztah ke známým lidem a věcem › nebaví se s cizími lidmi › bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště	Domov <ul style="list-style-type: none"> › domov › bydliště a jeho okolí › orientace v nejbližším okolí bydliště 		OSV - mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů, rozhodování, hodnoty a postoje	
› orientuje se v nejbližším okolí školy a ví, které úseky cesty do školy mohou být nebezpečné › ovládá základní pravidla silničního provozu z pohledu chodce a dodržuje je › orientuje se v budově školy (ví, kde najde učitele, prostory atd.)	Škola <ul style="list-style-type: none"> › bezpečná cesta do školy › orientace ve škole a v jejím okolí, nebezpečné situace ve škole a v okolí školy › vyučování, učení, prostředí třídy, školní řád › činnosti, které škola nabízí 		Dopravní výchova – Bezpečně do školy... - projekt. OSV	
› pojmenuje a najde významná místa v obci (obchod, pošta, lékař)	Naše obec <ul style="list-style-type: none"> › název obce, její části › zajímavá místa v obci › dopravní spojení do okolí 		Tv – turistika v okolí školy. ENV MDV	
Lidé kolem nás				
› rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy v rodině	Rodina <ul style="list-style-type: none"> › role členů rodiny › příbuzenské a mezigenerační vztahy v rodině 		Vv – malování rodiny. Čj – přání mamince OSV.	

<ul style="list-style-type: none"> ▸ ví, na koho se v případě potřeby obrátit s problémem (ve škole, v rodině), dotazuje se na věci, kterým nerozumí, dovede požádat o pomoc ▸ nevyvyšuje se nad ostatní a neprosazuje své potřeby silou 	Soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> ▸ mezilidské vztahy ▸ mezilidská komunikace ▸ zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti ve styku s lidmi 	Čj – čtení OSV MKV VDO
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší nevhodné chování, umí na ně poukázat a vyjádřit svůj názor 	Chování lidí <ul style="list-style-type: none"> ▸ kladné a záporné vlastnosti ▸ pravidla slušného chování na veřejnosti a ve společnosti 	Návštěva preventisty policie ČR Čj – čtení OSV, VDO
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje některé kulturní a sportovní instituce ve své obci ▸ ví, jaké činnosti nabízejí 	Kultura <ul style="list-style-type: none"> ▸ kulturní instituce 	Návštěva divadla, účast na sport. soutěžích a akcích. Vv – malování zážitků z kult.a sportovních akcí.
Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ určuje dny 	Orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> ▸ určování dne ▸ pravidelné opakování činností v denním režimu 	Čj –čtení, vypravování. OSV
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje dva nejznámější svátky a zařadí je do ročních období. 	Historické prameny a památky <ul style="list-style-type: none"> ▸ lidové zvyky a tradice, 	VV – malování kraslic PČ – Vánoční a Velikonoční přání.
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje činnosti lidí (práce, hra, učení), dbá na pořádek a čistotu při práci ▸ zařídí jednoduché záležitosti (nákup potravin, novin) ▸ zná telefonní čísla na hasiče, záchrannou službu, policii 	Věci a činnosti kolem nás, informační technika <ul style="list-style-type: none"> ▸ běžné činnosti v životě lidí ▸ předměty denní potřeby, předměty pro zábavu a zkrášlení života ▸ prostředky komunikace ▸ doprava a cestování 	Pč, Vv – užití přírodních a umělých materiálů. Ma – nakupování. Pč, Vv – malování prostředků
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje profese svých rodičů ▸ chrání výsledky práce (své i jiných) a šetrně s nimi zachází ▸ aktivně se zapojuje do pracovní činnosti 	Práce a volný čas <ul style="list-style-type: none"> ▸ práce, zaměstnání, povolání ▸ spolupráce lidí ▸ výsledky lidské práce ▸ volný čas a jeho využívání 	OSV - odpovědnost za kvalitu práce,šetrný vztah k lidským výtvorům MDV Pč, Vv, Hv, TV – inspirace, návod pro činnost ve volném čase
Rozmanitosti přírody		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje nejznámější rostliny ze svého okolí ▸ rozliší kořen, stonek, list a květ ▸ pozná plody běžných druhů ovoce a zeleniny ▸ pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata ▸ podle svých možností pečuje o drobná domácí zvířata 	Rostliny, houby, živočichové <ul style="list-style-type: none"> ▸ známé a snadno dostupné druhy rostlin ▸ živočichové ve volné přírodě a chování lidmi ▸ vztah člověka ke zvířatům ▸ domácí zvířata, jejich chov a význam 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ VV – houby, stromy Tv- jóga pro děti – cvičíme jako zvířátka

<ul style="list-style-type: none"> ▸ pozoruje a popíše proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ▸ chová se ohleduplně k přírodě při různých činnostech 	Praktický přírodopis <ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení a pozorování v přírodě ▸ pěstování rostlin ▸ ochrana přírody 	PČ – naklíčení fazole nebo hrášku ENV - odpovědnost lidí za stav přírody
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ určí a pojmenuje základní části lidského těla 	Lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> ▸ stavba lidského těla 	TV – tělocvičné názvosloví
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny ▸ chrání se před slunečním zářením (oči, pokožka) ▸ ví, jak správně sedět a nosit předměty ▸ orientuje se mezi zdravou a méně zdravou stravou, dodržuje pitný režim 	Péče o zdraví, zdravá výživa <ul style="list-style-type: none"> ▸ zdraví a nemoc, prevence ▸ ochrana proti slunečnímu záření ▸ správné držení těla ▸ bezpečnost při pohybových činnostech ▸ pitný režim, vliv stravování na zdraví, zdravý jídelníček 	ČJ – čtení TV – čistota cvičebního úboru, hygiena těla TV – bezpečné chování tělocvičně a při přenášení tělocvičného náčiní. Chování ve školní jídelně, zásady stolování
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozeznává nebezpečná místa ve svém okolí ▸ ví, na koho se obrátit v případě pocitu vlastního ohrožení 	Osobní bezpečí <ul style="list-style-type: none"> ▸ bezpečné chování v různém prostředí ▸ přivolání pomoci v ohrožení 	ČJ – čtení Dram. Vých. – scénka na téma Nebezpečná situace.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	1.	2.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo – obsah v 2. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Místo, kde žijeme				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ chrání osobní údaje před cizími lidmi (adresu, telefon aj.) 	Domov <ul style="list-style-type: none"> ▸ bydliště a jeho okolí (adresa) 		ČJ- psaní adresy	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ bezpečně se orientuje v okolí školy 	Škola <ul style="list-style-type: none"> ▸ krajina v okolí školy 		Plánek okolí školy.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ popíše rozdíly mezi městským a venkovským prostředím ▸ pojmenuje nejdůležitější místa obce, bezpečně je najde (obchod, pošta, lékař) 	Naše obec <ul style="list-style-type: none"> ▸ poloha obce v krajině ▸ význačné budovy, objekty, ▸ dopravní spojení do okolí, dopravní kázeň 		Tv – turistika v okolí školy a obce ENV MDV	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ popíše krásu a rozmanitost okolní krajiny, rozpozná významné prvky v krajině, orientuje se v ní 	Okolní krajina <ul style="list-style-type: none"> ▸ poznávání okolí, turistika ▸ ochrana životního prostředí 		Tv – turistika v okolí obce OSV, ENV	
Lidé kolem nás				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje širší příbuzenské vztahy v rodině ▸ pojmenuje některé problémy dítěte, které žije jen s jedním z rodičů 	Rodina <ul style="list-style-type: none"> ▸ širší okruh příbuzenských vztahů v rodině ▸ funkce rodiny, rodinné prostředí, život rodiny 		Vv – malování rodiny. Čj – přání mamince	

<ul style="list-style-type: none"> › upevňuje dobré vztahy ve třídě (vzájemná pomoc, důvěra atd.) 	<p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> › mezilidské vztahy, komunikace › zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti ve styku s lidmi 	<p>PV: Čj – čtení PT: Osobnostní a sociální rozvoj. Multikulturní výchova. Výchova demokratického občana.</p>
<ul style="list-style-type: none"> › na příkladech uvede základní práva dětí › ví, na koho se může obrátit, když někdo ohrožuje jeho práva 	<p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> › práva dítěte › orgány právní ochrany - policie 	<p>Čj – čtení, projekt – návštěva preventisty policie ČR. OSV, MKV</p>
<ul style="list-style-type: none"> › užívá některé kulturní a sportovní instituce ve svém okolí a rozliší, jaké druhy činností (zážitků) nabízejí 	<p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> › kulturní instituce › sport, turistika a jiné pohybové aktivity 	<p>Návštěva divadla, účast na sport. soutěžích a akcích. Vv – malování zážitků z kult. a sport. akcí.</p>
Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> › určuje čas podle hodin, poznává základní časové jednotky › sleduje data narození členů rodiny (kamarádů) nebo jiných významných dnů 	<p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> › určování času pomocí hodin › průběh lidského života od novorozence ke školákovi a k dospělosti 	<p>Čj – čtení, vypravování. PT: osobnostní a soc. výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> › posoudí, proč je nutno památky uchovávat a nepoškozovat 	<p>Historické prameny a památky</p> <ul style="list-style-type: none"> › doklady minulosti - pověsti, lidové zvyky a tradice, stavební a písemné památky 	<p>Osobnostní a sociální výchova.</p>
<ul style="list-style-type: none"> › rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí › porovná přírodu a lidský výtvor › zařídí jednoduché záležitosti orientuje se ve světě techniky, který ho obklopuje › posoudí význam běžně užívaných nástrojů a přístrojů › orientuje se v druzích dopravy › komunikuje pomocí telefonu, zná telefonní čísla na hasiče, záchrannou službu, policii 	<p>Věci a činnosti kolem nás, technika a informační technika</p> <ul style="list-style-type: none"> › lidská činnost a tvořivost (práce, hra, učení, cestování, nakupování aj.) › různé materiály › rozvoj tvořivosti jako výbavy pro život, možnosti vlastní tvořivosti › doprava a cestování › prostředky masové komunikace 	<p>Pč, Vv – užití přírodních a umělých materiálů. Ma – nakupování. Exkurze na poštu – posílání dopisu. MDV, OSV Čj – sloh – telefonování Pč, Vv – malování a výroba dopravních značek, prostředků</p>
<ul style="list-style-type: none"> › rozlišuje a využívá různé způsoby odpočinku › hodnotí svůj pracovní výkon 	<p>Práce a volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> › pracovní vlastnosti (píle, vytrvalost, lenost, pečlivost..) › duševní a fyzická práce 	<p>OSV, MDV Pč, Vv, Hv, TV – inspirace, návod pro činnost ve volném čase</p>
<ul style="list-style-type: none"> › odlišuje výrobky průmyslu a výrobky zemědělské produkce › určí místo, kde se vyrábějí různé výrobky › orientuje se v síti obchodů v obci, zvládá komunikaci s prodávčem 	<p>Hospodářský život</p> <ul style="list-style-type: none"> › výroba věcí, s nimiž denně přicházíme do styku › způsoby nakupování, formy placení › hospodárnost v běžném životě › výroba, obchod, služby 	<p>Osobnostní a sociální výchova. Mediální výchova. Myšlení v evropských a glob. souvislostech Ma – práce s penězi Pč, Vv – práce</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší různé podoby peněz, umí zacházet s přidělenými penězi, zná cenu některých výrobků 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ peníze, funkce peněz ▸ majetek (soukromé vlastnictví) 	<p>s různorodým materiálem ČJ – popis pracovního postupu, popis výrobku</p>
Rozmanitosti přírody		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ určí rostliny ze svého okolí podle částí (list, květ, plod) ▸ pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny ▸ pozná běžné jedovaté houby ▸ pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata a popíše způsob života a podmínky, kde žijí ▸ určí typické znaky některých živočichů, posoudí důvody a význam chovu zvířat 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ znaky života, životní potřeby a projevy, průběh života rostlin a hub, podstatné rozdíly ve výživě ▸ známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub ▸ stavba těla vybraných živočichů a funkce jednotlivých částí těla ▸ typické znaky (tvar hlavy, těla) nejznámějších živočichů 	<p>ČJ – popis houby, čtení v atlase hub</p> <p>Malování vybraného živočicha</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pozoruje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, pozorované jevy popíše, porovná, ztvární ▸ vytvoří kalendář přírody na základě pravidelného zaznamenávání počasí ▸ vypěstuje samostatně rostlinu 	<p>Praktický přírodopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení a pozorování v přírodě ▸ pozorování a popis přírodnin ▸ sbírky přírodnin ▸ pěstování rostlin 	<p>PČ – vypěstování kytičky pro maminku, výrobky z přírodnin</p> <p>TV – vycházky do přírody</p>
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů ▸ určí a pojmenuje základní části lidského těla a jejich funkci 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ stavba lidského těla, funkce některých orgánů, orgánové soustavy 	<p>MPV: Vv – kresba lidské postavy</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v základních způsobech vzájemného vyjadřování lásky v rodině, mezi kamarády (chlapci a děvčaty) 	<p>Základy sexuální výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ máme se rádi - kamarádství, přátelství, láska, způsoby vyjadřování lásky a náklonnosti mezi dospělými 	<p>hry k OSV</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyhledá pomoc v případě pocitu vlastního ohrožení 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ krizové situace - šikanování, týrání, sexuální zneužívání ▸ brutalita a jiné formy násilí v médiích 	<p>hry k OSV</p> <p>Dram. V. – sehrání scénky na téma Šikana.</p> <p>ČJ – rozhovory na téma násilí v médiích</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozpozná význam aktivního pohybu pro zdraví ▸ užívá správné pohybové návyky ▸ dodržuje hygienická pravidla 	<p>Pohybové aktivity a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ význam pohybových aktivit pro zdraví - pohybový režim, správné držení těla ▸ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ▸ bezpečnost při pohybových činnostech 	<p>MPV: TV – příprava na Tv a chování v tělocvičně.</p> <p>PČ – při práci dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	1.	3.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo – obsah v 3. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Místo, kde žijeme				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyjmenuje rozdíly mezi městským a venkovským prostředím ▸ vyhledá v turistické mapě svou obec, vyhledá informace o své obci, vypráví o její minulosti a zajímavých místech 	Naše obec <ul style="list-style-type: none"> ▸ orientační body ▸ význačné budovy, objekty, zajímavá místa ▸ minulost a současnost obce - pověsti, historické budovy 	Vv – plánec obce Čj – čtení pověstí z místní oblasti. Tv – turistika v okolí školy. Environmentální výchova, mediální výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyhledá v místní krajině hlavní zeměpisné a přírodní dominanty a uvede jejich názvy ▸ respektuje nebezpečí osamocené pohybu v krajině (srázy, vodní toky, počasí atd.) 	Okolní krajina <ul style="list-style-type: none"> ▸ povrch krajiny (typy krajiny) ▸ názvy místních lokalit ▸ voda v krajině ▸ určování hlavních světových stran, jevy v přírodě ▸ poznávání okolí, turistika 	Tv – turistika v okolí obce. Vv – vytvoří plánec obce s jejím okolím Osobnostní rozvoj, environmentální výchova, morální rozvoj		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší, do kterého kraje ČR a do které historické země (Čechy, Morava, Slezsko) patří jeho bydliště 	Místní krajina, místní oblast <ul style="list-style-type: none"> ▸ místní region (oblast) České republiky 	ČJ – čtení o zajímavostech Libereckého kraje MDV – exkurze, vyhledání informací z různých zdrojů		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se na vlastivědné mapě ČR a zná státy, se kterými ČR sousedí ▸ zná státní symboly naší vlasti a vhodně se chová v situacích spojených s jejich používáním 	Naše vlast <ul style="list-style-type: none"> ▸ zeměpisná poloha ▸ státní symboly naší vlasti 	Hv – poslech státní hymny Čj – čtení o vlasti. EGS, VDO		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ popíše jednoduše přírodní a lidmi vytvořené objekty pozorované v místní krajině 	Praktický zeměpis <ul style="list-style-type: none"> ▸ pozorování a popis krajiny, čtení z plánu a turist. mapy 	Čj – vyprávění s popisem krajiny nebo objektu nacházejícího se v krajině		
Lidé kolem nás				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozpozná odlišnost lidí z hlediska vnějšího vzhledu a nechápe ji jako důvod k odlišnému jednání s nimi 	Chování lidí <ul style="list-style-type: none"> ▸ národnostní menšina, cizina, cizinec ▸ principy demokracie 	Čj – čtení Vv ,Hv- kultura cizích zemí – malování , poslech. OSV, MDV, MKV		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uvede příklady, jak se lidé mohou v průběhu svého života dostat do svízelné životní situace a proč potřebují pomoci 	Globální problémy <ul style="list-style-type: none"> ▸ významné sociální problémy, živelné pohromy (válka, povodeň aj.) 	Vv – živelná pohroma VDO (dobročinné sbírky).		
Lidé a čas				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje předměty ze své domácnosti připomínající život starších členů rodiny 	Současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> ▸ předměty denní potřeby v minulosti a v současnosti 	OSV		

Rozmanitosti přírody		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodninou ▸ rozliší známé látky podle jejich různých vlastností 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvoř..) ▸ změny látek a jejich skupenství, vlastnosti látek 	Enviromentální výchova
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí základní význam vody a vzduchu pro život člověka (živé organismy) ▸ popíše vlastnosti vody a orientuje se v jejích možných proměnách v přírodě 	<p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ voda - výskyt, vlastnosti, formy, oběh vody v přírodě, čistota a znečištění vody ▸ vzduch - vlastnosti, složení, proudění, jeho význam pro život, znečištění vzduchu 	Enviromentální výchova Vv – malování, kresba dějů v přírodě
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí význam půdy pro živé organismy ▸ přistupuje vnímavě i k neživé přírodě a orientuje se v jejím odpovědném využívání 	<p>Nerosty a horniny, půda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ složení půdy, význam ▸ hospodářsky důležité horniny a nerosty 	Enviromentální výchova, myšlení v globálních souvislostech
<ul style="list-style-type: none"> ▸ posoudí Slunce jako zdroj tepla a světla, života, zdraví ▸ vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami 	<p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vesmír a sluneční soustava ▸ postavení Země ve vesmíru ▸ význam Slunce pro život 	Enviromentální výchova, myšlení v globálních souvislostech
<ul style="list-style-type: none"> ▸ třídí houby na nejedlé a nejedlé podle atlasu hub ▸ třídí rostliny podle jejich výskytu a využití, určuje rostliny s pomocí atlasu ▸ vysvětlí základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů ▸ rozlišuje živočichy podle způsobu výživy (masožravci, býložravci, všežravci), porovnává vztahy mezi nimi 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ znaky života, průběh života rostlin a hub, podstatné rozdíly ve výživě ▸ známé druhy rostlin a hub ▸ znaky života, průběh a způsob života živočichů, způsob výživy ▸ základní skupiny živočichů, znalost zástupců jednotlivých skupin a jejich poznávání 	Vycházky do přírody ENV – ekologický program – potravní řetězce Ekologické programy ve Středisku ekologické výchovy Libereckého kraje
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí (les, potok, rybník, louka, zahrada, pole apod.), především z okolí školy 	<p>Rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ projevy života, podmínky života, vzájemné vztahy mezi organismy ▸ přírodní společenstva ▸ přírodní rovnováha 	ENV – exkurze do ekologického centra - třídění odpadů
<ul style="list-style-type: none"> ▸ popíše možná ohrožení přírody současným rozvojem civilizace ▸ chová se ohleduplně k přírodě při různých činnostech 	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ prospěšné a škodlivé zásahy lidí do přírody, odpovědnost 	VV – odpady, jiné využití
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ společné a odlišné znaky, potřeby a projevy člověka 	Ma – časová osa a průběh našeho života VV – lidské tělo v pohybu

<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu lidského života 	<ul style="list-style-type: none"> a jiných živočichů ▸ rozdíly mezi mužem a ženou ▸ změny lidského těla v průběhu života, vývin jedince od dětství po stáří ▸ lidské smysly 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ošetří drobná poranění ▸ chová se ohleduplně a dodržuje pravidla bezpečnosti ▸ orientuje se mezi zdravou a méně zdravou stravou 	<p>Péče o zdraví, výživa a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ denní režim, aktivní pohyb, relaxace, otužování ▸ chování v situaci úrazu ▸ základní složky potravin, výživová hodnota potravin 	<p>TV – poskytne dopomoc při jednoduchých tělocvičných úkonech</p> <p>TV – přenos zraněného</p> <p>ČJ – sestavení jídelníčku</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatní právo odmítnout chování, které ho uvádí do rozpaků nebo obtěžuje ▸ orientuje se v roli muže a ženy ▸ chrání se před stykem s cizí krví (úrazy, injekční stříkačky) 	<p>Základy sexuální výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ tělesné a psychické změny v dospívání ▸ základy lidské reprodukce ▸ etická stránka sexuality ▸ HIV/AIDS a způsoby přenosu 	Hry k OSV
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje některá zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, dlouhým sezením u počítače aj. 	<p>Návykové látky a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přírodní a chemické látky ▸ kouření, alkohol, drogy, zneužívání návykových látek ▸ odmítání návykových látek ▸ počítače, hrací automaty 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zná další možnosti pomoci v případech osobního nebezpečí 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ linky důvěry, krizová centra 	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2.	4.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 4. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Místo, kde žijeme				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v obci, určí základní směry do sousedních obcí a význačné orientační body ▸ vyjádří, co se mu v obci líbí a co ne 	<p>Naše obec (město)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ poloha obce (města) v krajině ▸ současnost obce 		<p>ENV</p> <p>VV</p> <p>ČJ – čtení</p> <p>MA</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zorientuje plán místní krajiny (turistickou mapu), rozumí jeho obsahu, grafice a vysvětlivkám ▸ orientuje se na mapě České republiky ▸ posoudí různé činnosti člověka v přírodě a odhaduje jejich možné dopady na životní prostředí 	<p>Okolní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ povrch krajiny (typy krajiny) ▸ názvy místních lokalit ▸ určování hlavních světových stran, jevy v přírodě ▸ ochrana životního prostředí ▸ plány a mapy, měřítko, obsah a grafika map, vysvětlivky 		<p>Ma – měřítko map</p> <p>ENV – návštěva ekologického centra</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyhledává některá významná místa a města v regionu, informuje ostatní o jejich zajímavostech 	<p>Místní krajina, místní oblast</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ regiony České republiky ▸ místní region České republiky 		<p>MKV</p> <p>ČJ - čtení</p>	

<ul style="list-style-type: none"> › orientuje se v plánu města › orientuje se v dopravě regionu › místa zajímavá z hlediska cestovního ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> › zvláštnosti místní oblasti a příslušnost k větším územním celkům › zajímavá a památná místa 	VV – ztvárnění místní krajiny nebo architektury
<ul style="list-style-type: none"> › jednoduše vyjádří pojmy vlast a vlastenectví, zná symboly našeho státu, popíše s pomocí mapy polohu České republiky v Evropě › popíše polohu Prahy a vybraných měst ČR v rámci Evropy, České republiky a regionu › uvede příklady, jak občané mohou ovlivňovat dění v obci a ve státě › rozliší, které orgány se podílejí na řízení státu a které se podílejí na správě obce, v níž žije 	<p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> › základy národní a státní hrdosti › zeměpisná poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky › obyvatelstvo a národnostní menšiny v ČR › státní symboly naší vlasti › řízení společnosti (prezident, vláda, parlament, senát) › volby 	VDO, EGS Hv Čj
<ul style="list-style-type: none"> › vyhledá na mapě střední Evropy sousední státy České republiky, určí podle světových stran jejich polohu vůči Česku 	<p>Evropská unie</p> <ul style="list-style-type: none"> › sousední státy ČR 	ČJ – vyprávění zážitků z prázdninového cestování
<ul style="list-style-type: none"> › určuje hlavní světové strany s pomocí kompasu, buzoly a přírodních jevů › orientuje se (pohybuje se) v přehledném terénu podle turistické mapy a buzoly 	<p>Praktický zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> › čtení z plánu a mapy › orientace plánu a mapy vzhledem ke svět. stranám › orientace v terénu, pohyb v přehledném terénu 	OSV TV – jednoduchý orientační běh v terénu zeměpisná exkurze
Lidé okolo nás, Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> › rozpozná základní druhy historických pramenů › uvede některé báje a pověsti vztahující se k historii naší země › pojmenuje prameny a instituce, kde se může o historii země (regionu) dovědět › získá informace o některých českých osobnostech a jejich činnostech, kterými obohatili naši nebo evropskou kulturu 	<p>Současnost a minulost v našem životě, regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> › proměny způsobu života, bydlení atd. v průběhu času › historické prameny a způsoby poznávání minulosti › pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa, kronika obce › péče o památky, instituce uchováující histor. prameny 	MDV, OSV VV – 4.,5.tř. ČJ MKV, MDV návštěva muzea HV - naši skladatelé
Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> › rozpozná skupenství látek a jejich změny ve svém okolí a v přírodě › provede jednoduchý pokus a jeho pozorování popíše slovy nebo zaznamenaná kresbou › změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> › třídění látek, vlastnosti látek › změny látek a jejich skupenství › porovnávání látek a měření veličin, praktické užívání základních jednotek 	OSV
<ul style="list-style-type: none"> › pojmenuje různá skupenství vody, určí jejich vlastnosti a využití 	<p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> › voda - výskyt, vlastnosti, 	ENV-ekosystémy, lidské aktivity a

<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje složky vzduchu, zná význam kyslíku pro život ▸ označí zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém okolí 	<p>formy, význam, znečištění</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vzduch – vlastnosti, složení, proudění, význam, znečištění ▸ teplo, světlo, hoření 	<p>problémy životního prostředí -vztah člověka k prostředí Vycházka</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pozná některé běžné zástupce hornin a nerostů ze svého okolí ▸ uvede příklady obnovitelných a neobnovitelných přírodních zdrojů a popíše jejich využití ▸ vysvětlí jednoduše, jak vzniká půda (význam humusu) 	<p>Nerosty a horniny, půda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ horniny a nerosty, zvětrávání ▸ vznik půdy, složení půdy, vlastnosti, úrodnost, význam ▸ hospodářsky důležité horniny a nerosty 	<p>ENV-ekosystémy -základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí -vztah člověka k prostředí Vycházka</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pozná vybrané rostliny ze svého okolí podle vnější stavby těla, jejich života a potřeb ▸ charakterizuje základní rozdíly mezi dřevinami, bylinami a houbami ▸ rozliší nejznámější kulturní a plané rostliny, keře, listnaté a jehličnaté stromy, chráněné, jedovaté a léč. rostliny i plevele ▸ uvede příklady praktického využití rostlin, posoudí význam rostlin pro život ostatních organismů ▸ porovná základní rozdíly mezi savci, ptáky, plazy, rybami, obojživelníky, hmyzem 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ znaky života, životní potřeby a projevy, průběh života rostlin a hub, stavba těla ▸ rostliny nahosemenné, krytosemenné, kulturní a plané, chráněné, okrasné a hospodářsky významné ▸ význam rostlin, vztah člověka a přírody ▸ znaky života, potřeby, způsob života a výživy živočichů ▸ stavba a funkce těla vybraných živočichů ▸ základní skupiny živočichů a jejich zástupci 	<p>ENV, OSV ENV, OSV, MV</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pozoruje vybranou přírodninu nebo její části a zhotoví nákres ▸ ví, jak založit herbář ▸ popíše způsob zacházení s domácími zvířaty a uplatňuje pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými zvířaty 	<p>Praktický přírodopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení a pozorování v přírodě ▸ pozorování a popis přírodnin ▸ sbírky přírodnin ▸ pěstování rostlin ▸ domácí zvířata a jejich chov 	<p>exkurze</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ na konkrétních organismech popíše základní projevy života ▸ rozlišuje základní společenstva v okolí školy a popíše vztahy mezi organismy a jejich prostředím ▸ pozná příčiny porušování přírodní rovnováhy 	<p>Rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ projevy života ▸ podmínky života, vzájemné vztahy mezi organismy ▸ přírodní společenstva ▸ přírodní rovnováha 	<p>ENV</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ aktivně pomáhá při ochraně rostlin a živočichů ve svém okolí ▸ určí chráněné lokality ve svém okolí a jejich zvláštnosti ▸ chová se v chráněných oblastech podle zásad, které ukládá návštěvní řád 	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ odpovědnost lidí, prospěšné a škodlivé zásahy člověka do přírody, ochrana přírody a životního prostředí ▸ ochrana životního prostředí 	<p>ENV Videoprogram pro CO</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▸ posoudí důležitost šetření elektrickou energií a pitnou vodou ▸ uplatňuje základní zásady ochrany vody a ovzduší ▸ pojmenuje ekologické a neekologické druhy dopravy 	<ul style="list-style-type: none"> v obci, likvidace odpadů ▸ ochrana rostlin, živočichů, chráněná území a jejich význam ▸ živelné pohromy a ekologické katastrofy 	– Živelné pohromy
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ chápe zdraví jako základní lidskou hodnotu, do denního režimu zařazuje činnosti vhodné z hlediska zdraví, dodržuje pravidla bezpečnosti při práci, manipulaci s ohněm atd. ▸ zná cesty přenosu infekčních chorob a způsoby ochrany ▸ poskytne základní péči při nemoci v rodině, vhodně reaguje na situaci úrazu, přivolá pomoc ▸ orientuje se v příruční lékárnice a ošetří lehčí poranění 	Péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> ▸ zdraví a nemoc, příčiny nemocí, ochrana před nemocemi a odpovědnost za zdraví své a jiných ▸ preventivní a lékařská péče, užívání a ukládání léků ▸ péče o zdraví v rodině ▸ hygiena odívání ▸ úrazová zábrana ▸ chování v situaci úrazu ▸ komunikace s lékařem o zdravotních potížích 	TV MDV, OSV, ENV CO – zásady požární ochrany, obvazové techniky, ukázky práce integrovaného záchranného systému
<ul style="list-style-type: none"> ▸ samostatně uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli cyklisty 	Osobní bezpečí <ul style="list-style-type: none"> ▸ bezpečné chování v různém prostředí 	Absolvování kurzu k bezpečnosti v silničním provozu

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2.	5.	3
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 5. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Místo, kde žijeme				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v základech zeměpisu světa, pracuje s atlasem ▸ vyhledá na mapě střední Evropy sousední státy České republiky a jejich hlavní města ▸ vyhledává a zpracovává informace o státech Evropy, zprostředkuje ostatním některé zajímavosti a zážitky z vlastní cesty do zahraničí 	Zeměpis Evropy a světa <ul style="list-style-type: none"> ▸ orientace na mapě Evropy a světa, práce s atlasem (světa, oceány, státy) ▸ státy sousedící s ČR ▸ Evropská unie 	EGS		
Lidé kolem nás				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje některé konkrétní formy pomoci lidem v nesnázích ▸ rozpozná některé projevy lidské nesnášenlivosti a vyjádří svůj názor na ně 	Globální problémy <ul style="list-style-type: none"> ▸ významné sociální problémy ▸ problémy konzumní společnosti, ▸ lidská nesnášenlivost 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ OSV, VDO ▸ Dobročinné sbírky 		

Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje a porovná rozdíly ve způsobu bydlení a života rodiny dnes a v době mládí rodičů, prarodičů atd. ▸ orientuje se na časové přímce 	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ historický čas, periodizace dějin, historické mezníky 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ MDV, OSV ▸ VV – 5.tř. ▸ ČJ - čtení
<ul style="list-style-type: none"> ▸ stručně popíše zajímavosti, které je možné ukázat zahraničním návštěvníkům (v obci, v regionu) ▸ získá informace o některých českých osobnostech a jejich činnostech, kterými obohatili naši nebo evropskou kulturu 	<p>Historické prameny a památky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ doklady minulosti - pověsti, lidové zvyky a tradice, stavební a písemné památky ▸ historické dokumenty a jejich archivace, kronika obce ▸ minulost a současnost naší země 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ MKV, MDV
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pracuje bez obav s počítačem ▸ rozliší základní prostředky masové komunikace a využívá je pro svou potřebu, poučení, zábavu ▸ vyhledá informace o významných objevech (z kosmonautiky, lékařství, biologie aj.) v dostupných materiálech 	<p>Technika a informační technika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ mechanizace lidské práce ▸ vývoj některých technických předmětů, vědecký výzkum a nové objevy ▸ doprava a cestování ▸ prostředky masové komunikace 	<p>MDV VV – 5. tř. Exkurze do technického muzea, Muzea poznávání nebo IQ parku v Liberci</p>
Rozmanitosti přírody		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozpozná v elektrickém obvodu vodič a nevodič ▸ orientuje se v pojmech gravitační síla, magnetická síla ▸ rozpozná pomocí magnetky póly magnetu (ví, že vlastnosti magnetu má rovněž celá naše Země) 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ elektrický proud, vodiče a nevodiče ▸ gravitační a magnetická síla ▸ zemská přitažlivost ▸ magnetismus, magnetické póly 	<p>ČP – jednoduchý elektrický obvod</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ třídí nerosty a horniny podle jejich vlastností ▸ provádí jednoduché pokusy na zjištění fyzikálních vlastností nerostů 	<p>Nerosty a horniny, půda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ horniny a nerosty, zvětrávání ▸ hospodářsky důležité horniny a nerosty 	<p>ENV-ekosystémy -lidské aktivity a problémy životního prostředí Vycházka</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyjádří základní představu o vzniku Země ▸ prokáže na konkrétních příkladech kulatost planety Země ▸ využívá poznatky o pohybech Země k objasnění střídání dne a noci a změn ročních období 	<p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vesmír a sluneční soustava ▸ postavení Země ve vesmíru ▸ vznik Země ▸ význam Slunce pro živé organismy, střídání ročních období, den a noc 	<p>EGS, MDV, MKV Exkurze - Planetárium</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ovládá základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu ▸ prakticky třídí organismy do známých skupin, u živočichů k tomuto účelu využívá i atlasy ▸ ví, jak založit herbář, sbírku 	<p>Praktický přírodopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení a pozorování v přírodě ▸ exkurze ▸ pozorování a popis přírodnin ▸ sbírky přírodnin 	<p>ENV - Žižalovnick</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozpoznává rozmanitost pevninských tvarů zemského povrchu a živé přírody na příkladech ▸ rozlišuje počasím a podnebím ▸ orientuje se v možnostech, jak zjistit aktuální stav počasí a jeho předpovědi na další dny 	<p>Rozmanitost naší přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přírodní sféra Země a její složky ▸ význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva ▸ podnebí a počasí, informace o počasí 	<p>ENV,EGS ČJS – 4. třída</p>
<p>Člověk a jeho zdraví</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje hlavní části lidského těla včetně nejdůležitějších ústrojí, orgánů a orgánových soustav a vysvětlí jejich základní funkce ▸ orientuje se v jednotlivých etapách lidského života, v základních lidských potřebách a životních projevech 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ životní potřeby a projevy lidí ▸ stavba lidského těla, funkce některých orgánů, orgánové soustavy ▸ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ▸ vývin jedince od dětství po dospělost 	<p>OSV</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pojmenuje tělesné a fyziologické změny v období dospívání ▸ orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ▸ nepoužívá vulgárních slov a nevhodných projevů z oblasti sexuality ▸ pojmenuje cesty přenosu viru HIV/AIDS a způsoby ochrany před infekcí 	<p>Základy sexuální výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ dospívání - tělesné a fyziologické změny ▸ základy lidské reprodukce ▸ máme se rádi - kamarádství, přátelství, láska, způsoby vyjadřování lásky a náklonnosti ▸ nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS a cesty jeho přenosu 	<p>OSV</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uvede některá zdravotní rizika návykových látek a zdravotní rizika spojená s hracími automaty ▸ odmítá používání návykových látek, předvede to v modelových situacích 	<p>Návykové látky a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kouření, alkohol, drogy, jiné škodliviny ▸ počítače, hrací automaty ▸ zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek ▸ odmítání návykových látek 	<p>VV, TV OSV - psychohygiena</p>

6.5. Člověk a společnostDějepis
Výchova k občanství**Charakteristika**

Vzdělávání v této oblasti seznamuje žáky s vývojem společnosti, zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa. Součástí vzdělávání v dané oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí.

Vzdělávací oblast zahrnuje obory Dějepis a Výchova k občanství.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány zařazováním dějin regionu. Předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídě, někdy se uskutečňuje v počítačové pracovně, multimediální pracovně i v žákovské knihovně.

Výchova k občanství vede k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných společenství,
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí,
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi,
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost,
- rozlišování mýtů a skutečností, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti,
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací verbální i neverbální texty,
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství,
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti,
- utváření vědomí vlastní identity, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí,
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti,
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití,
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, velmi často žáci využívají učebnu výpočetní techniky, která je zásobena výukovými programy s touto tematikou, vyhledávají zde informace na internetu, nebo pracují v multimediální pracovně, kde pracují s encyklopediemi, případně sledují a vyhodnocují doplňkové filmy a materiály na DVD.

6.5.1. Dějepis

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> › Pomocí textů a obrázků v učebnicích a encyklopediích rozvíjíme u žáků schopnost číst s porozuměním jak verbální, tak i ikonické texty. › Motivujeme k učení – cíleně vytváříme takové situace, v nichž má žák z učení radost. › Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. › Zaměřujeme se prioritně na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. › Podporujeme samostatnost a tvořivost – nové a neznámé pojmy necháváme žáky hledat ve Slovníku cizích slov, Slovníku spisovné češtiny a na internetu. Žáci tak sami vyhledávají a objasňují nové a neznámé pojmy a získávají schopnost se samostatně učit. › Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem hodiny, na konci hodiny vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení. Ve výuce zřetelně rozlišujeme učivo a učivo rozšiřující. › Zařazováním vhodných, zajímavých a žákům blízkých námětů rozvíjíme zájem žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy i světa.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> › Necháváme žáky rozebírat historické texty a přemýšlet o vzniku dějinných situací. › Často se žáky diskutujeme, umožňujeme jim klást otázky a obhajovat své názory. Žáci se tak cvičí ve schopnosti objevovat a formulovat problémy, hledat jejich řešení a svá tvrzení také obhajovat. › Necháváme žáky hledat různá řešení zadaných problémů, žádný nápad předem neodsuzujeme, necháváme skupinu o nalezeném řešení diskutovat. › Podporujeme netradiční způsoby řešení, vítáme každou aktivitu, která vede k vyřešení zadaných úloh. Necháváme žáky prezentovat své názory před spolužáky a třídu vybízíme k hodnocení předvedeného řešení. Žáci se tak cvičí ve schopnosti hodnocení a sebehodnocení.

<p>Kompetence komunikativní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Po žácích požadujeme, aby závěry svých zjištění formulovali stručně, přehledně a srozumitelně, vyžaduje logicky uspořádané vyjadřování a argumentaci. ▸ Klademe důraz na úroveň mluveného i písemného projevu. Požadujeme po žácích, aby svou práci a svůj projev sami zhodnotili, aby byli dostatečně sebekritičtí. ▸ Ve výuce využíváme moderní komunikační prostředky – nahrávky projevů historických postav, dramatizace historických událostí herci, využíváme historické filmy, výukové programy, vyhledáváme informace na internetu. Vždy vedeme žáky k tomu, aby o vyhledaných datech přemýšleli a vhodně je upravovali, aby byli kritičtí. ▸ Při všech příležitostech se žáky vhodně komunikujeme, podporujeme i vzájemnou přátelskou komunikaci mezi žáky, požadujeme, aby nejen promlouvali, ale i naslouchali druhým. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé vyjadřování a chování.
<p>Kompetence sociální a personální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku. ▸ Žákům přidělujeme ve skupině různé role, postupně vyžadujeme schopnost skupiny role si samostatně rozdělit. ▸ Od skupiny požadujeme, aby svou práci a její výsledky uměla samostatně zhodnotit, požadujeme rovněž hodnocení práce jednotlivých členů. ▸ Vytváříme takové situace, kdy se žáci navzájem potřebují a musí si pomáhat, žáci si tak postupně uvědomují, že ve spolupráci se lépe splňují zadané úkoly a cíle. ▸ Netolerujeme nic, co narušuje spolupráci a dobré vztahy ve skupině. Společně vyvozujeme normy chování ve skupině a důsledně požadujeme jejich dodržování.
<p>Kompetence občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Diskutujeme se žáky o různých historických formách soužití lidí. Společně objevujeme klady a zápory v těchto vztazích. ▸ Na historických příkladech seznamujeme žáky s různými právními normami, diskutujeme s nimi, vybíráme ty, které se jeví jako vhodné. ▸ Při skupinové práci netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
<p>Kompetence pracovní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Uvádíme konkrétní příklady ze života minulých generací, na příkladech ukazujeme, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání . Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie. ▸ Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, aby byli žáci nuceni se adaptovat na nové situace, podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu. ▸ Vyžadujeme dodržování stanovených termínů, kvalitně a včas odvedenou práci vždy pochválíme. ▸ Různými formami (filmy, besedy, historická představení, návštěvy muzeí apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a společnost	Dějepis	3.	6.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Člověk v dějinách				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ▸ uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ▸ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ proč a jak poznáváme minulost ▸ hmotné a písemné prameny ▸ vnímání historického času ▸ hlavní období historie 	M Práce s dějepisným atlasem		
Počátky lidské společnosti				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ▸ objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost ▸ uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ výklad vzniku světa a člověka v mýtech, náboženstvích a vědecký výklad ▸ vývoj člověka, hlavní rasy a jazyky ▸ významná archeologická naleziště v našich zemích a v Evropě 	MKV-rovnocennost všech etnických skupin a kultur Př Z		
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ▸ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ▸ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem ▸ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz ▸ antické Řecko a Řím ▸ střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	MKV – vztahy mezi kulturami /vzájemné obohacování různých kultur/		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a společnost	Dějepis	3.	7.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Křesťanství a středověká Evropa				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ▸ porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti ▸ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech 	<p>Středověk od 5. do 12.století</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ osídlení Evropy po rozpadu Západořímské říše ▸ způsob života barbarských kmenů ▸ přijímání křesťanství ▸ říše franská a byzantská ▸ slovanské kmeny ▸ Cyrilskometodějská mise ▸ počátky českého státu za prvních Přemyslovců ▸ šíření křesťanství ▸ významné evropské státy ▸ křížové výpravy ▸ románská kultura 		<p>EGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</p> <p>OV ČJ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ▸ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<p>Středověk od 13. do 15.století</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ zemědělství, řemesla, obchod ▸ vznik měst ▸ struktura středověké společnosti ▸ český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků ▸ gotická kultura ▸ husitství ▸ český stát v období poděbradském a jagellonském 		<p>EGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení ČJ VV</p>	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a společnost	Dějepis	3.	8.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky ▸ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ▸ popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ renesance, humanismus, reformace ▸ zámořské objevy ▸ vznik habsburské monarchie ▸ postavení českých zemí v habsburské monarchii ▸ třicetiletá válka ▸ občanská válka v Anglii ▸ habsburská monarchie a české země po třicetileté válce ▸ barokní kultura 		<p>MKV – spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, otázka lidských práv EGS – co Evropu spojuje a co ji rozděluje VDO – občan jako člen společnost – jeho</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ▸ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie ▸ objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky ▸ na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus ▸ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných památek 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ osvětenství ▸ habsburská monarchie a české země v 18.století ▸ velmoci v 15. a 18.století 	<p>práva a povinnosti ČJ VV Z OV</p>
Modernizace společnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ▸ objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě ▸ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ▸ charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích ▸ na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy ▸ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vznik USA ▸ Francouzská revoluce ▸ Napoleonské války ▸ průmyslová revoluce ▸ vznik a formování občanské společnosti ▸ národní obrození ▸ rok 1848 ▸ vznik Rakousko – Uherska ▸ občanská válka v USA ▸ konflikty mezi velmocemi ▸ kolonialismus 	<p>VDO – demokracie jako protiváha diktatury EGS – klíčové mezníky evropské historie MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a společnost	Dějepis	3.	9.	1,5
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Moderní doba				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ žák ▸ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ▸ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ▸ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu ▸ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost ▸ zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<p>První světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ domácí a zahraniční odboj ▸ výsledky války ▸ vznik ČSR ▸ politický systém, vnitřní a zahraniční politika ČSR <p>Evropa a svět ve 20. a 30. letech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus ▸ důsledky pro ČSR a svět <p>Druhá světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ holocaust ▸ situace v našich zemích ▸ domácí a zahraniční odboj ▸ politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p>VDO – základní principy a hodnoty demokratického politického systému /právo, spravedlnost/ MKV – rovnocennost všech etnických skupin a kultur EGS – Evropa a svět OV Z ČJ</p>		
Rozdělený a integrující se svět				
<ul style="list-style-type: none"> žák ▸ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků ▸ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ▸ posoudí postavení rozvojových zemí ▸ prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ studená válka ▸ rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi ▸ politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření ▸ vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) ▸ Československo od únorového převratu do r. 1989 ▸ vznik ČR ▸ rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět ▸ problémy současnosti, ▸ věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje ▸ sport a zábava 	<p>VDO – uplatňování demokratických principů v každodenním životě OSV – respektování, podpora, pomoc, lidská práva EGS – Evropa a svět, mezinárodní setkávání, evropská integrace OV ČJ</p>		

6.5.2. Výchova k občanství

V předmětu Výchova k občanství utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> › Na příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. › Nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů – informace propojujeme s praktickým životem. Zadáváme takové úkoly, aby žáci museli vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. › Podporujeme žáky v tom, aby sami vybírali způsoby plnění zadaných úkolů. › Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. › Podporujeme činnosti vedoucí k větší samostatnosti žáků, podporujeme jejich iniciativu, tvořivost, vlastní úsudek.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> › Uplatňujeme mezipředmětové vztahy, podněcujeme k objevování vzájemných vztahů a příčin společenských příčin a dějů. › Zařazujeme úlohy vycházející z praktického života. › Podporujeme samostatnost, tvořivost a týmovou spolupráci při řešení problémů.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> › Zaměřujeme se na komunikační dovednosti žáků v sociálních vztazích. › Umožňujeme žákům prezentovat své názory v komunitním kruhu. › V zadaných pracích se žák vyjadřuje různými komunikačními prostředky – písemná, grafická, slovní forma. › Požadujeme po žácích dodržování pravidel správné komunikace – věcnost, naslouchání druhým, prostor pro různé názory, respektování názoru druhých.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> › Pěstujeme atmosféru demokracie a přátelství. › Podporujeme spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení. › Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. › Rozvíjíme u žáků schopnost empatie, ohleduplnosti vůči starým a nemocným lidem, pěstujeme solidaritu s druhými.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> › Učíme žáky, jak argumentovat a vhodnou formou prosazovat své zájmy, samostatně se rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí, dodržovat dohodnutá pravidla. › Věnujeme pozornost prevenci šikany a násilí, preventivnímu protidrogovému programu. › Rozvíjíme vztah žáků k přírodě, podporujeme aktivity, kterými se žáci mohou zapojit do občanského života (sběr, pomoc při úpravě hřiště místních fotbalistů, účast v charitativních sbírkách, besedy s odborníky z různých oborů,...) › Pořádáme různé kulturní akce (zájezdy do divadel, výlety za krásami ČR,...) › Pomocí různých projektů vytváříme vztah k rodné zemi a ke kulturním hodnotám. › Pořádáme akce vycházející z lidových tradic (mikulášská nadílka, vánoční besídka, masopustní rej atd.)

Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vyžadujeme u žáků hodnocení vlastní práce, případně návrhy na její zlepšení. ▸ Účastníme se akcí pro žáky 8. a 9. tříd (Schola Nova, dny otevřených dveří na středních školách atd.) ▸ Při práci (skupinové i práci jednotlivců) vyžadujeme pečlivost, dodržení předem stanovených kritérií, dodržení časových termínů, tím rozvíjíme u žáků schopnost plánování své práce. ▸ Nabízíme informační a poradenské služby výchovného poradce v oblasti profesní orientace.
--------------------------------	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a společnost	Výchova k občanství	3.	6.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ žák se orientuje v kalendáři. ▸ chápe závislosti člověka na přírodě v návaznosti na vegetačním cyklu přírody. 	Člověk v rytmu času <ul style="list-style-type: none"> ▸ čas v praktickém životě člověka, měření času ▸ cyklus přírody – orientace v čase, kalendář 		Z – pohyb Země miniprojekt – kalendář M – římské číslice	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí pojem domova z hlediska své sounáležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti, přechází k pojmům Evropa, svět ▸ uvede příklady spolupráce při řešení úkolů v rodině 	Rodinný život <ul style="list-style-type: none"> ▸ postavení rodiny ve společnosti, typy rodiny, příbuzenské vztahy, rodokmen, manželství, citová funkce rodiny, biologická funkce rodiny ▸ úloha peněz a majetku ▸ materiální funkce rodiny ▸ vliv rodiny na výchovu dítěte, výchovná funkce rodiny ▸ náhradní výchova 		Můj rodokmen Rodinný rozpočet Denní rytmus – optimální denní režim Pomoc na dálku	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ chápe význam vzdělání, společných pravidel a norem ve školním kolektivu, význam tolerance i spolupráce ▸ řeší neshody a konflikty nenásilným způsobem 	Vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> ▸ školní docházka, systém vzdělání, pravidla školního života, školní řád ▸ umění se učit – plánování organizace, metody učení, odpočinek 		MKV - bezpečné klima pro všechny – miniprojekt „Aby nám tu bylo dobře“ OSV – organizace vlastního času	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ projevuje kladný vztah k místu, kde žije ▸ vnímá krajinné a ekologické prostředí 	Domov je tam, kde ... <ul style="list-style-type: none"> ▸ obec: domov, vztah k obci ▸ státní správa, samospráva ▸ obecní úřad, obecní zastupitelstvo, obecní rozpočet ▸ životní prostředí 		Návštěva obecního úřadu Tematická vycházka – ENV - např. kořenová čistička	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vyjmenuje státní symboly a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají ▸ rozumí základním pojmům, 	Má vlast <ul style="list-style-type: none"> ▸ život v regionech - odlišnosti ▸ kolik řečí znáš ... ▸ český jazyk, cizí jazyky 		Hrdost na tradice a zvyky Čj – jazyková kulturnost	

popíše základní funkce složek státní moci	<ul style="list-style-type: none"> ▸ spisovná a nespisovná čeština ▸ státní symboly ▸ ČR – demokratický právní stát 	VDO
<ul style="list-style-type: none"> ▸ je hrdý na historii svého národa, odliší projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ▸ šetrně se chová ke kulturním památkám, je schopný vystoupit proti vandalismu. 	Z historie <ul style="list-style-type: none"> ▸ od pravěku po 20. století ▸ umělci, vynálezci, sportovci, prezidenti – významné osobnosti ▸ Praha 	Čj – pověsti využití znalostí z vlastivědy Návštěva Prahy
▸ chápe odlišnosti mezi lidmi, toleruje a respektuje je.	Lidská práva <ul style="list-style-type: none"> ▸ dokumenty ▸ práva a povinnosti 	VDO
▸ poskytne první pomoc při běžných úrazech	První pomoc	Př- Helpík

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a společnost	Výchova k občanství	3.	7.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ví , co vše působí na formování osobnosti ▸ rozpozná negativní vlivy, umí se bránit ▸ volí vhodný způsob komunikace ▸ chápe vliv masmédií, přistupuje k informacím kriticky, umí si vybrat 	Život mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> ▸ socializace - záměrné a nezáměrné působení, sociální skupina (rodina, škola, vrstevníci) ▸ komunikace - slovní, mimoslovní ▸ hromadné sdělovací prostředky 		OSV - osobnostní rozvoj Čj - komunikace v různých situacích Čj - různé typy sdělení: reklama, zprávy	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v základní nabídce kulturních institucí ▸ má kladný postoj ke kultuře, dává jí místo v každodenním životě 	Člověk a kultura <ul style="list-style-type: none"> ▸ kultura, druhy a funkce umění. ▸ víra a náboženství ▸ pravidla slušného chování ▸ kulturní instituce 		Dě, Ze - projekt - světová náboženství Návštěva divadla	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ má kladný vztah k vlasti a její kultuře ▸ vnímá krajinné a ekologické bohatství země, chová se šetrně k životnímu prostředí 	Přírodní a kulturní bohatství <ul style="list-style-type: none"> ▸ přírodní a kulturní památky, umělecké slohy ▸ ochrana přírodního a kulturního bohatství 		Dě, Ze- monoprojekt: um.slohy Př - ochrana živ.prostř. EVM - sběr + třídění odpadu	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ respektuje cizí majetek, dobře využívá a chrání majetek vlastní ▸ přiměřeně uspokojuje své životní potřeby ▸ soucítí a pomáhá lidem žijícím ve špatných sociál. podmínkách 	Majetek v našem životě <ul style="list-style-type: none"> ▸ potřeby, druhy potřeb, statky a služby, peníze, funkce peně ▸ majetek, druhy majetku ▸ životní úroveň 		Ze - služby - terciární sféra Empatie, charita	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vnímá ČR jako právní stát. ▸ uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost za fungování státu 	Řízení společnosti <ul style="list-style-type: none"> ▸ formy a znaky státu, demokracie ▸ volby, volební zákon 		Dě - vznik státu Ze - formy státu - konkrétní příklady	

	› začlenění do veřejného života	
› chápe potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi › zajímá se o dění ve světě › vnímá rozdíly mezi občany jako přirozené › chrání svůj život a zdraví v případě všeobecného ohrožení	Svět kolem nás › Evropská unie › národnostní menšiny › OSN, NATO › ochrana obyvatel za mimořádných situací	EGS - jsme Evropané Z př. konkrét. Států
› v reálných situacích uplatňuje lidská práva › respektuje práva druhých	Lidská práva › lidská práva v dokumentech › rovnost a nerovnost › svoboda a autorita › morálka a mravnost	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a společnost	Výchova k občanství	3.	8.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
› žák si všímá rozdílů mezi lidmi a přijímá je jako přirozené › poznává sám sebe a uvědomí si svoji jedinečnost, pozitivně přijímá sám sebe › uvědomuje si, co od života očekává a k jakým cílům směřuje › využívá zkušenosti získané učením a uchované v paměti › uvědomí si, jak city ovlivňují naše chování i jednání › přiměřeně se vyjadřuje a prosazuje ve svém životě › pečuje o své zdraví po stránce duševní i tělesné	Člověk jako jedinec, osobnost › co je už za mnou › kde právě jsem, kam jdu › jak se znám › co jsem, co chci, co mohu Psychické procesy a stavy › jak se poznávám a vnímám › jak myslím a tvořím nové › jak si pamatuji a soustředím se › jak se učím › jak prožívám své city Člověk v sociálních vztazích › umím se přiměřeně prosazovat › zvládnou i náročné životní situace › umím žít zdravě	M – průměrná délka života Př – vývojová období člověka, fáze lidského života, smyslové orgány Vv – teplé a studené barvy, významní malíři Cj – teenager, zájmy a koníčky Čj – příběhy osobností, přísloví Vv, Tv, Hv – vyjádření pocitu Rv – osobní hygiena, režim dne, vyvážená strava		
› rozumí základním ekonomickým pojmům › pozoruje ekonomické jevy v praktickém životě a uplatňuje v něm získané znalosti	Stát a hospodářství, hospodaření › ten umí to a ten zas tohle .. › přejete si prosím? › nakupujeme ...	Hv – písnička Čj – cena = hodnota, ocenění, vyznamenání, smysl		
› seznámí se se základními pojmy v oblasti práva a snaží se jim porozumět › pěstuje si právní vědomí › dbá na dodržování právních a etických norem	Stát a právo, právní minimum › právo je minimum morálky › právo je systém › ústava, moc zákonodárná, moc výkonná, moc soudní › základní práva a svobody › politika, právo v Evropě	Ze – státy EU		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a společnost	Výchova k občanství	3.	9.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ▸ uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy ▸ uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ▸ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i důsledky pro život lidstva ▸ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu ▸ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	<p>Globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ mezinárodní spolupráce ▸ kolektivní bezpečnost – NATO ▸ nejvýznamnější společenství a jejich orgány <p>Globální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ lidské zásahy do přírody ▸ národní a náboženská snášenlivost 	<p>OSV – Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice EGS – Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané ENV – Vztah člověk k prostředí Globální problémy lidstva MKV – Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<p>Stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ hospodářská politika státu, státní rozpočet, národní důchod ▸ sociální politika státu ▸ postavení českého hospodářství ve světové ekonomice 			
<ul style="list-style-type: none"> ▸ přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ▸ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství ▸ provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede 	<p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ význam vnější a vnitřní ochrany hranic ▸ politická pluralita – politické strany ▸ národnostní menšiny ▸ právní ochrana občanů ▸ člověk a pracovní život ▸ pracovní smlouva, pracovní podmínky 	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako forma vlády Formy participace občanů v politickém životě</p>		

<p>příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování ▸ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ▸ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ práva a povinnosti zaměstnance <p>Člověk a občanský život</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ občanské právo jako součást soukromého práva ▸ způsobilost nabývat práv a povinností <p>Člověk a rodinný život</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ zákon o rodině ▸ mravní a právní odpovědnost rodičů za děti <p>Trestní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ nejzávažnější protispolečenské jevy, prevence a postihy ▸ odpovědnost za svoje jednání 	
---	--	--

6.6. Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis
------------------------------	---

Charakteristika

Vzdělávací oblast poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě

Vzdělávací obory oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Učí se učit zkoumat příčiny přírodních procesů, vztahy mezi nimi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit praktické problémy. Při studiu přírody si žáci osvojují i důležité dovednosti, a to dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Vzdělávání probíhá v kmenových učebnách, často v přírodě v okolí školy, žáci využívají učebnu výpočetní techniky, která je zásobena množstvím výukových programů, používají i videonahrávky s animovaným zpracováním pokusů, výuka je doplňována i odbornými filmy s přírodní nebo technickou tematikou. Na internetu žáci vyhledávají informace potřebné k objasnění přírodních zákonitostí nebo k vypracování zadávaných referátů. K demonstraci přírodovědných témat vhodně využíváme tematické zájezdy do Národního muzea a Technického muzea v Praze nebo do Muzea zábavného poznávání a iQparku v Liberci, kde žáci mohou libovolně manipulovat s vystavenými modely, ověřují si zábavnou formou své znalosti a získávají kladný vztah k přírodovědným oborům.

6.6.1. Fyzika

V předmětu Fyzika utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Pomocí textů a obrázků v učebnicích a v encyklopediích a pomocí map rozvíjíme u žáků schopnost číst s porozuměním jak verbální, tak i ikonické texty. ▸ Zaměřujeme se prioritně na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získávání. Podporujeme samostatnost a tvořivost, požadujeme po žácích samostatnost při vyhledávání a zpracovávání informací. ▸ Rozlišujeme základní a rozšiřující učivo.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme praktické problémové úlohy a situace, žáci se tak učí problémy řešit. ▸ Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. ▸ Podporujeme netradiční způsoby řešení, vítáme každou aktivitu, která vede k vyřešení zadaných úloh. ▸ Necháváme žáky prezentovat své názory před spolužáky a třídu vybízíme k hodnocení předvedeného řešení. Žáci se tak cvičí ve schopnostech hodnocení a sebehodnocení. ▸ Často předvádíme praktické pokusy problémové situace, podněcujeme žáky k jejich řešení.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vytváříme takové situace, při nichž žáci musí pracovat v týmech, spolupracovat. ▸ Požadujeme, aby žáci závěry svých zjištění formulovali stručně a srozumitelně. ▸ Klademe důraz na úroveň mluveného i písemného projevu. ▸ Dbáme na dodržování pravidel správné komunikace (promlouvání, naslouchání, respektování názorů druhých, argumentování).
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Podporujeme spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení, práci v týmu organizujeme výuku bez situací nerovnosti. ▸ Netolerujeme nic, co narušuje spolupráci a dobré vztahy ve skupině. ▸ Využíváme řízenou diskusi, prezentaci názorů žáků. ▸ Žákům přidělujeme různé role ve skupině, postupně vyžadujeme, aby si role samostatně rozdělili. Vytváříme takové situace, aby si žáci uvědomili, že se navzájem potřebují, protože tak lépe splní zadané úkoly a cíle.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Diskutujeme se žáky o technických problémech. Společně nacházíme některé způsoby řešení ▸ Vytváříme podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí, pěstujeme schopnost porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. ▸ Pěstujeme vztah k rodné zemi a k jejím kulturním hodnotám. Zdůrazňujeme informace o úspěších českých vědců, vyhledáváme o nich informace na internetu, sledujeme pořady o vědě v televizi.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme práce, které nutí členy skupiny nebo jednotlivce k převzetí odpovědnosti za výsledek práce. Požadujeme pečlivost, dodržení předem stanovených kritérií, dodržování časových termínů, tak rozvíjíme z žáků schopnost plánování své práce. ▸ Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. Podporujeme využití výpočetní techniky, internetu. ▸ Uvádíme konkrétní příklady života v různých zemích, na příkladech ukazujeme, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Fyzika	3.	6.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Látky a tělesa				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší pojmy těleso a látka ▸ porozumí pojmu síla, gravitační síla, pole ▸ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí ▸ pozoruje a měří siloměrem, klade si otázky (jak?, proč?, co se stane, jestliže?) a hledá na ně odpověď 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ látky pevné, kapalné a plynné ▸ vzájemné působení těles, síla ▸ gravitační síla, pole ▸ částicová stavba látek ▸ Brownův pohyb, difúze a krystalizace 	PŘ – ochrana životního prostředí, život v rybníku za nízkých teplot, krystaly, Brown – botanik, úloha difúze při látkové výměně ČJ – J. Seifert, nositel Nobelovy ceny OV – jaderná elektrárna, vynález dynamitu, kosmonautika M – fyzikální výpočty, práce s kalkulačkou Z – ledovce, horniny – žula, koloběh vody, kulatost Země D – významné osobnosti historie		
Elektrické vlastnosti látek				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ seznámí se s pojmem kladný a záporný elektrický náboj ▸ vysvětlí strukturu atomu a utvoření iontu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ elektrovaní třením ▸ druhy elektrického náboje ▸ model atomu ▸ ionty ▸ elektrické pole ▸ elektrické siločáry 	D – historická vývoj poznávání a osobnosti vědy PŘ – vliv bouřky a poruchy elektrického pole na chování zvířat a člověka OV – ochrana před bleskem		
Magnetické vlastnosti látek				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v základech magnetizmu a magnetického pole ▸ zná princip kompasu a buzoly 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ magnety přírodní a umělé ▸ póly magnetu ▸ magnetické pole ▸ magnetické indukční čáry ▸ magnetické pole Země 	Z – poloha magnetických pólů, určování světových stran, naleziště železných rud M – úhly PŘ – chování živočichů v magnetickém poli Země, orientace tažných ptáků, magnetovec		
Veličiny a jejich měření				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ upevňuje se převádění jednotek, osvojuje metody měření, fyzikálních veličin s důrazem na přesnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ soustava SI ▸ délka ▸ objem ▸ hmotnost 	Z – tvar Země, vzdálenosti měst, vznik větru, ledovce, Mrtvé moře, vegetační pásma, hmotnost		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty ▸ rozumí vztahu mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů ▸ pracuje s MFCHT a s měřidly fyzikálních veličin 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ hustota ▸ čas ▸ teplota (změna rozměrů tělesa při jeho zahřívání) ▸ jednotky fyzikálních veličin, jejich převody a měření 	<p>planet, rovnodennost Př – rozměry a hmotnost živočichů, vliv extrémních teplot na zdraví člověka, souvislost polních prací s teplotou, vitální kapacita plic M – geometrické útvary, zaokrouhlování, aritmetický průměr Ov – oteplování Země, délka roku, kalendář, pražský orloj, sluneční hodin, letní čas</p>
Elektrický obvod		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší vodič od izolantu, sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod, zná a používá zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ sestavení elektrického obvodu ▸ elektrické vodiče a izolanty ▸ zásady správného používání elektrických spotřebičů, bezpečnost při práci 	<p>Př – ekologie – využití elektřiny, proudění krve v lidském těle Ov – třídění odpadů, požáry způsobené zkratem, osvětlení o Vánocích</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Fyzika	3.	7.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Pohyb těles				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozhodne, zda je dané těleso v klidu či pohybu ▸ početně (i pokusně) určí rychlost pohybu tělesa ▸ používá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem rovnoměrného pohybu těles ▸ znázorní grafem závislost dráhy 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ klid a pohyb tělesa, jejich relativnost. ▸ dráha a čas. ▸ rovnoměrný pohyb a jeho rychlost. ▸ průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu. ▸ pohyb křivočarý a přímočarý. 	<p>M – práce s kapesním kalkulátorem, stopkami a délkovými měřidly, přímá a nepřímá úměrnost Z – tvar dráhy Země ve sluneční soustavě, rychlost větru, vichřice Př – Gepard, želva, hlemýžď – jejich rychlost Ov – turistika – povolené rychlosti v ČR a ve světě</p>		
Síly				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozezná jednotlivé druhy sil ▸ navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly ▸ určí těžiště tělesa ▸ popíše a uvede posuvné, otáčivé a deformační účinky síly v praxi ▸ využívá Newtonovy zákony 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ síla, její velikost a směr ▸ znázornění síly ▸ měření síly, jednotka síly ▸ gravitační síla ▸ třecí síla ▸ těžiště tělesa ▸ výslednice dvou sil stejných 	<p>Ov – bezpečnost silničního provozu – setrvačnost – bezpečnostní pásy D – historická vývoj</p>		

<p>k vysvětlení nebo k předvídání změn pohybu tělesa při působení sil</p> <p>› určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů</p>	<p>i opačných směrů</p> <p>› Newtonovy zákony</p> <p>› otáčivý účinek síly</p> <p>› rovnováha na páce a pevné kladce</p>	
Mechanické vlastnosti kapalin a plynů		
<p>› zná Pascalův a Archimedův zákon</p> <p>› předpoví chování tělesa v klidné tekutině</p> <p>› užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení</p> <p>› porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, vznáší se, nebo bude plovat</p> <p>› vysvětlí vznik atmosferického tlaku</p>	<p>› Pascalův zákon a jeho užití</p> <p>› hydrostatický tlak</p> <p>› atmosférický tlak</p> <p>› Archimedův zákon v tekutinách</p> <p>› vztlaková síla působící na těleso v kapalině i v atmosféře Země</p>	<p>Z – železniční – silniční doprava – přetěžování kamiónů, atmosféra Země</p> <p>Ov – záchrana tonoucího, znečištění ovzduší – exhalace</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Fyzika	3.	8.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Energie				
<p>› rozumí pojmem práce a energie</p> <p>› využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>› dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem</p> <p>› rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny</p> <p>› rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a uvede praktické příklady</p> <p>› objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě</p> <p>› zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>› práce, výkon</p> <p>› pohybová a polohová energie a jejich vzájemná přeměna</p> <p>› vnitřní energie</p> <p>› teplo, vedení tepla</p> <p>› přeměny skupenství látek</p> <p>› tání a tuhnutí, skupenské teplo tání</p> <p>› vypařování, var, kapalnění</p> <p>› obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>Z – změny skupenství, předpověď počasí, voda</p> <p>Ov – Globální oteplování Země, skleníkový efekt, šetření energií, důležitost ledovců pro život přímořských států, jarní zátopy po tání sněhu, nebezpečí ledových bariér na řekách</p> <p>Ch – význam skupenských změn při výrobě skla, plastu</p> <p>Vv – sochy z ledu</p> <p>D – osobnosti vědy</p>		
Elektrické děje				
› sestaví správně podle schématu	› elektrický náboj	D – Volta - objev el. zdrojů		

<p>elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ osvojí si metody měření el. proudu a el. napětí početně i pokusně ▸ rozliší stejnosměrný proud od střídavého ▸ odliší zapojení spotřebičů v obvodu a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, proud a odpor spotřebičů ▸ chápe, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben ▸ dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ elektrické pole a síla ▸ elektrické napětí ▸ elektrický zdroj ▸ stejnosměrný a střídavý elektrický proud ▸ Ohmův zákon pro kovy ▸ odpor vodiče, spojování vodičů za sebou a vedle sebe ▸ elektrická práce a energie ▸ elektrický výkon ▸ výroba a přenos elektrické energie 	<p>v souvislosti s pokrokem v technice a se změnou kvality života</p> <p>Ov – první pomoc. dýchání z úst do úst, vývoj dopravních prostředků a rozvoj cestování</p> <p>Př – využívání elektřiny při vytápění domů místo spalování uhlí</p> <p>Hv – elektrické hudební nástroje</p> <p>Z – mapa ČR - elektrárny</p>
--	---	--

Zvukové jevy

<ul style="list-style-type: none"> ▸ určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku ▸ pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí ▸ rozumí pojmem „hlasitost zvuku“ a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí ▸ určí možnosti jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vznik zvuku ▸ zdroj zvuku ▸ šíření zvuku v různých prostředích ▸ rychlost zvuku ▸ hluk a jeho negativní vliv na zdraví člověka ▸ odraz zvuku na přepážce a zvuková ozvěna 	<p>Př – Stavba lidského ucha, chrániče uší v hlučných pracovištích</p> <p>Hv – Ladička, hudební nástroje, barvy tónů</p> <p>Ov – Nutnost úprav koncertních sál, divadel, kin, aby dozvuk nepůsobil rušivě</p>
---	--	---

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Fyzika	3.	9.	1,5
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Elektromagnetické děje				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu ▸ chápe princip elektromagnetu, jeho využití v praxi, např. u el. zvonku ▸ chápe princip elektromagnetické indukce ▸ vysvětlí funkci transformátoru a jeho využití při přenosu el. 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ magnetické pole cívky s proudem ▸ elektromagnet a jeho užití ▸ elektromagnetická indukce ▸ transformátor 	<p>Ch – galvanický článek</p> <p>Ov – šetření el. energií – žárovka x zářivka, požáry způsobené zkratem</p> <p>D – významné osobnosti vědy</p> <p>Př – magnetoterapie</p> <p>M – výpočty transformačního poměru</p>		

<p>energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ popíše nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí 		
Světelné jevy		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozumí pojmem zdroj světla a optické prostředí ▸ rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla ▸ vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí ▸ zná zákon odrazu a lomu a dokáže uvést příklady jejich využití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ zdroje světla a jeho šíření ▸ rychlost světla ▸ zákon odrazu světla ▸ zrcadla ▸ lom světla ▸ optické čočky ▸ rozklad světla 	<p>Př – nadměrná hladina zvuku Ov – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie – sluneční elektrárny</p>
Jaderná energie		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro ▸ rozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně ▸ dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ jaderná energie a jaderné záření ▸ štěpení jader uranu, řetězová reakce ▸ jaderná elektrárna 	<p>Ch – atomy, molekula, radiační havárie Ov – výroba el. energie a její vliv na životní prostředí, jaderná energie, její výhody a nevýhody Z – mapa ČR a Evropy</p>
Vesmír		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ popíše Sluneční soustavu, má představu o pohybu vesmírných těles ▸ má představu o dějích na Slunci ▸ objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Sluneční soustava ▸ hvězdy 	<p>Z – postavení Země ve vesmíru a vlastnosti některých planet Ov – kosmonautika</p>

6.6.2. Chemie

V předmětu Chemie utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Pomocí textů a obrázků v učebnicích a v encyklopediích a pomocí map rozvíjíme u žáků schopnost číst s porozuměním jak verbální, tak i ikonické texty. ▸ Zaměřujeme se prioritně na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získávání. Podporujeme samostatnost a tvořivost, požadujeme po žácích samostatnost při vyhledávání a zpracovávání informací. ▸ Na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem hodiny, hodinu na konci zhodnotíme.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme praktické problémové úlohy a situací, žáci se tak učí problémy řešit. ▸ Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. ▸ Podporujeme netradiční způsoby řešení, vítáme každou aktivitu, která vede k vyřešení zadaných úloh. Necháváme žáky prezentovat své názory před spolužáky a třídu vybízíme k hodnocení předvedeného řešení. Žáci se tak cvičí ve schopnostech hodnocení a sebehodnocení. ▸ Diskutujeme se žáky o problémech životního prostředí a problémech s tím souvisejících, o jejich příčinách a možnostech řešení (nedostatek vody, skleníkový efekt atd.)
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vytváříme takové situace, při nichž žáci musí pracovat v týmech, spolupracovat. ▸ Požadujeme, aby žáci závěry svých zjištění formulovali stručně a srozumitelně. ▸ Klademe důraz na úroveň mluveného i písemného projevu. ▸ Dbáme na dodržování pravidel správné komunikace (promlouvání, naslouchání, respektování názorů druhých, argumentování).
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Podporujeme spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení, práci v týmu organizujeme výuku bez situací nerovnosti. ▸ Netolerujeme nic, co narušuje spolupráci a dobré vztahy ve skupině. ▸ Využíváme řízenou diskusi, prezentaci názorů žáků. ▸ Žákům přidělujeme různé role ve skupině, postupně vyžadujeme, aby si role samostatně rozdělili. Vytváříme takové situace, aby si žáci uvědomili, že se navzájem potřebují, protože tak lépe splní zadané úkoly a cíle.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Diskutujeme se žáky o současných problémech lidstva. Společně nacházíme některé způsoby řešení. (Možnost praktického využití znalostí z chemie.) ▸ Vytváříme podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí, pěstujeme schopnost porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. ▸ Pěstujeme vztah k rodné zemi a k jejím kulturním hodnotám. Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí, zdůrazňujeme význam i nebezpečí chemického rozvoje. Seznamujeme žáky s významnými českými vědci - chemiky a s jejich objevy.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme práce, které nutí členy skupiny nebo jednotlivce k převzetí odpovědnosti za výsledek práce. Požadujeme pečlivost, dodržení předem stanovených kritérií, dodržování časových termínů, tak rozvíjíme z žáků schopnost plánování své práce. ▸ Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. Podporujeme využití výpočetní techniky, internetu. ▸ Uvádíme konkrétní příklady života v různých zemích, na příkladech ukazujeme, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Chemie	3.	8.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Směsi				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje směsi a chemické látky ▸ vypočítá složení roztoku ▸ vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění látek ▸ rozliší a pojmenuje druhy směsí ▸ zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený ▸ zná princip, postup a metody oddělování složek směsí, provede filtraci a destilaci ve školních podmínkách ▸ rozlišuje různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití ▸ zná hlavní znečišťovatele pitné vody ▸ zná složení vzduchu, vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny ▸ vyjmenuje znečišťovatele vzduchu, vysvětlí vznik inverze a smogu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje ▸ směsi různorodé a stejnorodé ▸ roztoky, složení roztoků ▸ oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace ▸ voda a její vlastnosti a význam ▸ vzduch a jeho vlastnosti a význam 	<p>Fy- skupenské stavy látek, změny skupenství</p> <p>Př- význam vody a vzduchu jako základní podmínky života</p> <p>Př – čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva, význam trop. deštných pralesů a zeleně obecně, význam korálů a planktonu</p>		
Částicové složení látek a chemické prvky				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech ▸ odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu ▸ rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny, určí počet atomů ve vzorci ▸ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy, vysvětlí princip uspořádání prvků v PSP 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ atom, molekula, ionty, atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční vrstva, protonové číslo ▸ chemické prvky ▸ periodická soustava prvků (PSP) 	<p>Fy- stavba atomu, vznik iontů</p> <p>Fy – vedení elektrického proudu</p> <p>Fy – zákon zachování energie a hmotnosti</p> <p>Př, Ov– zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem</p>		
Chemické reakce				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zformuluje zákon zachování hmotnosti ▸ vyčíslí jednoduchou rovnici ▸ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku indikátorovým papírkem ▸ uvede příklady uplatnění neutralizace 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ zákon zachování hmotnosti ▸ slučování, neutralizace 			
Anorganické sloučeniny				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí pojem elektronegativita, vyhledá elektronegativitu prvku v PSP, určí charakter chemické vazby podle elektronegativity ▸ vytvoří vzorce oxidů, kyselin, hydroxidů a solí (kyslíkatých a nekyslíkatých) 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ chemická vazba ▸ jednoduché anorganické sloučeniny, oxidy, kyselost a zásaditost roztoků, pH, kyseliny, hydroxidy, soli 	<p>Vliv chemických sloučenin na životní prostředí</p> <p>Př – reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů</p>		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Chemie	3.	9.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Chemické reakce				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce, určí oxidační číslo prvku ve sloučenině ▸ pozná redoxní reakci ▸ vysvětlí princip výroby surového železa, oceli, princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí ▸ vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze NaCl, zná princip galvanického článku, užití elektrolýzy v praxi vysvětlí rozdíl mezi reakcí exotermickou a endotermickou 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ redoxní reakce ▸ faktory ovlivňující rychlost reakcí ▸ energie ▸ chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou 		Z - sv. naleziště rud Z - ocelářský průmysl	
Organické sloučeniny				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ používá pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku, jmenuje obecné vlastnosti uhlovodíků, zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb ▸ rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený ▸ vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků C1 -C10, sestaví model ▸ uvede vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu 	Uhlovodíky <ul style="list-style-type: none"> ▸ alkan, alken, alkin, aren ▸ molekulové, racionální a strukturální vzorce 		PŘ - ochrana přírody, vliv produktů spalování na životní prostředí Pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty ▸ roztrídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti ▸ vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie 	Paliva <ul style="list-style-type: none"> ▸ původ, druhy, výtnam ▸ pravidla bezpečnosti práce s palivy 		Z - těžba ropy, uhlí, plynu	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozumí pojmem charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků, zařadí derivát podle charakteristické skupiny ▸ vysvětlí význam freonů ▸ uvede vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu ▸ zná podstatu alkoholového kvašení, princip výroby destilátů a důsledky působení metanolu a etanolu na člověka ▸ rozliší vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu ▸ rozliší vzorec, zná užití kyseliny. 	Deriváty uhlovodíků <ul style="list-style-type: none"> ▸ halogenderiváty uhlovodíků ▸ alkoholy, fenoly ▸ karbonylové sloučeniny ▸ karboxylové kyseliny ▸ makromolekulární chemie 		PŘ - živ. prostředí	

<p>mravenčí, kyseliny octové a vyšších mastných kyselin</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ napíše obecné schéma esterifikace ▸ rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny ▸ vysvětlí pojmy monomer, polymer, makromolekula ▸ sestaví rovnici a vyjmenuje podmínky fotosyntézy ▸ rozdělí sacharidy (mono-, oligo-, poly-) ▸ rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe ▸ napíše rovnici vzniku tuků a mýdla ▸ uvede příklady zdrojů bílkovin a vitamínů 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ přírodní sloučeniny ▸ sacharidy ▸ tuky ▸ bílkoviny ▸ plasty a umělá textilní vlákna ▸ chemie v životě člověka 	<p>Ch 8 - destilace</p> <p>Př - zelené rostliny Z - pěstování cukrovky a cukrové třtiny, bavlníku Z- papírny v ČR</p> <p>Př 8 - zásady zdravé výživy</p>
Chemie a společnost		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska vlastností a vlivu na životní prostředí ▸ rozdělí plasty podle vlastností ▸ používá zkratky plastů a zná jejich vlastnosti a užití ▸ vysvětlí principy hašení požárů s využitím různých chemických látek 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ chemický průmysl v ČR ▸ průmyslová hnojiva ▸ plasty a syntetická vlákna ▸ pesticidy a insekticidy ▸ léčiva a návykové látky 	<p>Nebezpečí zneužívání návykových látek, odmítání návykových látek, zdravý životní styl. Integrovaný záchranný systém.</p>

6.6.3. Přírodopis

V předmětu Přírodopis utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Pomocí textů a obrázků v učebnicích a v encyklopediích a pomocí map rozvíjíme u žáků schopnost číst s porozuměním jak verbální, tak i ikonické texty. ▸ Zaměřujeme se prioritně na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získávání. Podporujeme samostatnost a tvořivost, požadujeme po žácích samostatnost při vyhledávání a zpracovávání informací. ▸ Na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem hodiny, rozlišujeme základní a rozšiřující učivo.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme praktické problémové úlohy a situací, žáci se tak učí problémy řešit. ▸ Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. ▸ Podporujeme netradiční způsoby řešení, vítáme každou aktivitu, která vede k vyřešení zadaných úloh. Necháváme žáky prezentovat své názory před spolužáky a třídu vybízíme k hodnocení předvedeného řešení. Žáci se tak cvičí ve schopnostech hodnocení a sebehodnocení. ▸ Diskutujeme se žáky o současném enviromentálním ohrožení světa a o problémech s tím souvisejících, o jejich příčinách a možnostech řešení (nedostatek vody, potravy, znečištění přírody, úbytek rostlinných i živočišných organismů)
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vytváříme takové situace, při nichž žáci musí pracovat v týmech, spolupracovat. ▸ Požadujeme, aby žáci závěry svých zjištění formulovali stručně a srozumitelně. ▸ Klademe důraz na úroveň mluveného i písemného projevu. ▸ Dbáme na dodržování pravidel správné komunikace (promlouvání, naslouchání, respektování názorů druhých, argumentování).
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Podporujeme spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení, práci v týmu organizujeme výuku bez situací nerovnosti. ▸ Netolerujeme nic, co narušuje spolupráci a dobré vztahy ve skupině. ▸ Využíváme řízenou diskusi, prezentaci názorů žáků. ▸ Žákům přidělujeme různé role ve skupině, postupně vyžadujeme, aby si role samostatně rozdělili. Vytváříme takové situace, aby si žáci uvědomili, že se navzájem potřebují, protože tak lépe splní zadané úkoly a cíle.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Diskutujeme se žáky o současných problémech lidstva. Společně nacházíme některé způsoby řešení. (Možnost praktického využití přírodovědných znalostí atd.) ▸ Vytváříme podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí, pěstujeme schopnost porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. ▸ Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí, třídíme odpady. Zdůrazňujeme úspěchy českých vědců v této oblasti.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme práce, které nutí členy skupiny nebo jednotlivce k převzetí odpovědnosti za výsledek práce. Požadujeme pečlivost, dodržení předem stanovených kritérií, dodržování časových termínů, tak rozvíjíme z žáků schopnost plánování své práce. ▸ Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. ▸ Podporujeme využití výpočetní techniky, internetu. ▸ Uvádíme konkrétní příklady života v různých zemích, na příkladech ukazujeme, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Přírodopis	3.	6.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí podstatu vzniku Země -popíše stavbu Země 	<p>Vznik a vývoj země jako celku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vznik a vývoj Země ▸ vznik a vývoj atmosféry 	<p>Z – Galaxie Mléčná dráha -slunce jako zdroj světla a tepla</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ popíše základní projevy života ▸ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ▸ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<p>Vznik a projevy života, vzájemné vztahy organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, rozmanitost ▸ názory na vznik života ▸ vzájemné vztahy mezi organismy ▸ populace, společenstva ▸ přirozené a umělé ekosystémy ▸ potravní řetězce ▸ rovnováha v ekosystému 	<p>D- vývoj člověka Z- poškození lesů, kyselé deště, znečištěné ovzduší Z- globální problémy lidstva</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel ▸ aplikuje praktické metody poznávání přírody ▸ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>Základní struktura života</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ buňka - složení, výživa ▸ buňky R, Ž, B ▸ pletiva, tkáně, orgány ▸ orgánové soustavy ▸ organismy jednobuněčné a mnohobuněčné ▸ význam a zásady třídění organismů 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Čj – význam cizích slov ▸ seznámení s mikroskopem 		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí význam a praktické využití virů a bakterií ▸ vysvětlí různé způsoby výživy hub, význam v ekosystémech v potravních řetězcích ▸ rozpozná nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi podle charakteristických znaků ▸ objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<p>Viry a bakterie Houby</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ houby nižší - základní charakteristika, vliv na člověka a živé organismy ▸ houby vyšší - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, první pomoc při otravě houbami ▸ lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam 	<p>Rv – příprava hub v kuchyni</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▸ rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje je a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ▸ odvodí na základě pozorování základní projevy chování 	<p>Živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ stavba a funkce jednotlivých částí těla, zařazení do systému ▸ rozšíření a význam, významní zástupci <p>Vývoj, vývin a systém živočichů Prvoci Bezobratlí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Zahavci ▸ Ploštěnci ▸ Hlísti 	<p>Z – oceány, státy rovníkové Afriky, Český kras, Moravský kras – vápencové krasy práce s mapou ČR Z – tropický podnebný pás, nálety sarančí v USA , korálové ostrovy F – pohyb bruslařek po hladině vody-</p>		

<p>živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka ▸ uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Měkkýši - zástupci ▸ Kroužkovci - zástupci ▸ Členovci - pavoukovci, pavouci, korýši, ▸ vzdušnicovci, hmyz, proměna N – D, zástupci ▸ Ostnokožci - hvězdice, ježovky, sumýši 	<p>povrchové napětí Z, D –morové epidemie F- stará jednotka píd' Z- produkce hedvábí v číně Z- výskyt malárie</p>
--	---	---

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Přírodopis	3.	7.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ▸ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ▸ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>Vývoj, vývin a systém živočichů Strunatci</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Paryby ▸ Ryby - mořské, sladkovodní ▸ Obojživelníci - ocasatí, bezocasí ▸ Plazi - ještěrky, hadi, želvy, krokodýli ▸ Ptáci - hrabaví, měkkozobí, vrubozobí, dravci, sovy, šplhavci, kukačky, pěvci semenožraví, hmyzožraví, všežraví, běžci, tučňáci 		<p>Z -rozšíření organismů, migrace EGS mezinárodní smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v Čechách Z –výskyt slané a sladké vody na zemi vodní toky ENV -zamořené vodní plochy, ekologické havárie ENV – ptačí krmítka, Z – cesty ptáků ENV – chov andulek, papoušků</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▸ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<p>Anatomie a morfologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ buňka, pletivo, orgán ▸ stavba a význam ▸ kořen, stonek, list, květ, semeno, plod <p>Fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování 			
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů ▸ odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	<p>Systém rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Řasy ▸ Mechorosty - mechy, játrovky ▸ Kaprad'orosty - kapradiny, plavuně, přesličky ▸ Nahosemenné – cykasy, jinany, jehličnany ▸ Krytosemenné – jednoděložné, 		<p>EV rostliny producenti, potravní řetězec Z – výskyt rostlin mapa světa ENV – význam lesa, ochrana lesů EGS hospodářsky významné rostliny,</p>	

› třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	dvouděložné a jejich běžně známí zástupci Význam rostlin a jejich ochrana	import, potravinové zdroje ENV léčivé rostliny, bio produkty
---	---	---

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Přírodopis	3.	8.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> › popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku › podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce › vysvětlí přízpůsobení savců prostředí a způsobu života › pozná vybrané zástupce › zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému 	Vývoj, vývin a systém živočichů Strunatci <ul style="list-style-type: none"> › Savci - zástupci savců, jejich charakteristické znaky, zařazení do řádů, význam v přírodě a pro člověka 	EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov EV., OSV –chov domácích savců		
<ul style="list-style-type: none"> › zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu › vysvětlí vývoj člověka › zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky › vysvětlí pojmy buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus › zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla › zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb › pojmenuje základní kosti a svaly › vysvětlí, jak tělo získává energii › popíše části trávicí soustavy a zná jejich funkci › popíše části dýchací soustavy › vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži › zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve › zná stavbu srdce a druhy cév › vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy › zná stavbu a funkci vylučovací 	Biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> › vývoj člověka › buňky, tkáně, orgány › soustava opěrná a svalová › energie › trávicí soustava › dýchací soustava › tělní tekutiny › oběhová soustava › soustava vylučovací 	MKV- rasy, národnostní menšiny VDO-tolerance k odlišnostem Dě - vývoj člověka Tv-význam posilování, udržování kondice Ch-aerobní procesy, oxidace F-zákon zachování energie, přeměna energie EGS- hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě		

<p>soustavy</p> <ul style="list-style-type: none"> › zná význam a stavbu kůže › zná stavbu nervové soustavy, popíše její činnost › popíše části mozku a jejich význam › zná příčiny nemocí dýchací, trávicí, oběhové, vylučovací, kožní, nervové a opěrné soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci › zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí › zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu › umí popsat stav a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy › vysvětlí způsob oplození › zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob › popíše jednotlivé etapy života › zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka › zná návykové látky a jejich nebezpečí › vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu 	<ul style="list-style-type: none"> › soustava kožní › nervová soustava › smyslové orgány › žlázy s vnitřní sekrecí › rozmnožování › pohlavní soustava › vývoj jedince › člověk a zdraví -význam virů a bakterií v životě člověka › genetika 	<p>Ch -cukry, tuky, bílkoviny ENV-znečištěné ovzduší, exhalace Ch - oxidy, spalování MDV - využití médií, stav ovzduší, varování-špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství</p> <p>ENV- pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj VZ-sexualita, pohlavně přenosné choroby</p> <p>EGS-pandemie AIDS</p> <p>VZ-nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus</p>
---	---	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Přírodopis	3.	9	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
› objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země › vznik a vývoj, stavba, složení › věda o Zemi		Z-planeta Země, stavba	
› rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Vnější a vnitřní geologické procesy › příčiny a důsledky › pohyb kontinentů, tektonika a sopečná činnost			
› rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Nerosty a horniny › magma a horniny › zvětrávání › usazené horniny › přeměněné horniny		F, Ch - terminologie, rozpustnost Ch - chem. vzorce, značky prvků Z - vznik pohoří,	

	<ul style="list-style-type: none"> › minerály a jejich vznik › ložiska a jejich vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití, určování jejich vzorků, principy krystalografie 	pohoří v ČR, ve světě MV – přírodní katastrofy, zemětřesení Ch-působení vody ve vápencích
› porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Půdy <ul style="list-style-type: none"> › složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin › hospodářský význam pro společnost › příklady její devastace, možnosti rekultivace 	
› rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi <ul style="list-style-type: none"> › geologické změny › vznik života › výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí › prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory › vývoj člověka 	Dě – vývoj člověka
	Geologický vývoj a stavba území ČR <ul style="list-style-type: none"> › Český masiv › Karpaty 	
› uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu	
› uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi › rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Organismy a prostředí <ul style="list-style-type: none"> › vzájemné vztahy mezi organismy › mezi organismy a prostředím › populace, společenstva › přirozené a umělé ekosystémy › potravní řetězce › rovnováha v ekosystému 	
› uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> › globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	ENV – aktivní přístup k ochraně ŽP

6.6.4. Zeměpis

V předmětu Zeměpis utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme práce týkající se poznávání okolí svého domova, regionu, své vlasti, cizích zemí, rozvíjíme zájem žáků o svůj region. ▸ Pomocí textů a obrázků v učebnicích a v encyklopediích a pomocí map rozvíjíme u žáků schopnost číst s porozuměním jak verbální, tak i ikonické texty. ▸ Zaměřujeme se prioritně na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získávání. ▸ Podporujeme samostatnost a tvořivost, požadujeme po žácích samostatnost při vyhledávání a zpracovávání informací. ▸ Rozlišujeme základní a rozšiřující učivo.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme praktické problémové úlohy a situací, žáci se tak učí problémy řešit. ▸ Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. ▸ Podporujeme netradiční způsoby řešení, vítáme každou aktivitu, která vede k vyřešení zadaných úloh. ▸ Necháváme žáky prezentovat své názory před spolužáky a třídu vybízíme k hodnocení předvedeného řešení. Žáci se tak cvičí ve schopnostech hodnocení a sebehodnocení. ▸ Diskutujeme se žáky o současném politickém rozdělení světa a o problémech s tím souvisejících, o jejich příčinách a možnostech řešení (války, nedostatek vody, potravy)
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vytváříme takové situace, při nichž žáci musí pracovat v týmech, spolupracovat. ▸ Požadujeme, aby žáci závěry svých zjištění formulovali stručně a srozumitelně. ▸ Klademe důraz na úroveň mluveného i písemného projevu. ▸ Dbáme na dodržování pravidel správné komunikace (promlouvání, naslouchání, respektování názorů druhých, argumentování).
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Podporujeme spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení, práci v týmu organizujeme výuku bez situací nerovnosti. ▸ Netolerujeme nic, co narušuje spolupráci a dobré vztahy ve skupině. ▸ Využíváme komunitní kruh, řízenou diskusi, prezentaci názorů žáků. ▸ Žákům přidělujeme různé role ve skupině, postupně vyžadujeme, aby si role samostatně rozdělili. ▸ Vytváříme takové situace, aby si žáci uvědomili, že se navzájem potřebují, protože tak lépe splní zadané úkoly a cíle.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Diskutujeme se žáky o současných problémech lidstva. Společně nacházíme některé způsoby řešení. (Možnost praktického využití geografických dovedností a znalostí atd.) ▸ Vytváříme podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí, pěstujeme schopnost porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. ▸ Pěstujeme vztah k rodné zemi a k jejím kulturním hodnotám. ▸ Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti.

Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Zadáváme práce, které nutí členy skupiny nebo jednotlivce k převzetí odpovědnosti za výsledek práce. ▸ Požadujeme pečlivost, dodržení předem stanovených kritérií, dodržování časových termínů, tak rozvíjíme z žáků schopnost plánování své práce. ▸ Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. Podporujeme využití výpočetní techniky, internetu. ▸ Uvádíme konkrétní příklady života v různých zemích, na příkladech ukazujeme, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání.
--------------------------------	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Zeměpis	3.	6.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ žák chápe důležitost specifického postavení Země a vesmíru, charakterizuje tvar a pohyby Země, Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce 	Planeta Země <ul style="list-style-type: none"> ▸ vesmír, Galaxie, sluneční soustava, tvar a rozměry a pohyby Země ▸ Měsíc – přirozená družice Země 		MDV – snímky z kosmu Fy – sluneční soustava Př – život ve vesmíru Dě – stáří kosmu Ma –jednotky, porovnání velikosti planet	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ používá glóbus jako zmenšený zjednodušený model planety Země, používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje zeměpisnou polohu ▸ přepočítá vzdálenost podle měřítek na různých druzích map ▸ stanoví místní čas, rozumí pojmem poledník, rovnoběžka, zem. síť, obratníky, polární kruh 	Glóbus a mapa <ul style="list-style-type: none"> ▸ měřítko ▸ zeměpisná síť ▸ určování zeměpisné polohy ▸ určování času na zeměkouli 		EGS – model Země OSV – spolupráce při měření a výpočtech M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Čj –skloňování slova glóbus Ov – režim dne	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ žák chápe nutnost propojení a celistvost jednotlivých přírodních sfér pro fungování Země jako celku 	Přírodní složky a oblasti Země <ul style="list-style-type: none"> ▸ stavba Země – pevninská a oceánská kůra ▸ vznik a zvětrávání pohoří ▸ vznik ostrovů, sopky, zemětřesení ▸ hydrosféra – oceány, moře ▸ atmosféra – počasí, podnebí – podnebné pásy ▸ pedosféra ▸ ekosystémy, biosféra – polární kraje,tundry,lesy mírného pásu, stepi, tvrdolisté lesy, pouště, savany,tropický deštný les ▸ království hor – výškové 		Př – rozmístění fauny a flóry na Zemi, člověk v různých životních podmínkách F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov – šetření vodou, čistota ovzduší M – nadmořská výška D – časová představa o pohybu kontinentů ICT – Internet – zdroj informací ENV – klimatické změny, význam vody, podmínky pro život EGS – propojení složek	

	<p>stupně v krajině</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ lidé v ohrožení ▸ jak lidé využívají přírodu 	<p>přírodní sféry, oteplování OSV – zájem o okolí, řešení problémů</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí ▸ srovnává krajinné sféry a jedinečnosti odlišných kultur ▸ posoudí význam mezinárodní spolupráce 	<p>Jak žijí lidé na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ lidé na Zemi – čím se lidé odlišují, kde žijí ▸ lesy – přírodní bohatství Země ▸ voda – nezbytná podmínka života ▸ zemědělství – starost o obživu lidí ▸ přírodní zdroje a nerostné suroviny ▸ co potřebujeme každý den ▸ doprava – zkracuje vzdálenost mezi lidmi ▸ služby – ulehčují lidem práci ▸ země vyspělé a rozvojové ▸ svět se propojuje – mezinárodní spolupráce 	<p>Př – lidské rasy, podvýživa, hlad, HIV, fosilní paliva, rostlinná a živočišná říše D – zvyšování počtu obyv. od 19. stol., technické objevy, vývoj dopravy, objevné plavby Ov – lidská práva, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl Rv – rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa Cj – pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, porovnání čísel F – typy elektráren OSV – vztahy mezi lidmi, skupinová práce ENV – vztah k přírodě EGS – vyčerpatelnost nerost. surovin</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Zeměpis	3.	7.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ žák navazuje na vědomosti a dovednosti získané v 6. ročníku ▸ žák má přehled o základním rozdělení povrchu Země ▸ chápe rozdíl pevniny a oceánů, vyjmenuje jednotlivé světadílů a oceány ▸ propojuje znalosti z jednotlivých kontinentů a utváří si alespoň 	<p>Co už umíme ze zeměpisu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ planeta Země - tvar, pohyby Země a její důsledky ▸ živá a neživá příroda ▸ přírodní bohatství Země <p>Jak je svět rozdělen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ pevniny a oceány ▸ státy a jejich hranice ▸ není stát jako stát <p>Zeměpis světadílů</p>	<p>ENV - stav životního prostředí, jeho ochrana VDO- prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě OSV - komunikace s jinými národy, diskuse nad problémy EGS - integrace, spolupráce zemí, vliv</p>		

<p>základní obraz dnešního světa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vyhledává, třídí a hodnotí poznatky a informace ▸ vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města ▸ vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech ▸ zvažuje souvislosti s přírodními poměry ▸ vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech ▸ na mapě lokalizuje významné geografické pojmy ▸ chápe jednotlivé mentality a kultury států 	<p>Afrika- ohrožený světadíl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ poloha, rozloha, členitost, povrch, přírodní poměry, vodstvo, přírodní krajiny, obyvatelstvo ▸ africké regiony: ▸ pobřeží Středozemního moře ▸ Sahel - nechudší část Afriky ▸ země Guinejského zálivu ▸ východní Afrika ▸ jižní Afrika <p>Atlantský oceán</p>	<p>globálních problémů</p> <p>MVK - kultura a tradice, rasismus</p> <p>MDV - aktuální zdroj informací, obrazového materiálu</p> <p>Př - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, obživa obyv., osídlení, fauna a flóra,</p> <p>suroviny pro potravinářský průmysl, hlad, nemoci, AIDS</p> <p>D - nejstarší osídlené oblasti, objevné plavby</p> <p>Ov - lidská práva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka - „Adopce na dálku“</p> <p>Rv - rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa - city X slum</p> <p>Cj - základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací</p> <p>M - rozbor grafů, porovnání čísel, průměrná hustota obyv., jednotky plochy</p> <p>Čj - ukázky z literatury - cestopisy (Hanzelka a Zikmund, J.Adamson,..)</p>
<p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ poloha, rozloha, členitost, povrch, přírodní poměry, přírodní krajiny, vodstvo, obyvatelstvo ▸ severoamerické regiony – ▸ USA ▸ Kanada ▸ středoamerické regiony ▸ jihoamerické regiony 	<p>potravinářský průmysl, hlad, nemoci, AIDS</p> <p>D - nejstarší osídlené oblasti, objevné plavby</p> <p>Ov - lidská práva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka - „Adopce na dálku“</p> <p>Rv - rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa - city X slum</p> <p>Cj - základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací</p> <p>M - rozbor grafů, porovnání čísel, průměrná hustota obyv., jednotky plochy</p> <p>Čj - ukázky z literatury - cestopisy (Hanzelka a Zikmund, J.Adamson,..)</p>	
<p>Antarktida</p> <p>Indický oceán</p> <p>Tichý oceán</p> <p>Oceánie</p>	<p>potravinářský průmysl, hlad, nemoci, AIDS</p> <p>D - nejstarší osídlené oblasti, objevné plavby</p> <p>Ov - lidská práva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka - „Adopce na dálku“</p> <p>Rv - rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa - city X slum</p> <p>Cj - základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací</p> <p>M - rozbor grafů, porovnání čísel, průměrná hustota obyv., jednotky plochy</p> <p>Čj - ukázky z literatury - cestopisy (Hanzelka a Zikmund, J.Adamson,..)</p>	
<p>Austrálie - nejmenší světadíl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přírodní poměry, endemity, obyvatelstvo ▸ Australský svaz 	<p>potravinářský průmysl, hlad, nemoci, AIDS</p> <p>D - nejstarší osídlené oblasti, objevné plavby</p> <p>Ov - lidská práva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka - „Adopce na dálku“</p> <p>Rv - rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa - city X slum</p> <p>Cj - základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací</p> <p>M - rozbor grafů, porovnání čísel, průměrná hustota obyv., jednotky plochy</p> <p>Čj - ukázky z literatury - cestopisy (Hanzelka a Zikmund, J.Adamson,..)</p>	
<p>ASIE - blízka i vzdálená</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ hranice světadílu, členitost, povrch, rozloha, přírodní poměry - přírodní krajiny, vodstvo, obyvatelstvo ▸ rozdělení Asie: ▸ Blízký východ, Střední východ, Zakavkazsko, Střední Asie, Jižní Asie, Jihovýchodní Asie, Východní Asie, Sibiř a Dálný východ <p>Arktida</p>	<p>potravinářský průmysl, hlad, nemoci, AIDS</p> <p>D - nejstarší osídlené oblasti, objevné plavby</p> <p>Ov - lidská práva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka - „Adopce na dálku“</p> <p>Rv - rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa - city X slum</p> <p>Cj - základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací</p> <p>M - rozbor grafů, porovnání čísel, průměrná hustota obyv., jednotky plochy</p> <p>Čj - ukázky z literatury - cestopisy (Hanzelka a Zikmund, J.Adamson,..)</p>	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Zeměpis	3.	8.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ lokalizuje na mapách světadíly, oceány, srovnává jejich postavení ▸ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ▸ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přírodní prostředí Evropy ▸ obyvatelstvo Evropy ▸ regionální rozvoj ▸ regiony Evropy ▸ Evropská unie 	<p>ENV – stav životního prostředí, jeho ochrana VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace OSV – komunikace s jinými národy EGS – život v evropském prostoru, integrace, spolupráce, vliv globálních problémů, cestování MKV – kultura a tradice, rasismus MDV – aktuální zdroj informací</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy ▸ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům ▸ hodnotí a porovnává polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu ▸ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ▸ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přírodní prostředí ČR ▸ obyvatelstvo ČR ▸ hospodářství ▸ regionální rozvoj ▸ regiony ▸ zahraniční vztahy 	<p>ENV – stav přírody, ochrana, vliv hospodářství na životní prostředí – těžba, průmyslové závody, doprava, cestování – monoprojekt EGS – poloha státu na mapě světa, orientace, vzájemné vztahy mezi národy, postavení hosp. v rámci EU OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, národnostních menšin, rasismus MDV – zdroj informací, obrazových materiálů, aktualit MKV – kultura a tradice</p>		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a příroda	Zeměpis	3.	9.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Společenské a hospodářské prostředí				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ posoudí prostorové rozložení světové populace, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů ▸ zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa ▸ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla ▸ pojmenuje geografické znaky sídel ▸ zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství ▸ lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje ▸ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit ▸ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků ▸ lokalizuje na mapách světadílů aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ obyvatelstvo (rozmístění, počet, migrace, zdravotní stav – civilizační choroby, mezinárodní organizace zajišťující zdravotní pomoc – WHO, MČK ▸ zajišťování potravin (zdroje, zemědělská půda, kvalita) ▸ světové hospodářství a obchod ▸ doprava a spoje ▸ politická situace ve světě ▸ válečné konflikty (historické kořeny konfliktů, příčiny současných konfliktů, terorismus, vojenské mezinárodní organizace NATO) ▸ práce s informacemi (sdělovací prostředky, mapy, Internet – věrohodnost informací) ▸ služby a cestovní ruch 	<p>MKV – historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik, tolerance, výchova proti rasismu OSV – vztahy mezi lidmi EGS – život v mezinárodním prostoru, globalizace, nebezpečí terorismu, závislost hospodářství na těžbě nerostných surovin, vyčerpatelnost nerostných surovin, šetření MDV – zdroj informací VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa</p>		
Životní prostředí				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků ▸ uvádí závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vliv průmyslu, zemědělství, dopravy, ekologické organizace – FOE, WWF, UNESCO, hnutí Greenpeace 	<p>ENV – vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu, ochrana přírody</p>		
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje je při pozorování v terénu ▸ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení a pozorování v terénu, geografické exkurze ▸ ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání v modelových situacích 	<p>ENV, VDO – orientace v terénu, práce s mapou EGS – živelné pohromy, nebezpečí terorismu MDV – sběr, třídění, zpracování informací</p>		

6.7. Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova
-----------------------------	-------------------------------------

Charakteristika

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Oblast Umění a kultura je zastoupena obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod.

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci. Předmět se vyučuje v každém ročníku, vždy 1 hodinu týdně.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Je postavena na tvůrčích činnostech – tyto činnosti umožňují žákům rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Předmět se vyučuje v každém ročníku, časová dotace je uvedena v tabulkách.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace,
- chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb,
- spoluvytváření podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností,
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života,
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě,

Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializované učebně hudební výchovy i ve vhodných kmenových třídách. V mnoha třídách je totiž instalován klavír, případně varhany, škola má i přenosné klávesové nástroje a ozvučná zařízení. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o ní i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Výuka výtvarné výchovy probíhá ve třídách, v odborné učebně na pracovní činnosti, ve značné míře i v krásné přírodě v okolí školy, při výtvarných činnostech žáci využívají i bohaté softwarové vybavení školy v této oblasti, vyhledávají informace o uměleckých směrech a dílech na internetu.

6.7.1. Hudební výchova

V předmětu Hudební výchova utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> › Na začátku hodiny vyvodíme cíl hodiny, na konci společně zhodnotíme jeho dosažení. › Učivo prezentujeme různými metodami, využíváme auditivní, vizuální i motorické učení. › Zaměřujeme se na rozvoj hlasových schopností, rytmického cítění žáků. › Na základě poslechu vedeme žáky k vlastnímu úsudku, tvořivosti. › Podporujeme žáky v kladení otázek, k vyjadřování vlastních názorů na hudební dílo. › Při výuce využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků. › Podporujeme žáky ve vyhledávání a prezentování informací z hudebního světa. › Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> › Zařazujeme krátkodobé úkoly (rytmická cvičení, hra na Orfovy nástroje, jednoduché popěvky) i dlouhodobé projekty s pevně daným termínem odevzdání (život a dílo významných skladatelů i zpěváků a hudebních skupin současnosti). › Umožňujeme žákům zapojit se do organizování aktivit pro spolužáky (příprava Masopustního reje, Zásadského slavíka, vánoční besídky). Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování. › Ve velké míře uplatňujeme praktická cvičení (hra na tělo, rytmická cvičení, hra na hudební nástroje, jednoduché tanečky, zpěv písní). › Při rozboru hudebních děl rozvíjíme logické uvažování a uplatňujeme základní myšlenkové operace- srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> › Připravujeme projekty, které umožňují rozvíjet jazykovou komunikaci mezi dětmi, schopnost kultivovaného vyjadřování a přirozeného hlasového projevu. › Nacvičujeme s dětmi mluvení i zpěv s využitím zesilovací aparatury a mikrofonů. › Při zpracování a prezentaci projektů požadujeme využívání knih, internetu, radia a CD přehrávačů. Využíváme i interaktivní tabuli a datový projektor. › Dbáme na srozumitelnou a zajímavou grafickou úpravu prací. › Umožňujeme žákům veřejně prezentovat výsledky své práce (vánoční besídka, pěvecké soutěže, nástěnky).
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> › Spolupracujeme ve skupině, vzájemně si při učení a nácvičku nových činností pomáháme. Organizujeme výuku bez situací nerovnosti. › Požadujeme po žácích sebehodnocení i kritické hodnocení práce spolužáků. › Připravujeme se žáky akce pro mladší spolužáky, rodiče i důchodce. › Zamýšlíme se nad životem hudebních skladatelů a vlivem na jejich tvorbu. Pomáháme tak žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů a získat vztah k hudebnímu umění. › Na příkladech ukazujeme, jak lze emocionálním působením hudby bořit překážky a vytvářet mosty mezi lidmi. Rozvíjíme u žáků schopnost empatie

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše hudební tradice a kulturní a historické dědictví. ▸ Projevujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům. ▸ Pořádáme různé kulturní akce – navštěvujeme divadlo, účastníme se hudebních výchovných koncertů, seznamujeme se s historickými a kulturními památkami, které mají vztah k hudbě a umění. Rozvíjíme tím u žáků smysl pro kulturu a tvořivost. ▸ Při návštěvě kulturních památek, divadelních představení a koncertů požadujeme po žácích vhodné společenské chování.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Vyžadujeme u žáků zhodnocení vlastní práce. ▸ Požadujeme po žácích, aby si při zpěvu a dalších činnostech spojených s hudbou chránili své zdraví (správné dýchání, hlasová výchova, správné držení těla). ▸ Poukazujeme na psychohygienický účinek hudby ▸ Upozorňujeme žáky na kvalitu a cenu hudebních nástrojů, požadujeme správné používání a šetrné zacházení s hudebními nástroji. ▸ Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti. ▸ Hudebně nadaným žákům pomáháme ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Hudební výchova	1.	1.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 1. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ používá správné pěvecké postupy ▸ podle individuálních dispozic zpívá v jednohlase čistě a rytmicky správně melodie známých lidových a dětských písní ▸ na základě individuálních hudebních schopností používá jednoduché rytmické nástroje při doprovodné hře ▸ pohybem reaguje na hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků ▸ zazpívá (pomocí písňě) stoupající a klesající melodie ▸ rozlišuje nejznámější hudební nástroje ▸ podle melodie pozná státní hymnu a umí jí projevit úctu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ pěvecký a mluvní projev ▸ hlasová hygiena ▸ hudební rytmus ▸ hra na Orffovy nástroje ▸ pohybové vyjádření hudby ▸ intonace ▸ hudební nástroje, hudební pohádka ▸ poslech – státní hymna 	<p>Učebnice + CD Nová škola Brno, poslechové skladby CD naklad. SPN Orffovy dětské nástroje 1. třída: 8-10 písní Vv – ztvárnění písničky Pč – výroba netradičních hudebních nástrojů a pomůcek ČJ – melodizace říkadel, rytmizace poezie TV – pohybová průprava, taneční kroky OSV -smyslové vnímání, kreativita, pocity z poslechu hudebních ukázek, dramatizace písní, návštěva divadla, diskuse nad uměleckým dílem MDV - vnímání zvuku (hluk, pozitivní zvukový vjem)</p>		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Hudební výchova	1.	2.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 2. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ učí se správným pěveckým návykům ▸ podle individuálních dispozic zpívá v jednohlase čistě a rytmicky správně melodie známých lidových a dětských písní ▸ na základě individuálních hudebních schopností používá jednoduché rytmické nástroje při doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ pěvecký a mluvní projev ▸ hlasová hygiena ▸ hudební rytmus a melodie ▸ hra na Orffovy nástroje 	Učebnice + CD Nová škola Brno 8-10 písní poslech. skladby CD nakladatelství SPN Orffovy dětské nástroje Vv – ztvárnění písničky Pč – výroba netradičních hudebních nástrojů a pomůcek ČJ – melodizace říkadel, rytmizace poezie		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pohybem reaguje na hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků ▸ dovede zazpívat (pomocí písně) stoupající a klesající melodie ▸ rozlišuje nejznámější hudební nástroje ▸ odliší hudbu vokální a instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ pohybové vyjádření hudby, taneční krok ▸ intonace, hudební hry ▸ hudební nástroje ▸ lidský hlas a hudební nástroj 	TV – pohybová průprava, taneční kroky OSV: smyslové vnímání, kreativita, vyjádření pocitů z poslechu hudebních ukázek, dramatizace písní, návštěva divadla, koncertů, diskuse nad uměleckým dílem		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Hudební výchova	1.	3.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 3. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ učí se správným pěveckým návykům ▸ podle individuálních dispozic zpívá v jednohlase čistě a rytmicky správně melodie známých lidových a dětských písní ▸ na základě individuálních hudebních schopností používá jednoduché rytmické nástroje při doprovodné hře ▸ pohybem reaguje na hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků ▸ dovede zazpívat (pomocí písně) stoupající a klesající melodie 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ pěvecký a mluvní projev, jednohlas, dvojhlas, vícehlas, ▸ hudební rytmus - taktování ▸ hra na Orffovy nástroje ▸ pohybové vyjádření hudby- reakce na změny v hudbě, pantomima, pohybová improvizace 	Učebnice+CD Nová škola Brno, poslech. skladby CD od nakl. SPN, 10-12 písní Orffovy dětské nástroje Vv – ztvárnění písničky Pč – výroba netradičních hudebních nástrojů a pomůcek ČJ – melodizace říkadel, rytmizace poezie TV – pohybová průprava, taneční kroky OSV: smyslové vnímání, kreativita, vyjádření pocitů z poslechu,		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje nejznámější hudební nástroje ▸ poslouchá a slovně vyjadřuje své zážitky z hudebního díla ▸ zapisuje noty do notové osnovy, napíše houslový klíč, stupnici C-dur 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ interpretace hudby ▸ hudební nauka 	<p>dramatizace písní, návštěva divadla, koncertů, diskuse nad uměleckým dílem</p> <p>VDO - uplatňování svých názorů v třídním kolektivu, např. pomoc (zpěv ve dvojicích), ohleduplnost, pravidla chování v divadle, na koncertě)</p>
---	---	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Hudební výchova	2.	4.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 4. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ upevňuje si správné pěvecké návyky a dovednosti ▸ podle individuálních dispozic zpívá v jednohlase čistě a rytmicky správně melodie písní ▸ na základě individuálních hudebních schopností používá jednoduché hudební nástroje při doprovodné hře i při reprodukci jednoduchých motivů ▸ pohybem reaguje na hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků ▸ rozlišuje tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny ▸ poslouchá a slovně vyjadřuje své zážitky z hudebního díla ▸ zapisuje noty do notové osnovy, napíše houslový klíč, stupnici C-dur, pozná a zapisuje noty celé, čtvrt'ové, půlové, osminové, pomlky 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ pěvecký a mluvní projev, jednohlas, dvojhlas, vícehlas, ▸ hudební rytmus - taktování ▸ Hra na Orffovy nástroje ▸ pohybové vyjádření hudby- reakce na změny v hudbě, pantomima, pohybová improvizace ▸ interpretace hudby ▸ hudební nauka 		<p>Učebnice + CD Nová škola Brno, poslech. skladby CD od nakladatelství SPN, 10-12 písní</p> <p>Orffovy dětské nástroje</p> <p>Vv – ztvárnění písničky</p> <p>Pč – výroba netradičních hudebních nástrojů a pomůcek</p> <p>ČJ – melodizace říkadel, rytmizace poezie</p> <p>TV – pohybová průprava, taneční kroky</p> <p>OSV: smyslové vnímání, kreativita, vyjádření pocitů z poslechu, dramatizace písní, návštěva divadla, diskuse nad uměleckým dílem</p> <p>VDO - uplatňování svých názorů v třídním kolektivu, např. pomoc (zpěv ve dvojicích), ohleduplnost, pravidla chování v divadle, na koncertě</p>	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Hudební výchova	2.	5.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 5. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ upevňuje si správné pěvecké návyky a dovednosti ▸ podle individuálních dispozic zpívá v jednohlase čistě a rytmicky správně melodie písní ▸ na základě individuálních hudebních schopností používá jednoduché hudební nástroje při doprovodné hře i při reprodukci jednoduchých motivů ▸ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků ▸ rozlišuje tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny ▸ poslouchá a slovně vyjadřuje své zážitky z hudebního díla ▸ Rozpozná hudbu taneční, pochodovou, lidovou, country ▸ zapisuje noty do notové osnovy, napíše houslový klíč, stupnici C-dur, pozná a zapisuje noty celé, čtvrté, půlové, osminové, pomlky a zapíše je do taktů 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ intonace a vokální improvizace ▸ hudební rytmus – takt 2/4, 3/4, 4/4 ▸ hra na hudební nástroje ▸ pohybové vyjádření hudby- reakce na změny v hudbě, pantomima, pohybová improvizace, orientace v prostoru ▸ hudební výrazové prostředky ▸ interpretace hudby ▸ hudební styly a žánry ▸ Hudební nauka 	<p>Učebnice+CD Nová škola Brno - 5.třída poslech. skladby CD nakladatelství SPN, 10-12 písní</p> <p>Orffovy dětské nástroje</p> <p>TV – pohybová průprava, taneční kroky</p> <p>OSV: smyslové vnímání, kreativita, vyjádření pocitů z poslechu hudebních ukázek, dramatizace písní, návštěva divadla, koncertů, diskuse nad uměleckým dílem</p> <p>VDO: motivace žáků k uplatňování svých názorů v třídním kolektivu např. pomoc (zpěv ve dvojicích, trojicích), ochota pomáhat, být ohleduplný, kultivovaný projev, pravidla chování v divadle, na koncertě</p>		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Hudební výchova	3.	6.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ aktivně využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ▸ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, dokáže ocenit vokální projev druhého ▸ reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vokálně instrumentální aktivity individuální a společné ▸ hlasová hygiena ▸ jednohlasy a vícehlasy zpěv ▸ intonace a vokální improvizace ▸ 12 nových písní 	<p>OSV- jazyk a jazyková kultura, psychohygiena, člověk a zdraví</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rytmické a melodické zákonitosti taktování 	<p>OSV- kreativita, komunikace</p>		

motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v zápise písni a skladeb ▸ vysvětlí pojmy lidová a umělá píseň, zná pojem písňová forma, dle svých schopností zazpívá 5 lidových písni 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ partitura ▸ 2/4, 3/4, 4/4 takt ▸ stupnice C dur, G dur ▸ akord ▸ píseň a její hudební forma 	MDV- informační a komunikační technologie MKV- člověk a společnost
▸ rozpozná některé z tanců různých stylových období, na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<ul style="list-style-type: none"> ▸ taneční kroky- polka, valčík, mazurka, kankán ▸ balet ▸ pantomima 	MKV- člověk a společnost
▸ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě	▸ analýza významných prvků skladby (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva)	MKV- člověk a příroda
▸ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	<ul style="list-style-type: none"> ▸ hudba na jevišti (opera, opereta, hudební revue, muzikál, melodram) ▸ autor a hudební dílo (A.Dvořák, B.Smetana, L.Janáček, B.Martinů) 	
▸ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<ul style="list-style-type: none"> ▸ módnost a modernost ▸ kvalita díla a vkus 	MDV-informační a komunikační technologie

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Hudební výchova	3.	7.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ▸ uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu i při mluveném projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, ocení vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vokálně instrumentální aktivity individuální a společné ▸ vznik hlasu, mutace, ochrana hlasu ▸ jednohlasý a vícehlasý zpěv ▸ intonace a vokální improvizace ▸ 12 nových písni 		OSV- jazyk a jazyková kultura, psychohygienu, člověk a zdraví	

<ul style="list-style-type: none"> ▸ reprodukuje na základě svých individuálních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ▸ orientuje se v notovém záznamu písní a skladeb, na základě svých možností je realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rytmické a melodické zákonitosti ▸ taktování ▸ 2/4, 3/4, 4/4 takt ▸ stupnice C dur, G dur, A moll, akord durový a mollový 	OSV- kreativita, komunikace MDV- informační a komunikační technologie
<ul style="list-style-type: none"> ▸ charakterizuje jednotlivé hudební formy, porovnává je a rozlišuje ▸ rozpozná některé z tanců různých stylových období, na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ hudební formy- sonáta, symfonie, symfonická báseň, kánon, fuga, kantáta, oratorium ▸ taneční kroky- polka, valčík ▸ tance - samba, tango, macarena 	MKV- člověk a společnost
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě ▸ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ▸ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ analýza významných prvků skladby (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva) ▸ hudba na jevišti (opera, koncert, muzikál) ▸ autor a hudební dílo (J.S.Bach, W.A.Mozart, A.Vivaldi, Ludvig van Beethoven, B.Smetana, L.Bernstein) ▸ módnost a modernost ▸ kvalita díla a vkus 	MKV- člověk a příroda EGS- historické dědictví jako zdroj poznání MDV-informační a kom. technologie

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Hudební výchova	3.	8.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ▸ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, dokáže ocenit vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vokálně instrumentální aktivity individuální a společné ▸ hlasová hygiena ▸ jednohlasý a vícehlasý zpěv ▸ intonace a vokální improvizace ▸ 12 nových písní 		OSV- jazyk a jazyková kultura, psychohygiena, člověk a zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ reprodukuje na základě svých schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rytmické a melodické zákonitosti ▸ taktování ▸ hra na Orfovy nástroje, klavír, keyboard 		OSV- kreativita, komunikace, koperace	

<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v zápise písni a skladeb, na základě svých možností tyto skladby realizuje ▸ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě, k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ 2/4, 3/4, 4/4 takt ▸ stupnice, tónina ▸ noty a pomlky ▸ analýza významných prvků skladby (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva) 	MDV- informační a komunikační technologie
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. ▸ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ dějiny hudby, hudební styly a žánry - africká lidová hudba, jazz, swing, rock and roll, country and western, hard rock, pop rock, disko hudba, punk, heavy metal, hip hop, house music, střední proud ▸ autor, interpreti (L.Armstrong, G.Miller, B.Haley, E.Presley, Beatles, ABBA) ▸ módnost a modernost ▸ kvalita díla a vkus 	EGS- Evropa a svět, sociální a kulturní odlišnosti MKV-mezilidské vztahy MDV-informační a komunikační technologie

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Hudební výchova	3.	9.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9 . ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. ▸ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vokálně instrumentální aktivity individuální a společné ▸ hlasová hygiena ▸ jednohlasy a vícehlasy zpěv ▸ intonace a vokální improvizace ▸ 12 nových písni 		OSV- jazyk a jazyková kultura, psychohygiena, člověk a zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ reprodukuje na základě svých schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ▸ orientuje se v zápise písni a skladeb, na základě svých možností tyto skladby realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rytmické a melodické zákonitosti ▸ taktování ▸ 2/4, 3/4, 4/4 takt ▸ rytmus, metrum, tempo ▸ intervaly ▸ partitura ▸ harmonie, transpozice 		OSV- kreativita, komunikace MDV- informační a komunikační technologie	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ analýza významných prvků skladby /melodie,rytmus, 		MKV- člověk a příroda	

výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě	harmonie, dynamika, barva/	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. ▸ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ české hudební dějiny- gregoriánský chorál, renesance a romantismus v Čechách, 20.století v české vážné hudbě, jazz a swing, trampská píseň, divadla malých forem, pop music, současná hudba ▸ módnost a modernost ▸ kvalita díla a vkus 	MDV-informační a kom. technologie

6.7.2. Výtvarná výchova

V předmětu Výtvarná výchova utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Učivo prezentujeme různými metodami, využíváme motorické, vizuální i auditivní učení. Při výuce využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků. ▸ Požadujeme po žácích, aby sami organizovali činnosti a sami vybírali způsoby plnění zadaných úkolů. ▸ Podněcujeme žáky k účasti na výtvarných soutěžích. ▸ Podporujeme žáky ve vyhledávání a prezentování informací o umělecké tvorbě.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Umožňujeme žákům zapojit se do přípravy aktivit pro ostatní spolužáky (příprava výtvarných soutěží, výzdoba školních chodeb, příprava nástěnek). ▸ Podporujeme vlastní tvořivost, fantazii a neotřelé nápady. ▸ Při rozboru žakovských výtvarných prací rozvíjíme logické uvažování a uplatňujeme základní myšlenkové operace.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Dbáme na dodržování pravidel správné komunikace. ▸ Vedeme žáky k tomu, aby ve svém hodnocení postupovali uvážlivě, dokázali obhájit svoje názory, netolerujeme však hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků ▸ Umožňujeme žákům veřejně prezentovat výsledky své práce (nástěnky na chodbách a ve třídách, výtvarné soutěže ve škole, výtvarné soutěže vyhlašované jinými organizacemi, prezentování na webových stránkách školy) a vyjadřovat se k nim.. ▸ Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých tříd

Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Spolupracujeme ve skupině, vzájemně si při učení a nácviku nových činností pomáháme, zařazujeme takové výtvarné činnosti a náměty, aby žáci pracovali v týmu. ▸ Organizujeme výuku bez situací nerovnosti. ▸ Zadáváme různé aktivity, aby žáci mohli střídat své role ve skupině. ▸ Připravujeme se žáky akce pro mladší spolužáky, rodiče i důchodce. ▸ Rozvíjíme u žáků schopnost empatie.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Respektujeme individuální rozdíly mezi žáky. ▸ Učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše kulturní tradice. Hovoříme s nimi o českých umělcích, kteří se významně uplatnili na světové hudební scéně. ▸ Rozvíjíme smysl pro tvořivost. ▸ Při návštěvě výstav požadujeme vhodné oblečení a společenskému chování.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Požadujeme po žácích, aby si při výtvarných činnostech chránili své zdraví i zdraví druhých, učíme je správně používat a zacházet s výtvarnými potřebami. ▸ Vyžadujeme u žáků zhodnocení vlastní práce a práce druhých. ▸ Požadujeme pečlivost v práci a dodržování stanovených termínů.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1.	1.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 1. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) ▸ vnímá události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky ▸ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Zjištění úrovně kresby, malby</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kresba, kolorovaná kresba ▸ poznávání základních barev a jejich vlastností, hry s barvou, míchání barev, zapouštění, střídání barev, práce s tuší ▸ hra s linií, vedení linie v různých materiálech <p>Kresby přírodnin, obtiskování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ otisky přírodních prvků na papír ▸ výtvarné dotváření přírodnin na základě představ dítěte <p>Dekoratивní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ jednoduché dekorativní kreslení, střídání a řazení prvků ▸ vytváření prostorových fantazií <p>Tematické práce, kreslení na základě vlastních prožitků dětí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kresby z vyprávění, četby, kreslení podle představ <p>Významné osobnosti výtvarného umění</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Josef Lada, Helena Zmatlíková 		<p>OSV, VDO - rozvoj základních dovedností spolupráce při skupinové práci, vzájemná tolerance péče o dobré vztahy ve třídě, vytváření příznivého prostředí, rozvoj fantazie</p> <p>MKV - rozvíjení tolerance při zapojování žáků z odlišného sociálního a kulturního prostředí do kolektivu třídy</p> <p>ENV - práce s tematikou člověka dětský svět – skutečný svět</p> <p>péče o životní prostředí</p> <p>MDV - rozvoj komunikačních schopností, obhajoba vlastní tvorby hodnocení vlastní práce a práce druhých, výstavky</p>	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1.	2.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 2. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) ▸ vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky ▸ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil ▸ interpretuje podle svých schopností různá obrazná vyjádření 	<p>Kresba a malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ tužkou i pastelem, barevné křídly, malba, zapouštění barev, grafika ▸ rozlišování barvy, tvarů, struktury ▸ využití barev základních i barev vzniklých mícháním, tvoření souladu barev ▸ členění plochy s použitím libovolných geometrických prvků – barevná kompozice <p>Práce s tuší, s voskovými pastely, ilustrace, modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ předměty, které člověk používá pro práci, grafický záznam pohybu, zobrazení předmětu ▸ pozorování tvarů nových předmětů (obrysová linie) <p>Práce s papírem, s drobným materiálem, s přírodninami</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ koláž, libovolná technika, vystřihávání, skládání ▸ jednoduché náčrty, modely podle fantazie a skutečnosti ▸ hračky v životě dětí – výtvarný návrh ▸ prostorová tvorba <p>Dekoratивní práce</p> <p>Tematické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kreslení na základě vlastního prožitku, rozvoj dětské fantazie a představivosti <p>Druhy umění, významné osobnosti výtvarného umění, ilustrátoři dětských knih</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Helena Zmatlíková ▸ Josef Lada ▸ ilustrátoři učebnic ▸ tvůrci večerníčků 	<p>OSV, VDO - rozvoj základních dovedností, spolupráce při skupinové práci, hledání řešení, vzájemná tolerance péče o dobré vztahy ve třídě, vytváření příznivého a klidného prostředí</p> <p>MKV - rozvíjení tolerance při zapojování žáků z odlišného sociálního a kulturního prostředí do kolektivu třídy</p> <p>ENV - práce s tematikou člověka za mimořádných událostí (dětský svět – skutečný svět) péče o životní prostředí</p> <p>MDV - rozvoj komunikačních schopností, obhajoba vlastní tvorby, hodnocení vlastní práce a práce druhých - výstavky</p>		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1.	3.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 3. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▶ v tvorbě projevuje vlastní životní zkušenosti, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, uplatňuje je v plošném i v prostorovém uspořádání ▶ pracuje s linkou, tvarem, obrysem ▶ pracuje s barvou různé konzistence ▶ rozezná studené a teplé barvy, vědomě míchá základní barvy ▶ výtvarně vnímá věci, užitékové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru, pohybu apod. ▶ vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky ▶ experimentuje s různými materiály k vytváření prostorových prací ▶ poznává různé materiály (přírodní i umělé), zná různé techniky jejich zpracování, pracuje s různými nástroji ▶ komponuje jednoduché tvary, vnímá neuspořádání či záměrné rozmíst'ování či řazení ▶ interpretuje podle svých schopností různá obrazná vyjádření 	<p>Kresba a malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ kresba tužkou i pastelem, lavírovaná kresba, barevné křídly, malba, zapouštění barev, grafika ▶ rozlišování barvy, tvarů, struktury ▶ využití barev základních i barev vzniklých mícháním, tvoření souladu barev ▶ členění plochy s použitím libovolných geometrických prvků – barevná kompozice <p>Práce s tuší, s voskovými pastely, s korkovou zátkou</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ ilustrace, modelování ▶ zobrazení předmětů, které člověk používá pro práci ▶ pozorování tvarů nových předmětů (obrysová linie) ▶ grafický záznam pohybu <p>Práce s papírem, s drobným materiálem, s přírodninami</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ koláž, libovolná technika, vystřihávání, skládání ▶ jednoduché náčrty, modely podle fantazie a skutečnosti ▶ hračky v životě dětí – výtvarný návrh ▶ prostorová tvorba <p>Dekoratивní práce, tématické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ námětové kreslení na základě vlastního prožitku, rozvoj dětské fantazie a představivosti ▶ dětský příběh v kresbě <p>Druhy umění, významné osobnosti výtvarného umění, ilustrátoři dětských knih</p>	<p>OSV, VDO - rozvoj základních dovedností, spolupráce při skupinové práci, hledání řešení, vzájemná tolerance, péče o dobré vztahy ve třídě, vytváření příznivého a klidného prostředí</p> <p>MKV - rozvíjení tolerance při zapojování žáků z odlišného sociálního a kulturního prostředí do kolektivu třídy,</p> <p>ENV - práce s tematikou člověka za mimořádných událostí (dětský svět – skutečný svět), péče o životní prostředí</p> <p>MDV - rozvoj komunikačních schopností, obhajoba vlastní tvorby, hodnocení vlastní práce a práce druhých - výstavky podílí se na dotváření prostředí, ve kterém žije, které je obklopuje, vystavuje své práce, připravuje výtvarnou výzdobu prostředí třídy, školy</p>		

Tématická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2.	4.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo – obsah v 4. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, porovnává je na základě vztahů ▸ (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.) ▸ uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti ▸ výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí ▸ vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí ▸ zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy ▸ výtvarné vyjádření věcí (tvar, prostor, barva, skutečnost a představa) ▸ rozvíjení prostorového vidění a vyjadřování pozorováním prostorových jevů a vztahů 	<p>OSV</p> <p>utváření a rozvoj základních dovedností, spolupráce – skupinové práce, pomoc a rada spolužáků a učitele, hledání nejlepšího řešení, vzájemná tolerance</p> <p>péče o dobré vztahy v kolektivu třídy, vytváření příznivého a klidného prostředí</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování, v prostorovém vyjádření ▸ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v ploše, objemové i prostorové tvorbě 	<p>Užité práce dekorativní a prostorové</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ barva a její použití ▸ řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše ▸ seznámení s funkcí písma ▸ uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech ▸ experimentování s materiály ▸ rozvíjení vztahu k materiálu a k jeho zpracování ▸ poznávání smyslu, organizace, funkce výtvarně estetického účinku reliéfního řešení plochy 	<p>VDO - hledání vhodných variant, vlastní výtvarné experimentování, podněcování aktivity, tvořivosti a ohleduplnosti ve vztahu k přírodě, vhodné a nevhodné výtvarné materiály a techniky</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ▸ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a 	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější podoby světa ▸ druhy volného výtvarného umění ▸ malířství, sochařství a příroda ▸ volná grafika ▸ architektura a užité umění ▸ kultura bydlení, design a estetická úroveň předmětů 	<p>EGS- prostřednictvím tematických prací k rodině, cizím a našim lidovým zvykům vytváří pozitivní postoj k odlišnosti společenských kultur</p> <p>MKV- rozvíjení tolerance k lidem z odlišného sociálního a kulturního prostředí, podmínky života na</p>		

<p>kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ▸ nalézá a do komunikace sociálních vztahů zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>denní potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ lidové umění ▸ výtvarná úprava knih ▸ písmo ▸ krásy přírody a vztah k životnímu prostředí <p>Doporučené výtvarné materiály a techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kresba ▸ malba ▸ kombinované techniky ▸ papír – různé druhy 	<p>Zemi a možnosti jejich ohrožení výtvarný svět v dětské představě a svět skutečný</p> <p>MDV - využití médií jako zdroj informací, kvalitní zábavy, náplň volného času, rozvoj komunikačních schopností, schopnost vyjádření vlastních postojů, odpovědnost za prezentaci svého postoje</p>
---	---	---

Tématická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2.	5.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo – obsah v 5. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.) ▸ zobrazuje pravidelné i nepravidelné uspořádání prvků i uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu 	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti ▸ výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí ▸ vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí ▸ zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy ▸ výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů ▸ výtvarné vyjádření věcí (tvar, prostor, barva, skutečnost a představa) ▸ rozvíjení prostorového vidění a vyjadřování pozorováním prostorových jevů a vztahů 		<p>OSV</p> <p>utváření a rozvoj základních dovedností, spolupráce – skupinové práce, pomoc a rada spolužáků a učitele, hledání nejlepšího řešení, vzájemná tolerance</p> <p>péče o dobré vztahy v kolektivu třídy, vytváření příznivého a klidného prostředí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování, v prostorovém vyjádření ▸ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu 	<p>Užití práce dekorativní a prostorové</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ elementární poučení o teorii barev ▸ řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše ▸ seznámení s funkcí písma ▸ uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech 		<p>VDO - výtvarné experimentování, objevování, vhodnými tematickými náměty poznává žák sám sebe, je zdrojem informací pro ostatní, spolužáci se učí chápat jeho vidění světa, jeho jednání a prožitky</p>	

<p>zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v ploše, objemové i prostorové tvorbě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▸ experimentování s materiály, rozvíjení vztahu k materiálu a k jeho zpracování ▸ poznávání smyslu, organizace, funkce výtvarné estetického účinku reliéfního řešení plochy 	<p>podněcování aktivity, tvořivosti a ohleduplnosti ve vztahu k přírodě, vhodné a nevhodné výtvarné materiály a techniky</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ▸ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) ▸ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ▸ nalézá a do komunikace sociálních vztahů zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější podoby světa ▸ druhy volného výtvarného umění ▸ malířství, sochařství a příroda ▸ volná grafika ▸ architektura a užité umění ▸ kultura bydlení, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby ▸ lidové umění ▸ současná oděvní kultura ▸ výtvarná úprava knih ▸ písmo ▸ krásy přírody a vztah k životnímu prostředí ▸ návštěvy galerií, výstavy <p>Doporučené výtvarné materiály a techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kresba ▸ malba ▸ kombinované techniky ▸ papír – různé druhy 	<p>EGS - prostřednictvím tematických prací k rodině, cizím a našim lidovým zvykům a tradicím vytváří pozitivní postoj k odlišnosti společenských kultur MKV - poskytování informací o etnických kulturních skupinách žijících kolem nás, rozvoj tolerance při zapojování žáků z odlišného prostředí do kolektivu třídy, podmínky života na Zemi a možnosti jejich ohrožení, výtvarný svět v dětské představě a svět skutečný MDV - využití médií jako zdroj informací, náplň volného času rozvoj komunikačních schopností, schopnost svobodného vyjádření vlastních postojů</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Výtvarná výchova	3.	6.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vybírá a vytváří bohatou škálu prvků obrazných vyjádření ▸ uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků ▸ kombinuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků ▸ užívá obrazná vyjádření k 	<p>Kresba a malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ linie, tvar, objem ▸ podobnost, kontrast, rytmus ▸ tužka, pero, uhel, pastel ▸ barva, míchání barev, zapouštění 		<p>Např. Klubíčka nití, struktura listů, vlasy, souboj barev</p>	
	Rozvoj smyslové citlivosti		Např.	

zachycení zkušeností získaných ostatními smysly	<ul style="list-style-type: none"> ▸ souvislost zrakového vnímání s ostatními smysly - reliéf, hudební motivy 	Zážitek z poslechu hud. díla
<ul style="list-style-type: none"> ▸ k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií 	Kombinované techniky <ul style="list-style-type: none"> ▸ využití počítačové grafiky ▸ funkce písma - grafika ▸ vizitka, plakát, leták, obal, reklama 	MDV - tvorba mediálního sdělení, návrh webové stránky, obal na CD, reklama na výrobek
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává jeho účinky s účinky běžně užívaných obrazných vyjádření 	Smyslové účinky obrazných vyjádření <ul style="list-style-type: none"> ▸ výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě ▸ dekorativní a prostorový charakter v ploše, barevnost přírodních materiálů 	Osobnosti a sociální výchova - kreativita.
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje působení obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině osobního účinku a v rovině symbolického obsahu 	Vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a představ <ul style="list-style-type: none"> ▸ manipulace s objekty, jejich ztvárnění v různých vztazích ▸ proporce lidské postavy dle skutečnosti 	Např. Jak vypadá strach, jak vypadá radost
<ul style="list-style-type: none"> ▸ objasňuje umělecká obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází ze svých znalostí a osobních zkušeností 	Typy obrazných vyjádření <ul style="list-style-type: none"> ▸ výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry ▸ tematické práce - lidové tradice 	Využití lidových technik – Velikonoce, Vánoce, masopust, výstavy ve škole
<ul style="list-style-type: none"> ▸ porovnává na příkladech různá podání obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim. ▸ ověřuje komunikační účinky obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	Přístup k vizuálně obrazným vyjádřením <ul style="list-style-type: none"> ▸ vnímání hmatové, zrakové, statické a dynamické ▸ zaujímání osobního postoje s respektováním záměru autora 	Proměny zobrazení lidí v průběhu dějin Jak bych to nakreslil já, poznáš předmět jen po hmatu?

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Výtvarná výchova	3.	7.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vybírá a vytváří bohatou škálu prvků obrazných vyjádření ▸ uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků ▸ kombinuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků 	Kresba a malba <ul style="list-style-type: none"> ▸ linie, tvar, objem ▸ podobnost, kontrast, rytmus ▸ tužka, pero, uhlí, pastel ▸ symbolika barev, působení barev, vztahy mezi barvami ▸ kontrast - barevný, světlý 	Např. Klubíčka nití, struktura listů, vlasy, souboj barev		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných ostatními smysly 	Rozvoj smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> ▸ souvislost zrakového vnímání s ostatními smysly - reliéf, 	Např. Zážitek z poslechu hud. díla		

	hudební motivy	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií 	Kombinované techniky <ul style="list-style-type: none"> ▸ využití počítačové grafiky ▸ funkce písma – grafika, vizitka, plakát, leták, obal ▸ reklama, film, televize 	MDV - tvorba mediálního sdělení, návrh webové stránky, obal na CD, reklama na výrobek
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává jeho účinky s účinky běžně užívaných obrazných vyjádření 	Smyslové účinky obrazných vyjádření <ul style="list-style-type: none"> ▸ dekorativní charakter v ploše, barevnost přírodních materiálů ▸ výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	Osobností a sociální výchova - kreativita.
<ul style="list-style-type: none"> ▸ rozlišuje působení obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině osobního účinku a v rovině symbolického obsahu 	Vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a představ <ul style="list-style-type: none"> ▸ manipulace s objekty, jejich ztvárnění v různých vztazích ▸ proporce lidské postavy dle skutečnosti 	Např. Jak vypadá strach, jak vypadá radost Proměny zobrazení lidí v průběhu dějin
<ul style="list-style-type: none"> ▸ objasňuje umělecká obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází ze svých znalostí a osobních zkušeností 	Typy obrazných vyjádření <ul style="list-style-type: none"> ▸ výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry ▸ ilustrace textu, volná malba plastika. ▸ tematické práce - lidové tradice 	Využití lidových technik – Velikonoce, Vánoce, masopust, výstavy ve škole
<ul style="list-style-type: none"> ▸ porovnává na příkladech různá podání obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim. ▸ ověřuje komunikační účinky obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	Přístup k vizuálně obrazným vyjádřením <ul style="list-style-type: none"> ▸ vnímání hmatové, zrakové, statické a dynamické ▸ zaujímání osobního postoje ▸ práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi uměleckých děl 	Jak bych to nakreslil já, poznáš předmět jen po hmatu? Vytvoření společné kompozice v prostoru - instalace.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Výtvarná výchova	3.	8.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje osobitý přístup k realitě ▸ správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor ▸ orientuje se v grafických technikách. 	Zdokonalování technik kresby <ul style="list-style-type: none"> ▸ způsoby stínování, kresebné etudy s linií ▸ různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). ▸ kompoziční principy (zlatý řez, kontrast, harmonie) v tvorbě ▸ písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky 	OSV - rozvoj schopností poznávání ČJ - ex libris D, ČJ - renesance, baroko, klasicismus, romantismus OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. ▸ rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů. 	<p>Práce s uměleckým dílem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. ▸ základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko 	<p>Dě – kultura renesance a baroka</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá, výtvarný projekt - Cestujeme po Evropě</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>OSV –rozvoj schopností poznávání</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi 	<p>Tematické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. ▸ práce s netradičními materiály. 	<p>Např. kresba zátiší s geometrickými tvary.</p> <p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV – sebezpoznání a sebezpojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy ▸ využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<p>Objemové vyjádření námětu barvami</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy příbuzné, subjektivní barevná škála ▸ zvládnutí větší plochy ▸ technika akvarelu, pastel ▸ krajinářské školy 19. stol. 	<p>Z -mapa světa, obal Země</p> <p>MKV –lidské vztahy</p> <p>ENV –vztah člověka k prostředí Např. zátiší, mnoho zemí - jeden svět</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá perspektivních postupů ▸ k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<p>Lineární perspektiva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ sbíhavá, úběžníková. ▸ práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace ▸ výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě. 	<p>D - renesance - objev perspektivy</p> <p>Výtvarný projekt - renesance a její doba</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Umění a kultura	Výtvarná výchova	3.	9.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vybírá a používá co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření ▸ uplatňuje osobitý přístup k realitě ▸ zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly 	<p>Prvky obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury ▸ techniky kresby (tužka, pero, rudka, uhel) ▸ vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru (podobnost, kontrast, rytmus, struktura) 		<p>Možné náměty:</p> <p>Jednotázná linie-vlasy, otisky prstů, kočky</p> <p>Pokrytí plochy parketami různých tvarů - užití šablon</p> <p>Tapety vzniklé vyklápením</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ▸ zaznamenává podněty z představ a fantazie ▸ pro vyjádření vlastních vjemů, představ a poznatků využívá vhodné výtvarné techniky ▸ k zachycení jevů a procesů užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, fotografie, animace 	<p>Uspořádání objektů do celků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ▸ vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ▸ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) ▸ Účinky viz. obraz. vyjádření ▸ umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<p>Zátiší z obličejů a hranatých předmětů Skupina žáků před tabulí- Skupinová práce – postavy v pohybu – vynášení smrti ze vsi, vítání jara Poslech hudebního díla a výtvarné zobrazení vlastních pocitů (Vltava x rocková skladba) Kresba na PC – souboj barev atd. Návrh reklamní plakát k filmu, na tašku pro značkové oblečení, obuv</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vybírá vhodné prostředky pro vlastní osobité vyjádření ▸ rozlišuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti a zaujímá k nim postoj ▸ orientuje se v oblastech moderního umění 	<p>Vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ a zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání prostoru, vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace <p>Výběr různých objektů pro vlastní tvůrčí záměry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ hračky, objekty, ilustrace textů ▸ skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika ▸ výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <p>Zobrazování objektů vnímaných různými smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) <p>hledisko jejich motivace (fantazijní, založená na smyslovém vnímání)</p> <p>Práce s uměleckým dílem kubismus, impresionismus</p>	<p>EGS- Jsme Evropané Dě-výtvarné umění moderní doby Kresba na PC- skupiny osob v krajině Na co myslím, když mám radost, smutek, vyjádření v některém z uvedených směrů Dárek pro děti k zápisu Skup. práce-comics, kramářské písně Užití písma – obal na CD, počítač. hru atd OSV - komunikace Nakresli předmět, který si „osaháš“ se zavřenýma očima Co všechno lze udělat s jednou barvou – pavučina, šachovnice Proč je každý výtvar jiný</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▸ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim ▸ ověřuje komunikační účinky vybraných či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ objasnění záměru autora ▸ prezentace ve veřejném prostoru <p>Proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	<p>OSV – komunikace, kolik lidí tolik pohledů, dokážeme se domluvit? MDV –webové stránky – objasnění a obhajoba vytvořené práce Můj nejoblíbenější obraz – jak bych ho nakreslil já, Obraz člověka v průběhu staletí – vliv lidského poznání, náboženských názorů</p>
--	---	---

6.8. Člověk a zdravíVýchova ke zdraví
Tělesná výchova**Charakteristika**

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, proto je důležité, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i problémy spojené s nemocí či jiným poškozením zdraví. Při realizaci této vzdělávací oblasti se proto klade důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích, na samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních situacích. Předmět je vyučován v 6. a 7. ročníku, vždy 1 hodinu týdně. Část obsahu je vyučována v 8. ročníku, náplň se shoduje s náplní předmětů Přírodopis a Průřezová témata a projekty. Tyto předměty předepsaný obsah zajišťují, učební osnovy se zde uvádějí jen pro přehled o celé náplni Výchovy ke zdraví. (V případě potřeby se může předmět zařadit i ve vyšších ročnících a dotovat z disponibilní časové dotace.)

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** směřuje k poznání vlastních pohybových možností a k poznávání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a pro podporu svého zdraví. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozvíjení pohybového nadání. Neméně důležité je i odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce. Proto tělesná výchova obsahuje i korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Předmět je zařazen v každém ročníku, vždy 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a atmosférou příznivých vztahů,
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů jednání v souladu s aktivní podporou a ochranou zdraví,
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.,
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výuka tělesné výchovy probíhá nejen ve školní tělocvičně, ale i na zahradě za školou a v krásné přírodě v okolí školy, využíváno je rovněž hřiště místního oddílu kopané, v zimě upravené běžecké tratě a lyžařský vlek v obci. Žáci využívají i plavecký bazén v Jablonci nad Nisou i další sportoviště místního regionu, neboť se aktivně účastní velkého množství sportovních soutěží nabízených různými sportovními a školskými organizacemi.

6.8.1. Výchova ke zdraví

V předmětu Výchova ke zdraví utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Na začátku hodiny vyvodíme cíl hodiny, na konci společně zhodnotíme jeho dosažení. ▸ Učivo prezentujeme různými metodami, využíváme všechny dostupné materiály, různé, především praktické techniky, účastníme se soutěží na internetu. ▸ Při výuce využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků. ▸ Požadujeme po žácích, aby sami vybírali způsoby plnění zadaných úkolů. ▸ Podporujeme žáky k účasti na zdravotnických soutěžích.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Do výuky zařazujeme problémové úlohy. ▸ Umožňujeme žákům zapojit se do aktivit pro ostatní spolužáky, zejména aby využívali svých poznatků nabytých v praktických kurzech a na soutěžích. (Helpík, soutěže pořádané ČČK) Ve velké míře uplatňujeme praktická cvičení. ▸ Při rozboru prováděných činností rozvíjíme logické uvažování a uplatňujeme základní myšlenkové operace.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Klademe důraz na týmovou práci, často zařazujeme kolektivní hry podporující spolupráci. Dbáme na dodržování pravidel správné komunikace. ▸ Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých tříd ▸ Podporujeme žáky v tom, aby aktivně obhajovali svoje názory, zároveň však netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. ▸ Umožňujeme žákům veřejně prezentovat výsledky svých projektů na nástěnkách na chodbách a ve třídách.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Spolupracujeme ve skupině, vzájemně si při učení a nácviku nových činností pomáháme. Organizujeme výuku bez situací nerovnosti. ▸ Ukazujeme žákům potřebu spolupráce v týmu, Zadáváme různé aktivity, aby žáci mohli střídát své role ve skupině. ▸ Připravujeme se žáky akce pro mladší spolužáky, rodiče i důchodce. ▸ Rozvíjíme u žáků schopnost empatie.

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Respektujeme individuální rozdíly mezi žáky. ▸ Rozvíjíme smysl pro tvořivost. ▸ Pořádáme různé sportovní akce – navštěvujeme sportovní akce a soutěže v regionu. ▸ Učíme žáky společenskému chování při návštěvě sportovních zařízení. ▸ Požadujeme po žácích, aby aktivně chránili své zdraví a zdraví spolužáků.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Požadujeme po žácích, aby se zamýšleli nad svým postojem k práci, aby na základě zhodnocení svých učebních a pracovních návyků volili vhodné učební či studijní obory, do kterých se budou hlásit. ▸ Vyžadujeme u žáků zhodnocení vlastní práce. ▸ Požadujeme pečlivé a včasné vypracovávání zadaných projektů.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	3.	6.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky ▸ pozitivní komunikací přispívá k utváření dobrých vztahů 	Vztahy mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> ▸ kamarádství, přátelství, partnerské vztahy ▸ vztahy v rodině, ve škole, mezi vrstevníky 			
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vysvětlí na příkladech souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím 	Změny v životě člověka <ul style="list-style-type: none"> ▸ dětství, puberta, dospívání ▸ fyzické změny ▸ psychické změny ▸ společenské změny 		OSV - rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání, psychohygiena	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví ▸ aktivně pečuje o své zdraví 	Zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> ▸ výživa a zdraví ▸ tělesná a duševní hygiena ▸ režim dne 		VDO, ENV - lidské aktivity a problémy ŽP	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ dokáže se orientovat v situaci ohrožení a použít IZS ▸ projevuje odpovědné chování v situaci ohrožení zdraví, osobní bezpečí, v případě potřeby je schopen poskytnout první pomoc ▸ ovládá pravidla dopravní výchovy 	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <ul style="list-style-type: none"> ▸ dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ▸ bezpečné prostředí doma, ve škole a na ulici ▸ obecné a specifické zásady ochrany zdraví opři různých činnostech ▸ zásady bezpečnosti v silničním provozu, praktické znalosti a dovednosti 		MDV - informace, průzkumy MKV - lidské vztahy	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	3.	7.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání ▸ chová se kultivovaně k opačnému pohlaví 	Změny v životě člověka <ul style="list-style-type: none"> ▸ sexuální dospívání, pohlavní identita ▸ předčasná sexuální zkušenost ▸ těhotenství a rodičovství mladistvých 	OSV - rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání, psychohygiena		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ chápe rizika spojená se zneužíváním návykových látek, aktivně odmítá jejich užívání ▸ dovede se komunikačně bránit manipulaci a agresi ▸ v případě potřeby se nebojí svěřit, vyhledá pomoc v rodině nebo ve škole 	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <ul style="list-style-type: none"> ▸ stres a způsoby jeho překonávání ▸ zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologické hráčství, způsoby pomoci ▸ šikana a jiné projevy násilí, domácí násilí, sexuální zneužívání a ochrana před nimi ▸ manipulativní reklama ▸ praktické znalosti a dovednosti 	MDV - informace, průzkumy, nekritické přijímání informací, ověřování informací z více zdrojů MKV - lidské vztahy		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ovládá zásady chování po vyhlášení mimořádné situace, ví, jak použít IZS ▸ projevuje odpovědné chování v situaci ohrožení zdraví, osobního bezpečí, v případě potřeby je schopen poskytnout první pomoc 	Ochrana člověka za mimořádných událostí <ul style="list-style-type: none"> ▸ živelní pohromy ▸ terorismus ▸ tísňové volání, varovný signál, evakuace, ochrana kolektivní a osobní ▸ improvizovaná havárie 	OSV - nácvik praktických činností při první pomoci, využití znalostí ze zdravotnických soutěží, spolupráce a účelná komunikace mezi spolužáky		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ využívá osvojené relaxační techniky k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresu 	Hodnota a podpora zdraví <ul style="list-style-type: none"> ▸ odpovědnost jedince za zdraví ▸ civilizační choroby a význam preventivní lékařské péče ▸ kvalita životního prostředí a zdraví jedince 	Jak se chovat u přijímacích zkoušek? Jógové prvky ENV – péče o životní prostředí		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	3.	8.	-
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání ▸ přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování 	Změny v životě člověka a jejich reflexe <ul style="list-style-type: none"> ▸ předčasná sexuální zkušenost ▸ těhotenství a rodičovství mladistvých ▸ význam sexuálního života 	VDO, MKV - mezilidské vztahy OSV – rozvoj sebepoznání, psychohygiena		

	<ul style="list-style-type: none"> ▸ poruchy v oblasti sexuality ▸ nebezpečí chorob přenosných pohlavním stykem 	Zajišťuje Přírodopis
<ul style="list-style-type: none"> ▸ má kladný vztah k sobě samému ▸ osvojené relaxační techniky aktivně využívá k překonání únavy a předcházení stresu ▸ chápe sebe sama a dokáže vytvářet tomu odpovídající postoje 	<p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rozvoj schopností poznávání - schopnost se soustředit, rozpoznání podstatného od nepodstatného, schopnost řešit problémy sebepoznávání, informace o sobě, význam “JÁ“ ▸ psychický vývoj osobnosti - vnitřní svět; sebevědomí, sebekontrola, sebehodnocení kontrola “JÁ“ ▸ psychohygiena - stres - příčiny, příznaky, techniky zvládnutí; duševní zdraví a způsoby udržení ▸ kreativita - důležitý prvek osobnosti, vnitřní svět a osobnostní projevy 	<p>MDV - interpretace vztahu med. sdělení, informace, průzkumy ENV - lidské aktivity a problémy ŽP - vztah člověka k prostředí</p> <p>Zajišťuje předmět Průřezová témata a projekty</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ dokáže ocenit spolupráci a pomoc ▸ aktivně přispívá k utváření třídního kolektivu ▸ používá aktivně osvojené techniky asertivního chování ▸ dodržuje pravidla dialogu, vyjadřuje se kultivovaně ▸ dokáže komunikovat s vrstevníky, mladšími spolužáky i příslušníky starší generace 	<p>Komunikace a kooperace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ třída a skupina ▸ samota a přátelství, konflikty ▸ mezilidské vztahy, zařazení jedince do společnosti ▸ sociální a asociální chování, pravidla fungování vztahů, morálka, právo, povinnost ▸ komunikace - typy a prostředky, pravidla dialogu, umění naslouchat, řešení problémů, komunikace a asertivita, techniky komunikace ▸ kooperace a kompetice - spolupráce a soutěživost ▸ význam týmové práce, postavení jedince v týmu 	<p>Plnění obsahu průřezových témat OSV MKV VDO</p> <p>Zajišťuje předmět Průřezová témata a projekty</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ aktivně se podílí na vytváření kvalitních vztahů ve svém okolí ▸ zvládá a chápe nutnost základních dovedností, kterými lze řešit konflikty ▸ uvědomuje si rozdílnost názorů a respektuje je ▸ používá aktivně osvojené techniky asertivního chování 	<p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ řešení problémů a rozhodovací dovednosti - problém z hlediska jedince a skupiny, typy problémů, význam řešení problémů, schopnosti k řešení problémů a jejich úspěšnost ▸ hodnoty, postoje, hierarchie hodnot, faktory ovlivňující hierarchii hodnot; ▸ empatie a asertivita 	<p>Plnění obsahu průřezových témat OSV MKV VDO</p> <p>Zajišťuje předmět Průřezová témata a projekty</p>

6.8.2. Tělesná výchova

V předmětu Tělesná výchova utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> › Na začátku hodiny vyvodíme cíl hodiny, na konci společně zhodnotíme jeho dosažení. › Učivo prezentujeme různými metodami, využíváme motorické, vizuální i auditivní učení. › Při výuce využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků. › Vedeme žáky k tomu, aby sami organizovali činnosti a sami vybírali způsoby plnění zadaných úkolů. › Podporujeme žáky k účasti na soutěžích. › Podporujeme žáky ve vyhledávání a prezentování informací ze světa sportu.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> › Do výuky zařazujeme problémové úlohy. › Umožňujeme žákům zapojit se do aktivit pro ostatní spolužáky (příprava soutěží). › Ve velké míře uplatňujeme praktická cvičení. › Při rozboru tělovýchovných činností rozvíjíme logické uvažování a uplatňujeme základní myšlenkové operace. › Vedeme žáky k dodržování pravidel fair play.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> › Klademe důraz na týmovou práci. › Dbáme na dodržování pravidel správné komunikace. › Vedeme žáky k tomu, aby ve svém hodnocení postupovali uvážlivě, a zároveň dokázali obhájit svoje názory. › Umožňujeme žákům veřejně prezentovat výsledky své práce (vánoční besídka, nástěnka TV, internet). › Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků › Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých tříd
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> › Spolupracujeme ve skupině, vzájemně si při učení a nácvičku nových činností pomáháme. › Organizujeme výuku bez situací nerovnosti. › Ukazujeme žákům potřebu spolupráce ve sportovním týmu. › Zadáváme různé aktivity, aby žáci mohli střídat své role ve skupině. › Připravujeme se žáky akce pro mladší spolužáky, rodiče i důchodce. › Rozvíjíme u žáků schopnost empatie. › Zamýšlíme se nad životem sportovců a vlivem na jejich výkon.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> › Respektujeme individuální rozdíly mezi žáky. › Učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše sportovní a kulturní tradice. › Rozvíjíme smysl pro tvořivost. › Pořádáme různé sportovní akce – navštěvujeme sportovní akce a soutěže v regionu. › Učíme žáky společenskému chování při návštěvě sportovních zařízení.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> › Vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví druhých při tělesné výchově a sportu. › Učíme žáky správně používat a zacházet s nářadím a náčiním při hodinách TV. › Vyžadujeme u žáků zhodnocení vlastní práce. › Vysvětlujeme žákům potřebu pohybových aktivit i pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	1.	1.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 1. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá osvojené pohybové dovednosti dle svých pohybových předpokladů a schopností ▸ dokáže zhodnotit kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k odstranění vlastních chyb ▸ projevuje samostatnost, odvalu a vůli ke zlepšení svého výkonu ▸ soutěží a jedná v duchu fair play ▸ dokáže spolupracovat při jednotlivých týmových činnostech ▸ dodržuje pravidla bezpečného chování a jednání ve známém i neznámém prostředí ▸ pokouší se o organizaci jednoduché pohybové hry 	<p>Pořadová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ základní postoje – pozor, pohov, povely – v řad nastoupit, rozchod ▸ nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav <p>Rytmická gymnastika a tanec</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rytmičace jednoduchých pohybů podle říkadel a písní ▸ rytmičace jednoduchých a známých pohybů podle hudebního doprovodu – též volné pohybové vyjádření hudby. ▸ pokus o přísunný krok, poskočný krok, cval stranou ▸ nácvik správného držení těla (v lehu na zádech), při rytmičacích cvičeních a tanci <p>Drobné hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ hry spojené s během – honičky ▸ podběhy pod dlouhým kroužícím švihadlem aj.) ▸ hry spojené s házením míče ▸ hry pro uklidnění ▸ hry na hřišti, na sněhu <p>Lehká atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek ▸ skok daleký z místa odrazem snožmo a skok daleký z rozběhu ▸ hod míčkem horním obloukem na dálku <p>Akrobatická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ převaly stranou v lehu, kolébka na zádech ▸ leh vznesmo, stoj na lopatkách ▸ kotoul vpřed <p>Cvičení na nářadí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení na lavičce ▸ chůze vpřed, vzad i s obraty ▸ přeběhy lavičky ▸ šplh s přírazem na tyči <p>Sportovní hry - průprava</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přihrávka obouruč ve dvojicích ▸ vrchní přihrávka jednoruč na místě ▸ vrchní chytání obouruč na místě 	<p>OSV - chování, které vede k dobrým vztahům mezi žáky třídy (kolektivní hry, vzájemná pomoc) - vzájemný respekt a spolupráce (kolektivní hry), adekvátní reakce na výhru a prohru)</p> <p>ENV - cvičení a pobyty v přírodě - vliv prostředí na zdraví, správné chování při pobytu v přírodě, estetičnost životního prostředí</p>		

	<p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ orientace v bazénu (šatny, sprchy, bazén) ▸ základní hygiena při plaveckém výcviku (sprchování, mytí mýdlem, plavky, čepice) ▸ zásady bezpečnosti při plavání i pohybu v bazénu ▸ dýchání do vody ▸ osvojování plaveckých dovedností v hloubce do 1 metru <p>Sáňkování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ sjezd na saních na přiměřeném svahu ▸ sjezd přímý a šikmý se zatáčením <p>Turistika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ chůze k cíli vzdálenému asi 1.5 km ▸ chování v přírodě ▸ překonávání přírodních překážek 	
--	--	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	1.	2.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 2. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá osvojené pohybové dovednosti dle svých pohybových předpokladů a schopností ▸ dokáže zhodnotit kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k odstranění vlastních chyb ▸ projevuje samostatnost, odvahu a vůli ke zlepšení svého výkonu ▸ soutěží a jedná v duchu fair play ▸ dokáže spolupracovat při jednotlivých týmových činnostech 	<p>Pořadová cvičení a chůze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ základní postoje – pozor, pohov ▸ základní povely – nástup, pozor, pohov, vpravo v bok, vlevo v bok, vyrovnat, rozchod, nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav ▸ chůze do rytmu, chůze s písní do pochodu v zástupu i ve dvojicích <p>Rytmická gymnastika a tanec</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rytmičtější jednoduchých pohybů podle písní ▸ střídání chůze a běhu - nepravidelné, pravidelné ▸ přísuný krok, cval stranou, poskočný krok ▸ využití naučených kroků v lidovém tanci <p>Průpravná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení ve stoji spojném i rozkročném ▸ cvičení v kleku, v sedu snožmo, zkrížmo i skrčmo ▸ cvičení v lehu na zádech <p>Drobné hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ hry spojené s během, s házením ▸ hry pro uklidnění ▸ hry na hřišti ▸ cvičení rovnováhy 	<p>OSV - chování, které vede k dobrým vztahům mezi žáky třídy (kolektivní hry, vzájemná pomoc) - vzájemný respekt a spolupráce (kolektivní hry), adekvátní reakce na výhru a prohru)</p> <p>ENV - cvičení a pobyty v přírodě - vliv prostředí na zdraví, správné chování při pobytu v přírodě, estetičnost životního prostředí, nevhodné zásahy člověka v přírodě</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ dodržuje pravidla bezpečného chování a jednání ve známém i neznámém prostředí ▸ pokouší se o organizaci jednoduché pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ stoj na jedné noze (druhá v pohybu) ▸ poskoky na jedné noze ▸ chůze po lavičce s plněním drobných úkolů, chůze po kladince lavičky <p>Lehká atletika</p> <p>Běhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ běh střídavý s chůzí ▸ štafetové běhy ▸ rychlostní běh, vytrvalostní běh <p>Skoky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ skok z místa s doskokem na měkkou podložku, výskoky na překážku ▸ přeskok lavičky s dopadem na měkkou podložku ▸ skok daleký s rozběhem <p>Hody míčkem a drobnými předměty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ házení a kutálení míčů ▸ přehazování míčů a drobných předmětů ▸ hod míčkem na dálku <p>Akrobatická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ změny postojů a poloh ▸ kotoul napřed, ze stoje spojného, rozkročného, dva kotouly za sebou, kotoul napřed z chůze ▸ převaly a kolébky na zádech, válení stranou i do mírného svahu ▸ stoj s oporou o lopatky a záloktí ▸ cvičení rovnováhy <p>Cvičení na nářadí</p> <p>Cvičení na lavičkách</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ chůze vpřed i vzad s obraty, přeběhy lavičky ▸ cvičení v sedu rozkročmo na lavičce ▸ vzpor dřepmo u lavičky, vzpor stojmo, lezení po lavičce ve vzporu dřepmo ▸ chůze po kladince lavičky s plněním drobných úkolů <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ šplh s přírazem do přiměřené výšky podle individuálních předpokladů žáků <p>Sportovní hry - základy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přihrávky obouruč na místě, chytání obouruč na místě, vrchní přihrávka jednoruč na místě i v chůzi ▸ běh nebo chůze s házením míče o zem ▸ míčové hry a jejich pravidla <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ upevnění a dodržování hygienických návyků 	<p>Zásady bezpečnosti při plavání, seznámení s nebezpečím při plavání ve volné přírodě v neznámém prostředí</p>
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> ▸ splývání, pády a skoky do vody ▸ seznámení s plaveckými styly, zvládnutí alespoň jednoho (prsa, znak) ▸ plavání úseků 10 – 100 metrů <p>Sáňkování Turistika</p>	
--	---	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	1.	3.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 3. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá osvojené pohybové dovednosti dle svých pohybových předpokladů a schopností ▸ dokáže zhodnotit kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k odstranění vlastních chyb ▸ projevuje samostatnost, odvalu a vůli ke zlepšení svého výkonu ▸ soutěží a jedná v duchu fair play ▸ dokáže spolupracovat při jednotlivých týmových činnostech ▸ dodržuje pravidla bezpečného chování a jednání ve známém i neznámém prostředí ▸ pokouší se o organizaci jednoduché pohybové hry 	<p>Pořadová cvičení a chůze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ základní postoje – pozor, pohov ▸ základní povely – nástup, pozor, pohov, vpravo v bok, vlevo v bok, vyrovnat, rozchod, nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav ▸ chůze do rytmu, chůze s písní do pochodu v zástupu i ve dvojicích <p>Rytmická gymnastika a tanec</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ rytmizace jednoduchých pohybů podle písní, střídání chůze a běhu ▸ přísuný krok, cval stranou, poskočný krok, využití naučených kroků v lidovém tanci <p>Průpravná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení ve stoji spojném i stoji rozkročném ▸ cvičení v kleku, v sedu snožmo, zkřížmo i skrčmo ▸ cvičení v lehu na zádech <p>Drobné hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ hry spojené s během, s házením ▸ hry pro uklidnění ▸ cvičení rovnováhy ▸ stoj na jedné noze, poskoky na jedné noze ▸ chůze po lavičce s plněním drobných úkolů, chůze po kladince lavičky <p>Lehká atletika</p> <p>Běhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ běh střídavý s chůzí ▸ štafetové běhy ▸ rychlostní běh, vytrvalostní běh <p>Skoky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ skok z místa s doskokem na měkkou podložku, přeskok lavičky s dopadem na 	<p>OSV - chování, které vede k dobrým vztahům mezi žáky třídy (kolektivní hry, vzájemná pomoc) - vzájemný respekt a spolupráce (kolektivní hry), adekvátní reakce na výhru a prohru)</p> <p>ENV - cvičení a pobyty v přírodě - vliv prostředí na zdraví, správné chování při pobytu v přírodě, estetičnost životního prostředí</p>		

	<p>měkkou podložku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ výskoky na překážku ▸ skok daleký s rozběhem <p>Hody míčkem a drobnými předměty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ házení, přehazování a kutálení míčů a drobných předmětů ▸ hod míčkem na dálku <p>Akrobatická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ změny postojů a poloh, ▸ kotoul napřed ze stoje spojného, ze stoje rozkročného, dva kotouly za sebou, kotoul napřed z chůze ▸ převaly a kolébky na zádech, válení stranou i do mírného svahu ▸ leh na zádech, sed zkřížmo, stoj s oporou o lopatky a záloktí ▸ cvičení rovnováhy <p>Cvičení na nářadí</p> <p>Cvičení na lavičkách</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ chůze vpřed i vzad s obraty, přeběhy lavičky, chůze po kladince lavičky s plněním drobných úkolů ▸ cvičení v sedu rozkročmo na lavičce, sed rozkročmo – přitahování těla k lavičce ▸ vzpor dřepmo u lavičky, vzpor stojmo, lezení po lavičce ve vzporu dřepmo <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ šplh s přírazem do přiměřené výšky <p>Sportovní hry - základy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ přihrávky obouruč na místě, chytání obouruč na místě, vrchní přihrávka jednoruč na místě i chůzi ▸ běh nebo chůze s házením míče o zem ▸ míčové hry a jejich pravidla <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ upevnění a dodržování hygienických návyků ▸ splývání, pády a skoky do vody ▸ seznámení s plaveckými styly, zvládnutí alespoň jednoho (prsa, znak) ▸ plavání úseků 10 – 100 metrů <p>Sáňkování</p> <p>Turistika</p>	<p>Zásady bezpečnosti při plavání, seznámení s nebezpečím při plavání ve volné přírodě v neznámém prostředí.</p>
--	---	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2.	4.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 4. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Činnosti ovlivňující zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pravidelně provádí kondiční cvičení, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ▸ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí ▸ připraví a uloží nářadí, náčiní a pomůcky ▸ adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ▸ zvládá přípravu organismu před pohybovou aktivitou ▸ zná kompenzační a relaxační cviky i jejich význam ▸ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení během dne ▸ význam pohybu pro zdraví ▸ hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí při cvičení v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. ▸ bezpečnost při TV- organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ▸ první pomoc v podmínkách TV ▸ příprava organismu - rozehrátí, rozcvičení ▸ uklidnění po zátěži, kompenzační a relaxační cvičení ▸ zdravotně zaměřené činnosti ▸ správné držení těla 	OSV- psychohygiena OSV- vztah člověka k prostředí OSV-psychohygiena, uvolnění, relaxace		
Činnosti podporující pohybové učení				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ dodržuje pokyny učitele při všech pohybových aktivitách ▸ rychle a přesně reaguje na povely pořadových cvičení ▸ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka ▸ jedná v duchu fair play ▸ dodržuje pravidla her a soutěží ▸ pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ▸ užívá při pohybové činnosti tělocvičné názvosloví ▸ cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ▸ reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ organizace při TV ▸ pořadová cvičení ▸ posuzování pohybových dovedností ▸ jednání a chování ▸ olympijské ideály a symboly ▸ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály ▸ komunikace v TV 	MDV- mezilidské vztahy OSV- komunikace, rozhodování EGS – evropské kořeny olympijské ideje OSV- komunikace		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pod vedením učitele přesně opakuje cviky ▸ ke cvičení využívá míčky, švihadla, overbally, tyče atd. 	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení Pohybové hry	OSV-mezilidské vztahy, kreativita		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá základní prvky akrobacie ▸ s dopomocí učitele zvládne stoj na ruce ▸ provádí různé druhy přeskoků ▸ provádí jednoduchá cvičení na hrazdě ▸ vyšplhá 3m na tyči ▸ předvede chůzi s upažením a rovnovážné polohy s obměnami ▸ skáče přes švihadlo snožmo i jednož, zacvičí sestavu 	<p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kotoul vpřed, kotoul vzad ▸ spojení kotoulu vpřed a vzad ▸ přeskok ▸ výskok na švédskou bednu ▸ přeskok kozy na šíř ▸ hrazda ▸ shyb stojmo, přešvih do vzporu, přešvih do svisu střežhlav, závěs v podkolení ▸ šplh, kladinka, švihadlo 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zapojí se do kondičního cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem ▸ přesně opakuje cvik ▸ zatancuje jednoduchý tanec 	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vyjádření melodií a rytmu pohybem ▸ krok poskočný, polkový, cval 	<p>EGS- evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá základy techniky běhu ▸ skočí do dálky po rozběhu ▸ odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje 	<p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ běžecká abeceda ▸ polovysoký a nízký start ▸ běh na 50 m ▸ vytrvalý běh do 12 minut ▸ štafetová předávka ▸ skok daleký ▸ hod míčkem 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ spolupracuje se svými spoluhráči ▸ zná pravidla vybíjené, přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou ▸ správně drží míč, přihrává obouruč trčením, dribluje na místě a v pohybu ▸ přihrává vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem, ovládá pravidla minifotbalu 	<p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vybíjená ▸ basketbal ▸ minifotbal 	<p>MKV- mezilidské vztahy, spolupráce, vzájemný respekt ENV- sportovní akce a péče o životní prostředí MDV – orientace v médiích, získávání informací</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ splývá, dýchá do vody, potápí se ▸ ovládá plavecký způsob ▸ zná prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu 	<p>Plavání</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v terénu ▸ překonává terénní nerovnosti ▸ zapojí se do skupinových her 	<p>Hry v přírodě</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zapojí se do her, sáňkování, bobování, zúčastní se výletu na běžkách do okolí školy 	<p>Hry na sněhu</p>	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2.	5.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 5. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Činnosti ovlivňující zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pravidelně provádí kondiční cvičení, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ▸ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí ▸ připraví a uloží náradí, náčiní a pomůcky ▸ adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ▸ zvládá přípravu organismu před pohybovou aktivitou ▸ zná kompenzační a relaxační cviky i jejich význam ▸ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ cvičení během dne ▸ význam pohybu pro zdraví ▸ hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí při cvičení v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. ▸ bezpečnost při TV- organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ▸ první pomoc v podmínkách TV ▸ příprava organismu - rozehrátí, rozcvičení ▸ uklidnění po zátěží, kompenzační a relaxační cvičení ▸ zdravotně zaměřené činnosti ▸ správné držení těla 	OSV- psychohygiena OSV- vztah člověka k prostředí OSV-psychohygiena, uvolnění, relaxace		
Činnosti podporující pohybové učení				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ dodržuje pokyny učitele při všech pohybových aktivitách ▸ rychle a přesně reaguje na povely pořadových cvičení ▸ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka ▸ jedná v duchu fair play ▸ dodržuje pravidla her a soutěží ▸ pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ▸ užívá při pohybové činnosti tělocvičné názvosloví ▸ cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ▸ reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ▸ samostatně získá potřebné informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ organizace při TV ▸ pořadová cvičení ▸ posuzování pohybových dovedností ▸ jednání a chování ▸ olympijské ideály a symboly ▸ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály ▸ komunikace v TV ▸ zdroje informací o pohybových činnostech 	MDV- mezilidské vztahy OSV- komunikace, rozhodování EGS – evropské kořeny olympijské ideje OSV- komunikace MDV – orientace v médiích , získávání informací		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pod vedením učitele přesně opakuje cviky ▸ využívá míčky, pružná švihadla, overbally, tyče, podložky 	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení Pohybové hry	MDV- mezilidské vztahy		

<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá základní prvky akrobacie ▸ s dopomocí učitele zvládne stoj na ruce ▸ provádí různé druhy přeskoků ▸ provádí jednoduchá cvičení na hrazdě ▸ vyšplhá 3m na tyči ▸ předvede chůzi s upažením a rovnovážné polohy s obměnami ▸ skáče přes švihadlo snožmo i jednož, zacvičí sestavu 	<p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ kotoul vpřed, kotoul vzad ▸ spojení kotoulu vpřed a vzad ▸ přeskok ▸ výskok na švédskou bednu ▸ přeskok kozy na šíř ▸ hrazda ▸ shyb stojmo, přešvih do vzporu, přešvih do svisu střežhlav, závěs v podkolení ▸ šplh ▸ kladinka ▸ švihadlo 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zapojí se do kondičního cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem ▸ přesně opakuje cvik ▸ zatancuje jednoduchý tanec 	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vyjádření melodií a rytmu pohybem ▸ krok poskočný, polkový, cval 	<p>EGS- evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ využívá formou hry jednoduché přetahy a přetlaky 	<p>Průpravné úpoly</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá základy techniky běhu ▸ zvládá štafetovou předávku ▸ skočí do dálky po rozběhu ▸ odhodí míček z místa i z rozběhu 	<p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ běžecká abeceda ▸ polovysoký a nízký start ▸ běh na 60 m ▸ vytrvalý běh do 15 minut ▸ štafetová předávka ▸ skok daleký ▸ hod míčkem 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ spolupracuje se svými spoluhráči ▸ zná pravidla vybíjené, přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou ▸ správně drží míč, přihrává obouruč trčením, dribluje na místě a v pohybu ▸ přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem, ovládá pravidla minifotbalu 	<p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vybíjená ▸ basketbal ▸ minifotbal 	<p>MKV- mezilidské vztahy, spolupráce, vzájemný respekt ENV- sportovní akce a péče o životní prostředí MDV – orientace v médiích , získávání informací</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v terénu ▸ umí překonat terénní nerovnosti ▸ zapojí se do skupinových her 	<p>Hry v přírodě</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zapojí se do her, sáňkování, bobování, zúčastní se výletu na běžkách do okolí školy 	<p>Hry na sněhu</p>	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3.	6.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Činnosti ovlivňující zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ aktivně organizuje svůj pohybový režim, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ▸ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Bezpečnost při TV, pořadová příprava</p>	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy		
Činnosti podporující pohybové učení				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ při vytrvalosti uplatní i vůli ▸ zvládá techniku nové atletické disciplíny ▸ i další náročnější techniky ▸ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy 	<p>Atletika – atletická abeceda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Starty – nízký, polovysoký, vysoký ▸ Běh vytrvalostní na 1500 ▸ Běh na 60m a 300m ▸ 12 minutový běh ▸ Skok daleký- technika ▸ Hod míčkem-jen na dálku ▸ Štafetový běh ▸ Vrh koulí 3kg 	VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevit se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích ▸ obtížný prvek zvládá s dopomocí ▸ při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Kotouly ▸ Stojí na rukou, přemet stranou ▸ Hrazda-vzpor, výmyk, sešín, toč vzad, zákmih ▸ Kruhy- vis, kmih, přednos ▸ Přeskok přes kozu našít i nadél-roznožka, skrčka ▸ Šplh- bez přírazu, s obměnami ▸ Cvičení na žebříku ▸ Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad 			
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ košíková, volejbal, florbal nohejbal, fotbal, pálkovací hry házená 	MKV – lidské vztahy, kulturní diference		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí ▸ zvládá pobyt v přírodě a přesun v terénu do 25 km 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatnění získaných poznatků na turisticko branném školním výletě 	ENV – vztah člověka k prostředí		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá základní pohyb při sjezdovém lyžování a chůzi na běžkách 	<p>Lyžování</p> <p>Sáňkování</p>	Šetrný vztah k přírodě při zimních sportech		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá názvosloví na úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ tělocvičné názvosloví 	komunikace v TV		

<p>cvičence, diváka, čtenáře časopisů, uživatele internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ naplňuje základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ▸ dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ▸ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče či diváka ▸ sleduje určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí 	<p>osvojovaných činností</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu ▸ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ▸ sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování ▸ historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympijská charta ▸ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží 	<p>pravidla fair play péče o svěřené náčiní šetrný přístup k materiálu</p>
---	--	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3.	7.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Činnosti ovlivňující zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ aktivně organizuje svůj pohybový režim, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ▸ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Bezpečnost při TV, pořadová příprava</p>		<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	
Činnosti podporující pohybové učení				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ▸ zvládá techniku nové atletické disciplíny ▸ i další náročnější techniky ▸ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy 	<p>Atletika – atletická abeceda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Starty – nízký, polovysoký, vysoký ▸ Běh vytrvalostní na 1500 ▸ Běh na 60m a 300m ▸ 12 minutový běh ▸ Skok daleký- technika ▸ Hod míčkem-jen na dálku ▸ Štafetový běh ▸ Vrh koule 3kg 		<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích ▸ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí ▸ při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Kotouly ▸ Stojí na rukou, přemet stranou ▸ Hrazda-vzpor, výmyk, sešín, toč vzad, zákmih ▸ Kruhy- vis, kmih, přednos ▸ Přeskok přes kozu našir i nadél-roznožka, skrčka 			

	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Šplh- bez přírazu, s obměnami ▸ Cvičení na žebříku ▸ Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad 	
▸ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> ▸ košíková, volejbal, florbal ▸ nohejbal, fotbal, pálkovací hry ▸ házená 	MKV – lidské vztahy, kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí ▸ zvládá pobyt v přírodě a přesun v terénu do 25 km 	Turistika a pobyt v přírodě <ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatnění získaných poznatků na turisticko branném školním výletě 	ENV – vztah člověka k prostředí
▸ zvládá základní pohyb při sjezdovém lyžování a chůzi na běžkách	Lyžování – základy sjezdového lyžování a běhu na lyžích Sáňkování	Týdenní lyžařský výcvik pro žáky 7. ročníků
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře časopisů, uživatele internetu ▸ naplňuje základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ▸ dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ▸ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ▸ smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu ▸ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ▸ sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování ▸ historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympijská charta ▸ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží 	komunikace v TV pravidla fair play péče o svěřené náčiní šetrný přístup k materiálu

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3.	8.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Činnosti ovlivňující zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ aktivně organizuje svůj pohybový režim ▸ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ▸ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Bezpečnost při TV, pořadová příprava	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy		

Činnosti podporující pohybové učení		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ▸ zvládá techniku nové atletické disciplíny ▸ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy 	<p>Atletika – atletická abeceda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Starty – nízký, polovysoký, vysoký ▸ Běh vytrvalostní na 1500 ▸ Běh na 60m a 300m ▸ 12 minutový běh ▸ Skok daleký- technika ▸ Hod míčkem-jen na dálku ▸ Štafetový běh ▸ Vrh koulí 3kg 	<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá přemet stranou, stoj na rukou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích ▸ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí ▸ při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Kotouly ▸ Stoje na rukou, přemet stranou ▸ Hrazda-vzpor, výmyk, sešín, toč vzad, zákmih ▸ Kruhy- vis, kmih, přednos ▸ Přeskok přes kozu našít i nadél-roznožka, skrčka ▸ Šplh- bez přírazu, s obměnami ▸ Cvičení na žebříku ▸ Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad 	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ košíková, volejbal, florbal ▸ nohejbal, fotbal, pálkovací hry ▸ házená 	<p>MKV – lidské vztahy, kulturní diference</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí ▸ zvládá pobyt v přírodě a přesun v terénu do 25 km 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatnění získaných poznatků na turisticko branném školním výletě 	<p>ENV – vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá základní pohyb při sjezdovém lyžování a chůzi na běžkách 	<p>Lyžování Sáňkování</p>	<p>Péče o přírodu, ochrana prostředí při zimních sportech</p>
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře časopisů, uživatele internetu ▸ naplňuje základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ▸ dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ▸ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ▸ smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu ▸ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ▸ sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování ▸ historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympijská charta 	<p>MDV – orientace v médiích , získávání informací</p> <p>OSV - komunikace v TV, pravidla fair play, péče o svěřené náčiní, šetrný přístup k materiálu</p>

<p>hráče či diváka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ▸ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže, zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží ▸ zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech ▸ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
--	--	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3.	9.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Činnosti ovlivňující zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ aktivně organizuje svůj pohybový režim, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ▸ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Bezpečnost při TV, pořadová příprava</p>		OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy	
Činnosti podporující pohybové učení				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ▸ zvládá techniku nové atletické disciplíny ▸ i další náročnější techniky ▸ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy 	<p>Atletika – atletická abeceda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Starty – nízký, polovysoký, vysoký ▸ Běh vytrvalostní na 1500 ▸ Běh na 60m a 300m ▸ 12 minutový běh ▸ Skok daleký- technika ▸ Hod míčkem-jen na dálku ▸ Štafetový běh ▸ Vrh koulí 3 kg 		VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevit se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích ▸ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí ▸ při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ Kotouly ▸ Stoje na rukou, přemet stranou ▸ Hrazda-vzpor, výmyk, sešin, toč vzad, zákrah ▸ Kruhy- vis, kmih, přednos ▸ Přeskok přes kozu našir i nadél-roznožka, skrčka ▸ Šplh- bez přírazu, s obměnami ▸ Cvičení na žebříku ▸ Úpoly-střehové postoje, pády 		MDV – orientace v médiích, získávání informací	

	stranou, vzad	
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ košíková, volejbal, florbal nohejbal, fotbal, pálkovací hry házená 	MKV – lidské vztahy, kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí ▸ zvládá pobyt v přírodě a přesun v terénu do 25 km ▸ zvládá základní pohyb při sjezdovém lyžování a chůzi na běžkách 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ uplatnění získaných poznatků na turisticko branném školním výletě <p>Lyžování Sáňkování</p>	ENV – vztah člověka k prostředí ENV - Ochrana prostředí při zimních sportech, pohyb po vyznačených trasách, neničení běžeckých tras atd.
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ užívá názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře časopisů, uživatele internetu ▸ naplňuje základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ▸ dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ▸ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče či diváka ▸ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ▸ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže, zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ▸ smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu ▸ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ▸ sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování ▸ historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympijská charta ▸ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží ▸ zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech ▸ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	MKV - komunikace v TV, pravidla fair play, péče o svěšené náčiní, šetrný přístup k materiálu

6.9. Člověk a svět práce**Člověk a svět práce****Charakteristika**

Oblast vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Vzdělávací obsah na 1. stupni je rozdělen na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, nejméně jeden další tematický okruh. Vybraný tematický okruh je nutné realizovat v plném rozsahu. Tematický okruh Svět práce je vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání zařazen v 8. a 9. ročníku. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání (1 hodina týdně – kromě 7. ročníku) a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku,
- poznání, že technika je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka,
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí,
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Výuka probíhá na 1. stupni převážně ve třídách, případně na zahradě a v blízkém okolí školy. Výuka na 2. stupni probíhá ve školní dílně, která je vybavena dostatečným množstvím vhodných nástrojů, přístrojů a strojů, nebo ve cvičné školní kuchyňce vybavené všemi potřebami pro přípravu pokrmů. Škola rovněž vlastní dostatečné množství elektrotechnických a elektronických stavebnic, aby mohli žáci splnit všechny požadované činnosti. Výuka je vhodně doplňována exkurzemi do provozoven podnikatelů a továren v místním regionu, aby si žáci mohli utvářet a korigovat náhled na svoji budoucí profesní orientaci.

6.9.1. Člověk a svět práce

V oblasti Člověk a svět práce budujeme a rozvíjíme klíčové kompetence následujícími postupy:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. ▸ Podporujeme samostatnost a tvořivost. Požadujeme po žácích, aby plánovali, organizovali a vzájemně hodnotili svoji činnost ▸ Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. ▸ Motivujeme k učení, cíleně vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení. ▸ Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů. ▸ Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.. ▸ Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. ▸ Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. ▸ Podporujeme žáky v tom, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. ▸ Požadujeme po žácích, aby sebe i školu prezentovali na veřejnosti pozitivně. ▸ Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.
Kompetence sociální a	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. ▸ Volíme takové formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako společenství vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima. ▸ Vytváříme podmínky pro to, aby žáci pracovali v týmech, aby vnímali odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana). ▸ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu (ani aktivní, ani pasivní a skryté formy) ▸ Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci. ▸ Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. ▸ Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. ▸ V rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. ▸ Požadujeme po žácích, aby aktivně chránili své zdraví a chránili životního prostředí.

Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, snažíme se, aby měli žáci k práci pozitivní vztah. ▸ Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. ▸ Důsledně požadujeme dodržování vymezených bezpečnostních pravidel, ochranu zdraví a plnění svých povinností a závazků. ▸ Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia, motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia.
--------------------------------	--

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1.	1.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 1. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Práce s drobným materiálem				
▸ vytváří jednoduchými postupy ▸ různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	▸ práce s papírem, ▸ vytrhávání, lepení, stříhání, překládání, skládání, vystřihování ▸ práce s přírodninami		OSV- rozvoj drobné motoriky, šikovnost	
Konstrukční činnosti				
▸ pracuje podle slovního návodu a předlohy	▸ práce s jednoduchými pomůckami a nástroji, stavebnice ▸ lidské zvyky, tradice, řemesla ▸ modelování		Rozvoj spolupráce týmu	
Pěstitelské práce				
▸ pečuje o rostliny ve třídě ▸	▸ otírání listů ▸ pravidelné zalévání květin		OSV- pečlivost, trpělivost	
Příprava pokrmů				
▸ zná zásady vhodného chování při stolování	▸ udržování čistoty a pořádku při stolování, dodržování bezpečnosti při přenášení jídla, vhodné chování v jídelně		OSV – samoobsluha při stolování	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1.	2.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 2. ročníku		Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.	
Práce s drobným materiálem				
▸ pracuje podle slovního návodu a předlohy	▸ práce s papírem (trhání, stříhání, lepení, koláž) ▸ práce s textilem (navlékání nitě, jednoduchý steh)			

Konstrukční činnosti		
▸ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi a přírodním materiálem	▸ modelování, ▸ práce s textilem, ▸ práce se stavebnicí	osobnostní a sociální výchova
Příprava pokrmů		
▸ zvládá úpravu stolu, zná zásady vhodného chování při stolování	▸ příprava jednoduchých jídel, základní vybavení kuchyně, bezpečnost při práci v kuchyni, udržování čistoty a pořádku, čisticí prostředky, ▸ zdobné prvky při úpravě stolu	
Pěstitelské práce		
▸ pečuje o nenáročné rostliny, pracuje s rostlinami a přírodními materiály ▸ dodržuje hygienická pravidla	▸ práce v přírodě - listy, kaštany, sních, šípky ▸ dekorativní práce; velikonoční výstava, výzdoba, modelování, jednoduchá vazba a úprava květin, ▸ úklid pracovního místa, udržování čistoty ve třídě	

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1.	3.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 3. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Práce s drobným materiálem				
▸ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů	▸ práce s papírem, ▸ s těstovinami, ▸ práce s přírodninami, textilem, korkem, navlékání nití, uzlík	Osobnostní a sociální výchova		
Konstrukční činnosti				
▸ zvládá element. dovednosti při práci se stavebnicemi	▸ modelování, práce s hlinou, se sněhem, montážní a demontážní práce – stavebnice ▸ vánoční přání, ozdoby, výzdoba třídy; vánoční výstava			
Příprava pokrmů				
▸ připraví tabuli, pro jednoduché stolování,	▸ zásady stolování ▸ příprava stolu pro běžný rodinný oběd			
Pěstitelské práce				
▸ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	▸ ošetřování rostlin, práce s hlinou ▸ velikonoční zvyky, výzdoba z předpěstované trávy ▸ bezpečnost při práci	Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	2.	4.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 4. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Práce s drobným materiálem				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vytváří přiměřenými pracovními postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ▸ dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ práce s papírem a textilem ▸ modelování ▸ dekorativní práce ▸ vytrhávání ▸ přírodní materiál, práce s hlinou ▸ zásady bezpečnosti, první pomoc 			
Konstrukční činnosti				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu využívá při tvořivých činnostech z různým materiálem prvky lidových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ puzzle (skládání) ▸ koláž ▸ práce s textilem ▸ práce s papírem ▸ výroba dárku a přání ke dni matek 	Osobnostní a sociální výchova		
Příprava pokrmů				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ správné zásady stolování ▸ příprava jednoduchého jídla ▸ Velikonoce, příprava velikonoční kraslice 	studená kuchyně		
Pěstitecké práce				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ ošetřování pokojových rostlin (přírodniny) 	Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí		

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	2.	5.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 5. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Práce s drobným materiálem				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny ▸ volí vhodné pracovní pomůcky a náčiní vzhledem k použitému materiálu ▸ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ práce s papírem ▸ stříhání, lepení, skládání ▸ dekorativní práce ▸ muchláž, sešívání ▸ modelování ▸ (velikonoce, Den matek) ▸ přírodní materiál 	OSV- rozvoj motoriky		
Konstrukční činnosti				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ práce s textilem a vlnou ▸ výrobek podle výkresu 	OSV- kvalitní provedení práce, pečlivost, trpělivost		

▸ práce podle slovního návodu, předlohy jednoduchého náčrtu		
Příprava pokrmů		
▸ připraví tabuli, pro jednoduché stolování,	▸ správné zásady stolování ▸ příprava jednoduchého jídla ze studené kuchyně ▸ povídání o velikonocích, výrobek na výzdobu stolu	
Pěstitelské práce		
▸ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	▸ pěstitelské práce ▸ klíčení semen ▸ vycházka do přírody	ENV – vztah člověka k prostředí

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	6.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 6. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Práce s technickými materiály				
▸ řídí se řádem učebny, dodržuje bezpečnost a hygienu při práci v dílně ▸ zná zásady poskytování první pomoci při úrazech	▸ organizace a bezpečnost práce, řád školních dílen			
▸ pojmenuje a správně používá pracovní nástroje ▸ vyřeší jednoduché technické úkoly vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	▸ základní nářadí pro práci se dřevem a kovy, ostatní pracovní pomůcky pro ruční obrábění dřeva, kovů a plastů ▸ vlastnosti materiálu a jeho využití v praxi - dřevo, kov, plast		ENV: hospodaření s přírodními zdroji	
Příprava pokrmů				
▸ zná základní kuchyňský inventář ▸ bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ▸ dodržuje základní principy stolování	▸ vybavení kuchyně ▸ udržování pořádku a čistoty ▸ bezpečnost při práci v kuchyni ▸ úprava pokrmů za studena ▸ správné stolování		Příprava jednoduchého pohoštění, čekáme kamarády na oslavu narozenin	

Předmět není v 7. ročníku povinně zařazen, obsah je zde uveden pro případ zařazení předmětu z disponibilní časové dotace.

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3.	7.	-
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Práce s technickými materiály				
▸ rozezná základní druhy kovů, zdůvodní jejich výhody a	▸ výroba železa a oceli, těžba a zpracování základních druhů		Chemie	

nevýhody a vyhodnotí jejich použití pro jednoduché výrobky	barevných kovů	
▸ přečte technický výkres a připraví náčrt výrobku	▸ technické náčrty a výkresy, technické informace	Technické kreslení
▸ provádí jednoduché práce se dřevem, kovem i plasty ▸ zhotoví jednoduché výrobky ▸ uvědoměle dodržuje technologickou kázeň	▸ jednoduché pracovní postupy, zhotovení výrobků ze dřeva, kovů nebo z plastů	
Příprava pokrmů		
▸ dodržuje hygienické a bezpečnostní předpisy ▸ poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni ▸ obslouží hosty a dobře se chová u stolu	▸ bezpečnost při užívání kuchyňských spotřebičů ▸ základní postupy při tepelném zpracování pokrmů ▸ sestavení jídelníčku, výběr a nákup příslušných surovin ▸ příprava jednoduchého tepelně upraveného jídla ▸ prostření stolu	Příprava stolu k běžnému každodennímu jídlu v rodině a při slavnostních příležitostech (Vánoce, narozeniny)

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3.	8.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 8. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Práce s technickými materiály				
▸ dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla a předpisy, umí poskytnout první pomoc při úrazech i úrazu el. proudem	▸ bezpečnostní pravidla pro práci s elektrickými spotřebiči, první pomoc při úrazech el. proudem	Tématu Práce s technickými materiály se věnují většinou chlapci (není podmínkou).		
▸ přečte technický výkres, rozumí mu, zhotoví podle něj výrobek ▸ připraví náčrt výrobku	▸ technické kreslení – nárys, půdorys, bokorys, řez a detail			
▸ provádí jednoduché práce se dřevem, kovem i plasty ▸ zhotoví jednoduché výrobky z těchto materiálů a uvědoměle dodržuje technologickou kázeň	▸ jednoduché pracovní postupy ▸ zhotovení výrobků ze dřeva, kovů nebo z plastů			
Provoz a údržba domácnosti				
▸ získává informace o ekonomice v rodině ▸ provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ▸ provádí drobnou domácí údržbu	Finance, provoz a údržba domácnosti ▸ rozpočet, příjmy, výdaje, úspory, hotovostní a bezhotovostní operace, ekonomika domácnosti ▸ údržba oděvů, úklid, čisticí prostředky a jejich ekologický dopad	Tématu Provoz a údržba domácnosti se většinou věnují dívky (není podmínkou). Vliv průmyslu na ŽP, odpady a hospodaření s nimi.		

Příprava pokrmů		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ má znalosti o výživě člověka, potravě ▸ ovládá principy stolování ▸ má představu o hygienických předpisech a pravidlech ▸ ovládá základní činnosti přípravy pokrmu ▸ volí správnou technologii ▸ dodržuje zásady zdravého, bezpečného a kulturního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ zásady správné výživy, společenské chování ▸ použití kuchařské knihy, ▸ zhotovení nenáročných pokrmů - pomazánky, saláty, polévky, ▸ přílohy, úprava masa ▸ režim dne, životospráva a vhodná sestava jídel ▸ stolování, úprava stolu, inventář, aranžování květin ▸ nákup a skladování potravin 	Příprava stolu k běžnému každodennímu jídlu v rodině.
<ul style="list-style-type: none"> ▸ dodržuje hygienické a bezpečnostní předpisy ▸ poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni ▸ obslouží hosty a dobře se chová u stolu 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ bezpečnost při užívání kuchyňských spotřebičů ▸ základní postupy při tepelném zpracování pokrmů ▸ příprava jednoduchého tepelně upraveného jídla ▸ prostření stolu 	Úprava stolu při slavnostních příležitostech (Vánoce, narozeniny)
Svět práce		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v pracovní náplni vybraných profesí ▸ správně posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ zaměstnání a jejich charakteristika ▸ kvalifikační, zdravotní a osobní požadavky na vybrané profese ▸ osobní cíle a zájmy, zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti a volba vhodného povolání 	Vyhledávání informací a vhodných pracovních oborech na internetu a v časopisech, sledování zpráv o nezaměstnanosti, význam jazykových znalostí

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3.	9.	1
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 9. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Svět práce				
<ul style="list-style-type: none"> ▸ orientuje se v pracovní náplni vybraných profesí ▸ správně posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ zaměstnání a jejich charakteristika, kvalifikační, zdravotní a osobní požadavky na vybrané profese ▸ osobní cíle a zájmy, zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti a volba vhodného povolání ▸ náplň učebních oborů ▸ přijímací řízení na střední školy 	Vyhledávání informací o vhodných pracovních oborech na internetu a v časopisech, sledování zpráv o nezaměstnanosti, význam jazykových znalostí Psychohygienu u		

	<ul style="list-style-type: none"> ▸ testy CERMAT ▸ přijímací pohovory na střední školy, jak při nich vystupovat 	přijímacích zkoušek
<ul style="list-style-type: none"> ▸ využívá profesní informace pro výběr vhodného povolání 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ informace o trhu práce, význam úřadu práce, pojem sociální zajištění, práva a povinnosti ▸ podnikání 	Brožury vydávané úřadem práce
<ul style="list-style-type: none"> ▸ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ průběh pohovoru s uchazečem o zaměstnání ▸ sestavení životopisu 	ČJL -strukturovaný životopis
Provoz a údržba domácnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ▸ správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně jejich údržby ▸ prokazuje uživatelské dovednosti v používání základních spotřebičů, odhaluje jejich drobné závady ▸ provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 	<p>Elektrotechnika v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ elektrická instalace ▸ běžné elektrické spotřebiče v domácnosti, princip, ovládání a bezpečná údržba ▸ elektronika a sdělovací technika, jejich funkce, ovládání a údržba ▸ jednoduché elektronické obvody 	ENV: energie a život, přírodní zdroje energie. Elektrotechnické a elektronické stavebnice

6.10. Doplnující obory	Další cizí jazyk Dramatická výchova
-------------------------------	--

Doplňující vzdělávací obory nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplnující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo povinně volitelný vzdělávací obsah.

6.10.1. Další cizí jazyk

Tematická oblast	Předmět	Období	Ročník	Týdně hodin
Jazyk a jazyková výchova	Německý jazyk	3.	7. - 9.	2
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 7 - 9. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.		
Receptivní dovednosti				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby ▸ rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám ▸ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje ▸ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku ▸ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> ▸ základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování ▸ jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost ▸ slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu ▸ základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě 	<p>Motivace k soutěžím, vyprávění příběhu . Projekt-Neuvěřitelný příběh</p> <p>Internet Video Nahrávky</p> <p>Historie a život jiných kultur Výchova k toleranci a respektování jiného názoru</p>		
Produktivní řečové dovednosti				
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů ▸ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace ▸ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ domov, rodina ▸ škola ▸ volný čas a zájmová činnost ▸ oblékání, nákupy ▸ příroda a počasí ▸ tradice a zvyky, svátky ▸ důležité zeměpisné údaje 	<p>Projekty: Moje rodina Návštěva restaurace</p>		

správného použití základních gramatických struktur a vět		
Interaktivní řečové dovednosti		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace 	<p>Konverzace v běžném denním styku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ jednoduchá sdělení – adresa ▸ blahopřání, pozdrav a dopis ▸ omluva, žádost, poděkování ▸ představování 	<p>práce v týmu, komunikace se spolužáky</p>

6.10.2. Dramatická výchova

Dramatickou výchovu nevyučujeme ve zvláštním předmětu, ale její prvky jsou obsaženy v hodinách jiných předmětů, především v českém jazyce, cizím jazyce, ale i v občanské výchově, výchově ke zdraví, v hudební, tělesné a výtvarné výchově a v hodinách průřezových témat. Se žáky jsou připravována různá vystoupení v rámci projektů, které pak předvádějí i dětem z mateřské školy nebo spolužákům. Pravidelně se podílejí na přípravě programu pro rodiče při každoročních vánočních akademiích.

6.10.3. Etická výchova

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na tato základní témata navazují témata aplikační, mezi která patří:

Etické hodnoty, sexuální zdraví, rodinný život, duchovní rozměr člověka, ekonomické hodnoty, ochrana přírody a životního prostředí, hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Etická výchova systematicky rozvíjí mravní stránku osobnosti žáků. Vede žáka především: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu

vzorů při vytváření vlastního světového názoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Učivo, které je obsahem předmětu Etická výchova v 1. až 9. ročníku, je součástí běžné každodenní výuky a je její neoddelitelnou složkou. Etická výchova probíhá při každé vyučovací hodině, v každém předmětu, o přestávkách, na výletech, prostě při každé školní činnosti. Velmi úzce souvisí s náplní předmětů Výchova k občanství, Výchova ke zdraví a zejména s průřezovými tématy. Protože jsme průřezovým tématům vyčlenili jednu hodinu v učebním plánu, nezavádíme nový předmět Etická výchova, ale jeho obsah se stává nedílnou součástí předmětu Průřezová témata a projekty.

Vzdělávací obsah

Tematická oblast	Předmět	Ročník
Etická výchova	Průřezová témata	1. - 9.
Požadované výstupy – kompetence	Učivo - obsah v 1. – 9. ročníku	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, pozn.
1. stupeň		
1. období žák <ul style="list-style-type: none"> ▸ oslovuje spolužáky křestními jmény, používá vhodné formy pozdravu, naslouchá druhým, dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě, umí poděkovat, omluvit se, přiměřeně gestikuluje ▸ se podílí na vytváření společenství třídy dodržováním stanovených pravidel soužití ▸ projevuje přiměřenou sebeúctu a úctu k druhým ▸ má pozitivní přístup ke spolužákům, správně hodnotí jejich chování ▸ reaguje na situaci ve třídě, má zájem o spolužáky, v běžných školních situacích jim poskytuje vhodnou pomoc, ▸ má soucit se spolužáky a umí ho projevit, umí se s nimi rozdělit 	Základní komunikační dovednosti <ul style="list-style-type: none"> ▸ komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základní komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace ▸ základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích - pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva ▸ základy neverbální komunikace - seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky ▸ komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu 	Český jazyk a literatura - naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem Cizí jazyk - pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Člověk a jeho svět - domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě,

<p>▸ přistupuje tvořivě k plnění společných úkolů</p> <p>2. období žák</p> <p>▸ ovládá základní prvky neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace,</p> <p>▸ umí klást vhodné otázky</p> <p>▸ si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení</p> <p>▸ se těší z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé</p> <p>▸ umí hovořit s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí</p> <p>▸ jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy</p> <p>▸ iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně</p>	<p>Pozitivní hodnocení sebe a druhých</p> <p>▸ sebepojetí - sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebe prezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování</p> <p>▸ pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevení pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu</p> <p>▸ akceptace druhého - zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých</p> <p>Tvořivost a základy spolupráce</p> <p>▸ tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování</p> <p>▸ schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce</p> <p>▸ elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství</p> <p>Základy asertivního chování</p> <p>▸ iniciativa – ve vztahu k jiným, hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu</p> <p>▸ asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání</p>	<p>ochrana přírody, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <p>Průřezová témata – některá témata z osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy.</p>
--	---	--

2. stupeň		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci ▸ respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí ▸ analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu ▸ nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva ▸ rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory ▸ spolupracuje i v obtížných sociálních situacích ▸ je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení ▸ analyzuje etické aspekty různých životních situací ▸ se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů ▸ aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	<p>Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ otevřená komunikace – úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách ▸ aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání <p>Důstojnost a identita lidské osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost ▸ jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě <p>Asertivní chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu ▸ obrana před manipulací - asertivní techniky – manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik ▸ fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích a ve sportu <p>Reálné a zobrazené vzory</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ pozitivní vzory versus pochybné idoly – senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a 	<p>Výchova k občanství - naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva</p> <p>Přírodopis - životní styl, ochrana přírody a životního prostředí.</p> <p>Výtvarná výchova - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, ověřování komunikačních účinků</p> <p>Výchova ke zdraví - vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka, zdravý způsob života, péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, osobnostní a sociální rozvoj</p>

	<p>vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ podpora pozitivního působení televize a medií – nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládnutí agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médií, media a volný čas ▸ já – potenciální vzor pro druhé – smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita <p>Iniciativa a komplexní prosociálnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ iniciativa a tvořivost – renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství ▸ iniciativa ve ztížených podmínkách – pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost ▸ uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám <p>Aplikovaná etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ etické hodnoty – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj ▸ sexuální zdraví – zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▸ rodina – poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří ▸ duchovní rozměr člověka – obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světonázorech ▸ ekonomické hodnoty – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností – šetrnost, podnikavost ▸ ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí 	
--	--	--

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1. Hodnocení žáků

7.1.1. Úvodní ustanovení

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Žáci musí být ovšem předem seznámeni s výukovými cíli a očekávanými výstupy pro daný ročník. Součástí hodnocení je i návod, jak má žák přetrvávající nedostatky odstranit.

Hodnocení nesmí být zaměřeno na srovnávání žáka se spolužáky, nehodnotí se žák, ale jeho výkony, musí se soustředit na pokrok každého žáka, na to, jak naplnil předem stanovené požadavky. Hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Mělo by u žáků postupně rozvíjet schopnost vlastního sebehodnocení a posilovat vnitřní motivaci k učení, aby se žák naučil jen pro známku.

Hodnocení a klasifikace v 1. - 5. ročníku

Žáci jsou klasifikováni známkou z jednotlivých předmětů na klasický formulář vysvědčení. Vedle toho obdrží každý žák 1. a 3. ročníku na konci školního roku slovní hodnocení své práce ve formě dopisu od třídního učitele. Žáci 5. ročníku obdrží v pololetí výstupní hodnocení.

Hodnocení a klasifikace v 6. - 9. ročníku

Žáci jsou klasifikováni známkou z jednotlivých předmětů na klasický formulář vysvědčení. Žáci 9. ročníku obdrží v pololetí výstupní hodnocení, které obsahuje vyjádření o možnostech a nadání žáka, předpokladech pro další vzdělávání, o chování v průběhu povinné školní docházky, o osvojování klíčových kompetencí, případně další významných skutečnostech ve vzdělávání.

7.1.2. Obecné zásady hodnocení a klasifikace

Hodnocení žáků vykonává učitel průběžně ve výuce po celý školní rok. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii a všestranné. Vychází z míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů. Je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka a k možné indispozici ze zdravotních i jiných důvodů.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období s přihlédnutím ke konci období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel různými metodami, formami a prostředky. Například soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické,

praktické, pohybové), didaktickými testy, analýzou různých činností žáka, kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými osnovami. Podkladem pro hodnocení je i žákovské portfolio, které spolu se žákem učitelé postupně budují již od 1. ročníku. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a musí obsahovat i doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovednostmi sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i doklady o úspěších v mimoškolní činnosti.

Pololetní a výroční klasifikace vychází z průběžného hodnocení a klasifikace žáka. Žák 2. stupně musí být z předmětu s jednohodinovou týdenní dotací hodnocen alespoň dvakrát za pololetí, z toho nejméně jednou ústně. Počet známek se úměrně zvyšuje s počtem týdenních vyučovacích hodin. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě, své hodnocení zdůvodní. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů.

Písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat v rozsahu do 25 minut. Žáci v 1. období nepíší žádné práce delší než 20 minut. Předepsané kontrolní písemné práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem, který koordinuje plán zkoušení. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru. Žáci budou s dostatečným předstihem seznámeni s rámcovým obsahem a přibližným termínem zkoušky.

Učitel je povinen vést přehlednou evidenci o klasifikaci žáka, u každého hodnocení musí být uveden termín, druh a obsah zkoušky. Podklady klasifikace – písemné zkoušky a další práce - se skladují po celé klasifikační období (slouží jako doklad při případném odvolání rodičů), předepsané kontrolní a laboratorní práce se skladují po celou dobu studia žáka ve škole.

Rodiče musí být průběžně a prokazatelně seznamováni s každým hodnocením a klasifikací, které jsou podkladem pololetní a výroční klasifikace. Pokud se žákovi v některém předmětu zhorší prospěch tak, že by na konci pololetí mohl být hodnocen jako nedostatečný, jsou rodiče o této skutečnosti bezprostředně a prokazatelně informováni (včetně informace o provedených opatřeních ze strany školy).

Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních forem), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je tomuto excesu projevu přítomen. V co nejkratší době informuje třídního učitele a v případě závažnějších přestupků ředitele školy.

7.1.3. Uzavírání klasifikace

Na konci klasifikačního období učitel uzavře klasifikaci nejpozději 48 hodin před jednáním pedagogické rady, výsledky klasifikace zapíše nejpozději do 24 hodin před poradou do katalogových listů, v odůvodněných případech připraví návrhy na odložení klasifikace. O termínu opravné zkoušky nebo prodlouženém termínu klasifikace z důvodu nemoci se rozhodne na poradě. Je-li žák hodnocen slovně, zapíše výsledek do upraveného katalogového listu slovně.

Zápisy v katalogových listech provede učitel trvalým způsobem. Při změně musí být původní známka čitelně škrtnuta a vedle zapsána nová. U každé změny musí uvedeno kdo, kdy, jak a proč opravu provedl, zápis musí být potvrzen podpisem.

7.1.4. Hodnocení prospěchu klasifikací

Pro celkové hodnocení žáků používáme klasifikaci pomocí 5 stupňů: 1 (výborný), 2 (chvalitebný), 3 (dobrý), 4 (dostatečný) a 5 (nedostatečný). Hodnocení probíhá průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství podkladů. Klasifikuje se vždy pouze dostatečně probrané a procvičené učivo.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou naukového zaměření.

Při klasifikaci těchto předmětů se sleduje zejména:

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- schopnost samostatného studia textů, týmové práce, hodnocení a sebehodnocení.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Své poznatky využívá pro výklad a hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické

principy, v týmu pracuje nepříliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní, jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů nedovede své minimální vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření.

Při klasifikaci v těchto předmětech se sleduje zejména:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu, estetické vnímání,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový, nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý, rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Neprojevuje zájem o práci.

Klasifikace chování

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel, rozhoduje se o ní na jednání pedagogické rady.

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení se vyjadřuje stupni :

- prospěl(a) s vyznamenáním,
- prospěl(a),
- neprospěl(a),
- nehodnocen(a).

Prospěl(a) s vyznamenáním

není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

Prospěl(a),

není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Neprospěl(a),

je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

Nehodnocen(a),

není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci 1. pololetí.

7.1.5. Hodnocení prospěchu slovně

Výsledky vzdělávání žáka v předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka jsou ve slovním hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů a k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání, včetně naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

7.1.6. Komisionální zkoušky

Komisionálními zkouškami jsou opravné zkoušky a komisionální přezkoušení

Opravné zkoušky konají žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně, nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději však do 15. září následujícího školního roku, do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Komisionální přezkoušení podstoupí žák, jehož zákonný zástupce ředitele školy o takové přezkoušení požádal.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení určí ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Zkušební komise

Komisi pro opravné zkoušky a komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- **předseda** – je jím ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný učitel školy
- **zkoušející učitel** - je jím vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- **přisedící** - je jím jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené vzdělávacím programem

7.1.7. Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V měsíci září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, požádá krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

7.2. Autoevaluace školy

7.2.1. Úvodní ustanovení

Škola věnuje pozornost i procesu autoevaluace. Jejím hlavním cílem je zhodnocení stavu, tj. zjištění jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky.

7.2.2. Metody autoevaluace

Některé aspekty jsou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy, například při pravidelných poradách pracovníků s vedením školy. Použije se strukturovaná diskuse pedagogického sboru, SWOT analýza, různé dotazníky a testy.

Jiné oblasti jsou vyhodnocovány pomocí rozborů žakovských prací, sledováním docházky, chování žáků ve škole a při školních akcích, dále prostřednictvím různých anket a dotazníků zadávaných žákům, rodičům i pedagogickým pracovníkům. Kvalita výuky se dále zjišťuje hospitační činností, rozбором žakovských úspěchů na různých akcích, úspěšností při přijímacím řízení na střední školy, jsou využívány i srovnávací testy (SCIO, KALIBRO apod.)

7.2.3. Časové rozvržení autoevaluačních prací

Podrobná evaluace se provádí vždy jednou za tři roky týmem pedagogických pracovníků, vedoucí je jmenován ředitelem školy. Tým zpracuje průběžná šetření a vypracuje shrnující evaluační zprávu, která vyhodnotí činnost školy v souladu s vyhláškou číslo 15/2005 S. zejména v těchto oblastech:

- podmínky ke vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
- výsledky vzdělávání žáků,
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Závěrečnou zprávu předá vedoucí týmu řediteli školy, zpráva bude po vyjádření ředitelem projednána do konce října na pedagogické radě.

Součástí autoevaluace je i hodnocení učitele. Hodnotí se jeho práce ve dvou oblastech. První je představována činnostmi, které jsou spojené s přímou vyučovací povinností nebo s ní velmi úzce souvisejí. Jsou to:

- kvalita výuky
- odborná a didaktická způsobilost učitele
- vztah žák–učitel, podpora žáků mimořádně nadaných a se specifickými poruchami učení
- plnění ŠVP, klasifikačního řádu
- „zpětná vazba“ rodičů, veřejnosti

Do druhé skupiny jsou zahrnuty činnosti a povinnosti související zcela nebo částečně s nepřímou vyučovací povinností. Jsou to:

- profesní růst a rozvoj, sebevzdělávání, účast na seminářích, odborných kurzech
- vedení pedagogické dokumentace, kvalita práce TU
- plnění dozorů, využívání pracovní doby
- správcovství sbírek, vedení předmětové sekce
- další aktivity učitele vzhledem ke škole

Práce učitele se hodnotí rovněž ve dvouletých cyklech.

7.2.4. Popis evaluačních činností v jednotlivých oblastech

1. hodnocená oblast: Program školy, koncepce a cíle				
Cíl	Sledované jevy	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Vytvořit a zkvalitňovat školní vzdělávací program tak, aby byl v souladu s RVP ZV, vyhovoval práci žáků i učitelů.	Školní vzdělávací program a jeho plnění	<ul style="list-style-type: none"> ▸ soulad ŠVP s RVP ▸ soulad ŠVP s potřebami a podmínkami školy ▸ variabilita ŠVP – volitelné předměty, projekty ▸ práce pedagogů s ŠVP ▸ plnění ŠVP – úroveň naplňování cílů, jejich reálnost a důležitost 	kontrola souladu ŠVP s RVP nadřízeným orgánem	nelze ovlivnit
			hospitace, rozbor tematických plánů, vlastní hodnocení učitelů, rozbor dosaženého stavu na poradách, dotazník pro učitele	průběžně
Naplňovat koncepční záměry rozvoje školy.	Dlouhodobý plán rozvoje školy, cíle a zaměření školy	<ul style="list-style-type: none"> ▸ reálnost cílů ▸ úroveň jejich naplňování 	rozhovory na poradách dotazník pro učitele	průběžně dle potřeby

2. hodnocená oblast: Podmínky ke vzdělávání				
Cíl	Sledované jevy	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Zkvalitňovat podmínky školy pro naplňování cílů ŠVP	Personální podmínky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ▸ odborná kvalifikace pedagogických pracovníků ▸ skladba úvazků vzhledem k odborné kvalifikaci ▸ kvalifikace výchovného poradce a metodika primární prevence ▸ věkové složení pedagogů, podíl zastoupení mužů a žen ▸ sebehodnocení a zdokonalování pracovníků 	rozbory příslušných dokladů, pracovních smluv, přidělených úvazků, rozbor DVPP a samostudia	1 x ročně
	Materiálně - technické podmínky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ▸ velikost a vhodnost prostor školy vzhledem k počtu žáků a potřebám ŠVP ▸ stav školní budovy, ▸ učebny, odborné učebny a jejich vybavení nábytkem ▸ vybavení knihovny, multimediální učebny ▸ vybavení školní družiny, odpočinkový areál, zahrada ▸ sportovní zařízení a hřiště, vybavení sportovním nářadím ▸ dílny, pozemky a jejich vybavení ▸ vybavení učebnicemi, učebními pomůckami a spotřebním materiálem ▸ vybavení školy audiovizuální a výpočetní technikou 	technický stav budov, rozbor revizí, závady a opravy v průběhu roku, sledování stavu učebnic a uč. pomůcek, kontrola kvality audiovizuální a výpočetní techniky, pravidelnost obnovy zastaralé či poškozené techniky	1 x ročně
	Finanční podmínky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ▸ čerpání prostředků přidělených krajským úřadem na přímé náklady, mimořádné účelové dotace ▸ čerpání prostředků přidělených zřizovatelem na provozní náklady, mimořádné investiční dotace ▸ čerpání mimorozpočtových zdrojů, doplňková činnost, užití fondů, finanční dary 	rozbor rozpočtů, pravidelnost příjmů a čerpání dotací, sledování účetních uzávěrek a výkazů, úspěšnost při získávání sponzorů a prostředků z dalších zdrojů	průběžně

3. hodnocená oblast: Průběh vzdělávání				
Cíl	Sledované jevy	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Kvalitně naplňovat cíle vzdělávání s ohledem na možnosti a potřeby žáků	Vzdělávací program, organizace výchovně vzdělávacího procesu	<ul style="list-style-type: none"> ▸ školní vzdělávací program - vhodnost a přiměřenost stanovených cílů výuky k předpokladům žáků ▸ učební plán školy ▸ rozvrh hodin, školní řád ▸ individuální vzdělávací plány žáků ▸ vedení pedagogické dokumentace o průběhu a výsledcích vzdělávání ▸ informační systém vůči žákům a rodičům ▸ klima školy 	rozbor povinné dokumentace školy, tematických plánů, rozbor hospitací, kontrola kvality individuálních plánů	1 x ročně
			SWOT analýza, dotazníky pro žáky, učitele a rodiče	3letý cyklus
	Interakce a komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ▸ dodržování pravidel komunikace mezi učitelem a žáky, mezi žáky navzájem ▸ možnost vyjadřování vlastního názoru, argumentace, diskuse ▸ vyváženost verbálního projevu učitelů a žáků, příležitost k samostatným řečovým projevům žáků 	rozbor hospitací, rozhovory se žáky	průběžně
Plánování a příprava výuky, vyučovací formy a metody		<ul style="list-style-type: none"> ▸ soulad výuky s cíli základního vzdělávání, plnění stanovených cílů ▸ návaznost probíraného učiva, vhodnost a přiměřenost cílů k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd ▸ řízení výuky, vnitřní členění hodin, věcná a odborná správnost výuky, forma kladení otázek ▸ využívání metod aktivního, prožitkového učení, experimentování, manipulování, objevování, práce s chybou ▸ výuka frontální, skupinová, 	rozbor hospitací, tematických plánů, informace o průběhu vzdělávání na poradách, vzájemné hospitace učitelů, spolupráce na projektech a jejich rozbor, četnost individuální práce se žáky, osobní dokumentace učitelů o práci s žáky	1 x ročně
			dotazník pro žáky, rodiče a učitele	3letý cyklus

		<p>individuální</p> <ul style="list-style-type: none"> ▸ aktivita a zapojení žáků ve výuce ▸ respektování individuálních vzdělávacích možností a potřeb žáků, individuálního tempa, možnost relaxace žáků ▸ možnost seberealizace, uplatnění individuálních zkušeností žáků ▸ podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků (sebedůvěra, sebeúcta, vzájemné respektování, výchova k toleranci) 	příslušné části dotazníku pro učitele, žáky a rodiče hodnotící uvedené oblasti	3letý cyklus
	Hodnocení žáků	<ul style="list-style-type: none"> ▸ věcnost, konkrétnost a adresnost hodnocení, respektování individuálních schopností žáků ▸ využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení ▸ zdůvodnění hodnocení žáků učitelem, využití vhodných metod hodnocení, ocenění pokroku 	rozbor hospitací, týdenních plánů pro žáky a jejich rozbor v části sebehodnocení	průběžně
			část dotazníku pro žáky	3letý cyklus
	Získávání žáků	<ul style="list-style-type: none"> ▸ přijímání žáků do 1. ročníku ▸ odchod žáků ze školy v průběhu studia 	pohovory s rodiči: důvody pro výběr školy, pro odchod žáků do víceletých gymnázií	1x ročně

4. hodnocená oblast: Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů na vzdělávání

Cíl	Sledované jevy	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Vybudovat kvalitní poradenský systém. Zabezpečit optimální podmínky vzdělávání pro každého účastníka vzdělávacího procesu.	Podpora žáků školou, klima školy, vzájemné vztahy a jejich dopad na vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ▸ podpora sebedůvěry žáků a poskytování zpětné vazby ▸ ve škole převládá optimismus, důvěra a očekávání úspěchu ▸ pochvaly a odměny, tresty ▸ předcházení konfliktům a jejich řešení ▸ práce třídního učitele, ▸ vytváření optimálních podmínek pro každého žáka ▸ pocit sounáležitosti se školou 	rozbor výsledků klasifikačních pedagogických rad, zpráva výchovného poradce, zpráva protidrogového koordinátora, zprávy z PPP a SPC	průběžně

		<ul style="list-style-type: none"> ▸ pocit hrdosti na školu ▸ práce výchovného poradce, spolupráce s PPP a SPC ▸ prevence sociálně patologických jevů – šikana, drogy, kouření, alkohol 	dotazník pro žáky	3letý cyklus
Rozvíjet nabídku zájmových aktivit.	Péče školy o volný čas žáků	<ul style="list-style-type: none"> ▸ zájmové kroužky a jednorázové akce pro žáky – množství, kvalita ▸ školní výlety, pobyty ve školicích střediscích ▸ využití prostor školy pro činnost jiných organizací pracujících s mládeží (Sokol, DDM, ZUŠ) 	nabídka kroužků, zapojení učitelů a rodičů do jejich vedení, zájem žáků – dotazník, pohovor	1x ročně
Rozvíjet a zkvalitňovat spolupráci s rodiči, zkvalitňovat informovanost o škole	Spolupráce školy s rodiči, zřizovatelem, vzájemné vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▸ spolupráce se Školskou radou ▸ spolupráce se zřizovatelem ▸ třídní schůzky a konzultace pro rodiče ▸ zapojení rodičů do práce školy ▸ využívání námětů rodičů ▸ důvěra rodičů k učitelům ▸ podpora rodičů při učení dětí ▸ propojení školy s obcí, regionem, ▸ prezentace školy na veřejnosti, články školy v regionálním tisku, webové stránky, výstavy, vystoupení, školní akademie 	informace o jednání Školské rady, obecního zastupitelstva, sledování článků v regionálním tisku	1x ročně
			dotazník - spokojenost rodičů s četností a kvalitou informací	3letý cyklus

5. hodnocená oblast: **Výsledky vzdělávání žáků**

Cíl	Sledované jevy	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Dosahovat optimálních výchovných a vzdělávacích výsledků	Zvládnání cílových kompetencí stanovených ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> ▸ úroveň poznatků a myšlenkových operací ▸ úroveň řečových a jazykových dovedností ▸ úroveň představitosti a fantazie v tvořivých činnostech, ▸ pohybový rozvoj žáků, ▸ celkový prospěch a chování žáků 	rozbor žakovských prací, pedagogické dokumentace, výsledky srovnávacích testů, přehledy o úspěších žáků v soutěžích, přehledy o	1x ročně

	Úspěchy žáků v soutěžích a olympiádách	<ul style="list-style-type: none"> ▸ mimořádné výsledky a úspěchy žáků ▸ umístění v odborných soutěžích a olympiádách ▸ umístění na sportovních soutěžích ▸ účast žáků na koncertech, vystoupeních a výstavách ▸ zapojení školy do projektů a dalších aktivit 	přijímacích zkouškách, výstupní hodnocení žáků, informace pedagogů a výchovného poradce na poradách	
	Další uplatnění absolventů školy	<ul style="list-style-type: none"> ▸ výsledky žáků ve srovnávacích testech ▸ úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy 	zpráva ČŠI...	nelze ovlivnit

6. hodnocená oblast: Řízení školy, personální práce, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl	Sledované jevy	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Dosáhnout kvalitní, systémové a kompetentní řízení školy.	Organizace provozu školy, metodická podpora kvality	<ul style="list-style-type: none"> ▸ plánování v oblasti lidských zdrojů ▸ organizační struktura školy ▸ systém vnitřních směrnic a pokynů ředitele školy ▸ přenos informací uvnitř školy ▸ delegování pravomocí a pracovní náplně ▸ efektivita přijatých opatření 	rozbor směrnic a nařízení ředitele, porad, kontrola plnění týdenních plánů, kontrola plnění zadaných úkolů nepedagog. zaměstnancům	1x ročně
	Vedení a hodnocení pracovníků, motivování zaměstnanců	<ul style="list-style-type: none"> ▸ vedení pedagogických pracovníků, začínajících a nekvalifikovaných učitelů ▸ vedení nepedagogických pracovníků při zajištění provozu školy ▸ hospitační a kontrolní činnost ▸ hodnocení zaměstnanců ▸ plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 	rozbor směrnic ředitele, plánu DVPP, hospitací, závěrů z porad pedagogů, správ. zaměstnanců	1x ročně
	Finanční a materiální zabezpečení školy	<ul style="list-style-type: none"> ▸ plánování v oblasti finanční ▸ realizovatelnost koncepčních záměrů ve vztahu k rozpočtu ▸ systém finanční kontroly ▸ plánování v oblasti materiálně technické ▸ kontrola provozu 	strategie dalšího rozvoje a zdroje potřebné na její zabezpečení, nakládání s majetkem, inventarizace	3letý cyklus
			kontroly zřizovatele	nelze ovlivnit

7. hodnocená oblast: Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání				
Cíl	Sledované jevy	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Zvyšovat kvalitu práce školy a zlepšovat její prezentaci na veřejnosti	Využívání lidských zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ efektivní využívání aprobovanosti učitelů ▸ účelnost DVPP pro zkvalitňování práce učitelů 	hodnocení přímé i nepřímé náplně práce pedagogů	3letý cyklus
	Využívání materiálních zdrojů	▸ účelnost a účinnost využívání prostor školy, pomůcek, učebnic, ICT atd. při vzdělávacím procesu	pozorování a kontrola záznamů, diskuse s učiteli a žáky	1x ročně
	Využívání finančních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> ▸ efektivita využívání přidělených finančních prostředků na zdokonalení školy ▸ účelnost využívání prostředků vynaložených na zvyšování kvalifikace učitelů 	rozbor výsledovek, hodnocení prostředí školy, hodnocení práce pedagogů	1x ročně
	Kvalita výsledků vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ▸ spokojenost rodičů s výsledky vzdělávání jejich dětí ▸ úspěšnost žáků v přijímacím řízení a dalším studiu na SŠ 	rozhovory s rodiči, informace výchovného poradce	1x ročně
	Prezentace školy na veřejnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▸ výroční zpráva o činnosti školy ▸ webové stránky školy ▸ odezva veřejnosti 	hodnocení zprávy zřizovatelem	1x ročně

Závěry autoevaluace jsou podkladem pro plánování dalšího rozvoje školy. Na jejich základě se stanovují nové cíle, jichž má organizace v dalším období dosáhnout.

8. Poznámky

- 1) Ve verzi 2007.02 byly upraveny učební plány pro 1. a 2. stupeň v souladu s Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání Čj. 15523/2007-22 ze dne 26. června 2007.

- 2) Ve verzi 2007.03 byl upraven grafický vzhled popisu evaluačních činností v jednotlivých oblastech.

- 3) Ve verzi 2007.04 (1. 9. 2010) byl doplněn obsah doplňujícího oboru Etická výchova. Zpracováno dle Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání Čj. 12586/2009-22 ze dne 16.12.2009).
